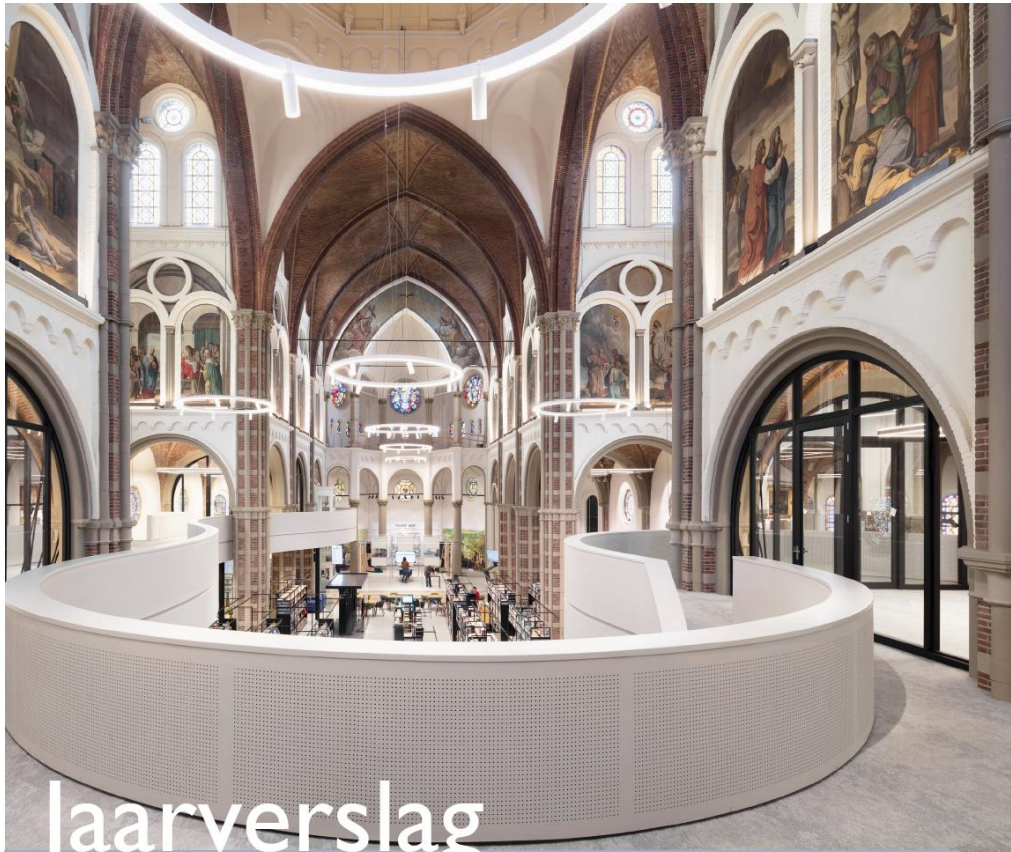

Jaarverslag

2019

Inhoudsopgave

Aanbieding..... 5

1.1 Inleiding en leeswijzer.....	5
1.2 Beleidsontwikkelingen	7
1.3 Financiële beschouwingen	10
1.4 Rijksinfra.....	14

Programmaverantwoording 17

Wonen	18
Leven	39
Meedoen.....	51
Besturen	67
Overhead.....	73
Algemene dekkingsmiddelen	75
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds.....	76
Lokale heffingen	78
Treasury.....	78
Vennootschapsbelasting (VpB)	79
Overige baten en lasten.....	80
Onvoorzien.....	80

Paragrafen 81

3.1 Algemeen.....	81
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	82
3.3 Financiering.....	95
3.4 Lokale heffingen.....	99
3.5 Onderhoud kapitaalgoederen	105
3.6 Bedrijfsvoering.....	116
3.7 Grondexploitatie.....	120
3.8 Verbonden partijen	123
Afkortingenlijst	133

Aanbieding

I.I Inleiding en leeswijzer

Inleiding

1.1. Inleiding

In dit jaarverslag geven wij een overzicht van de gemeentelijke werkzaamheden, resultaten en bestedingen van het afgelopen jaar. In deze korte bestuursperiode is het de laatste keer dat we een heel boekjaar verantwoorden. Een aantal projecten uit het coalitieakkoord is dit jaar afgerond, een ander deel is op de rit. De finale resultaten verwachten we het komende jaar.

Vught heeft ook in 2019 weer bewezen een gemeente van kwaliteit te zijn. We staan bekend als een van de beste woongemeenten van Noord-Brabant. Onze basisvoorzieningen zijn op orde. Onze burgers laten volop zien dat ze er voor elkaar zijn. De gemeentelijke organisatie is dienstverlenend en staat in nauw contact met burgers, instellingen en verenigingen. Het bestuur geniet het vertrouwen van de inwoners.

We kunnen terugkijken op het jaar 2019 als een jaar vol dynamiek en een solide financiële situatie.

Burgemeester en wethouders van Vught
De secretaris

de burgemeester

Drs. H.C. De Visch Eybergen

R.J. van de Mortel

Leeswijzer

De jaarstukken volgen de opbouw en indeling van de Programmabegroting 2019 en zijn opgesteld onder het regime van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), waarbij rekening is gehouden met de tot eind 2019 uitgebrachte notities BBV.

De jaarstukken bestaan uit twee delen:

- het jaarverslag (hoofdstuk 1 t/m 3), de beleidsmatige verantwoording;
- de jaarrekening (hoofdstuk 4 t/m 6), de balans en de rekening van baten en lasten met de toelichtingen daarop.

Het jaarverslag opent met de aanbieding en leeswijzer waarna we op hoofdlijnen ingaan op de behaalde resultaten in 2019. Dit zowel beleidsmatig als financieel aangevuld met de kerngegevens. (hoofdstuk 1.)

De volledige programmatoelichtingen zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hierin geven wij antwoord op de vragen: wat hebben we bereikt, wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft dat gekost.

In hoofdstuk 3 zijn de paragrafen Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Financiering, Lokale heffingen, Onderhoud kapitaalgoederen, Bedrijfsvoering, Grondexploitatie, Rijksinfra, Sociaal Domein en Verbonden partijen opgenomen. Deze paragrafen geven een dwarsdoorsnede over de programma's heen op de desbetreffende onderwerpen.

Hoofdstuk 4, balans met toelichting, geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente. In hoofdstuk 5 is de rekening van baten en lasten met toelichting opgenomen.

Het raadsvoorstel tot vaststelling van de jaarstukken 2019, met daarin het voorstel tot bestemming van het jaarrekeningresultaat, leggen wij afzonderlijk aan de gemeenteraad voor. Hiermee stelt u de jaarstukken vast.

I.2 Beleidsontwikkelingen

Wonen

Vught is een gewilde woongemeente. De voorzieningen zijn op orde, de leefomgeving is veilig, schoon en groen. Onze medewerkers van Beheer Openbare Ruimte onderhouden de parken, straten en wegen effectief, doelmatig, milieuvriendelijk en duurzaam. Bestaande verlichting van lantaarnpalen wordt vervangen door duurzaam LED. Het elektrisch rijden bevorderen we door meer laadpalen te plaatsen. Ook kreeg Vught vijf elektrische deelauto's.

De verdiepte ligging van de N65 is een belangrijke voorwaarde om Vught ook in de toekomst leefbaar en veilig te houden. Dit jaar is een aantal voorbereidingen getroffen voor de uitvoering van dit project. Daarbij is de uitspraak van de Raad van State over PAS een vertragende factor geweest. Als onderdeel van het hoofdfietsnetwerk hebben we een nieuw fietspad gemaakt aan de Boxtelseweg.

Samen met bewoners hebben we op verschillende plekken de groenstroken opnieuw ingericht. Ruim 120 Vughtenaren maakten hun tuin klimaatbestendiger door via de actie 'groen voor grijs' tuintegels te ruilen voor tuinplanten en struiken. Op de sporthal bij De Avonturier plaatsten we meer dan 500 zonnepanelen, waarmee het gebouw meer dan energieneutraal werd.

De eikenprocessierups zorgde deze zomer letterlijk voor flink wat irritatie en daarmee voor een behoorlijke extra inzet van de buitendienst. Op veel plekken - onder meer bij winkelcentra, zorgcentra en scholen - zijn nestkastjes opgehangen om mezen te lokken. Zij eten processierupsen en zijn daarmee natuurlijke bestrijders. Daarnaast is een aantal keer met biologisch middelen gespoten om de pas uitgekomen rupsen te bestrijden.

Vught wacht op een aantrekkelijk centrum. Daarvoor is inmiddels een aantal voorzieningen getroffen, zoals een tijdelijke parkeerplaats en nutsvoorzieningen voor een tijdelijke winkel. Vanwege zorgen van omwonenden hebben we onderzoek laten doen naar de verkeersveiligheid van het bevoorradingshof aan de Raadhuisstraat.

De vraag naar woningen in Vught is groot. In het Stadhouderspark wordt dan ook volop gebouwd. Aan de Irenelaan werd nieuwe woningen opgeleverd. De betaalbare appartementen, die in gebouw Schoonveld komen, werden verkocht en in Rozenoord/Vlierthoek gaat de ontwikkelaar huurappartementen realiseren. In totaal zijn er 315 woningen in aanbouw of vergund; 91 woningen opgeleverd en 87 onttrokken aan de voorraad. De gemeenteraad stelde een herijkte woonvisie vast: er moet aanbod zijn aanbod in elke prijscategorie.

Leven

Veelal samen met het centrummanagement organiseert de gemeente evenementen en activiteiten waarbij Vughtenaren elkaar kunnen ontmoeten. Bij de herdenking van de 75-jarige bevrijding zorgden vele tientallen vrijwilligers ervoor dat 1.000 inwoners met elkaar konden eten en (nader) kennis konden maken. Honderden kinderen liepen mee in de lichtjesticht door het dorp.

Om Vught economisch op de kaart te zetten werd in DePetrus een VVV-punt geopend. Op de Open Monumentendag zetten vele monumentale panden hun deuren open. Vught leverde verder een actieve bijdrage aan de regionale promotie van de Zuiderwateralliantie/Linie 1629.

Move Vught stimuleert jong en oud om te sporten. Meer dan 600 kinderen in de basisschoolleeftijd deden mee aan de Move Sportzomer. De Springplank kreeg een beweegzaal. Hiermee beschikt Vught over de gewenste sportaccommodaties. Met Zwaluw V.F.C. werd een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor nieuwbouw van de accommodatie. Integraliteit is daarbij uitgangspunt: duurzaamheidsmaatregelen, landschappelijke kwaliteit, meer doelgroepen (zoals ouderen- en meisjesvoetbal) en meer mogelijkheden voor algemeen gebruik.

Met Plaza Cultura, Sjors creatief, Elzenburg, DePetrus en De Battle Axe is er een groot cultuuraanbod in Vught. De gemeenteraad heeft een besluit genomen over het toekomstscenario van de Speeldoos. Voor laaggeletterden is in DePetrus het Taalhuis geopend. Samen met de cultuursector hebben we de cultuurnota vastgesteld.

Meedoen

Iedereen in Vught moet mee kunnen doen aan de samenleving. En daarbij zo lang mogelijk zelfstandig en zelfredbaar kunnen zijn. Hiertoe ondersteunen we onder meer zes wijkpunten. Er is hard gewerkt aan de bekendheid van het mantelzorgteam en aan de ondersteuning van (jonge) mantelzorgers. Zo is er een mantelzorgpas gekomen, worden mantelzorgers geregistreerd en heeft het mantelzorgteam zichzelf in de gemeente gepresenteerd. Vught is verder een dementievriendelijke gemeente/gemeenschap geworden.

De integratie van statushouders is een belangrijke gemeentelijke opgave. Een start werd gemaakt met een intensievere begeleiding naar huisvesting, kennis van de Nederlandse taal en economische zelfstandigheid.

Waar nodig krijgen inwoners van Vught maatwerkondersteuning bij hun hulpvraag. De vraag naar huishoudelijke hulp is inmiddels zo groot dat er een wachtlijst is. Meer mensen maakten gebruik van de minimaregelingen. Intensief hebben we ingezet op armoede, onder meer door de toegang tot voorzieningen, zoals het kindpakket, makkelijker te maken. Om mensen met (dreigende) problematische schulden sneller in beeld te krijgen, werken we samen met onze partners, zoals woonstichting Charlotte van Beuningen. De inzet van langdurig budgetbeheer en coaching, alsmede van de coördinator kinderarmoede zijn geëvalueerd en voortgezet.

Inwoners met een korte afstand tot de arbeidsmarkt konden allemaal aan het werk. Voor 88 mensen met meer afstand hebben we bemiddeld via onder meer jobcoaching en loonkostensubsidie. Voor 55-plussers kiezen we voor een individuele aanpak. Waar betaald werk niet mogelijk is, is men parttime aan de slag of doet vrijwilligerswerk. De werkwijze van het Ambachtshuis komt sterk overeen met de dienstverlening en werkwijze van Wegwijs+. Dus is ervoor gekozen om door te gaan met de huidige maatwerkaanpak voor jongeren die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten.

In het kader van 'gezond leven' zijn voor ouderen twee fittests dagen georganiseerd en is een eetproject voortgezet. Met de plaatsing van een AED bij Pelabutan zijn er in de gemeente inmiddels 21 dag en nacht inzetbare AED's. Bij DePetrus en DeVlasborch zijn 'beweeglinten' gekomen, die mensen uitnodigen meer te bewegen in de buitenlucht.

Omdat de gemeente het belangrijk vindt dat inwoners tevreden zijn over de dienstverlening van Wegwijs+, is gestart met een cliënt ervaringsonderzoek. Ook wordt de Adviesraad Sociaal Domein steeds actiever betrokken bij de werkzaamheden en projecten.

Besturen

Wat betreft de invoering van de omgevingswet heeft Vught gekozen het ambitieniveau ‘onderscheidend’. In verband met de komst van Helvoirt is besloten het vaststellen van de omgevingsvisie uit te stellen tot na de herindelingsverkiezingen.

De dienstverlening van de gemeente is geoptimaliseerd door onder meer het digitaliseren van zowel de huwelijks- als overlijdensaangiftes.

De inwonersbijdrage aan de Veiligheidsregio is fors verhoogd. De activiteiten en kosten van de Veiligheidsregio worden door Vught dan ook nauwgezet gevolgd. Uit het veiligheidsonderzoek is gebleken dat onze gemeente goed scoort. 84% van de inwoners geeft aan dat men zich meestal veilig voelt in de buurt waar hij/zij woont. Voor ‘hufterig’ gedrag en woonwijken en rondom scholen, worden steeds vaker BOA’s ingezet. Met als taak het oprichten van een basisteam-breed interventieteam is een projectleider aangesteld.

I.3 Financiële beschouwingen

In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op de financiële resultaten die in 2019 zijn gerealiseerd en de consequenties voor onze financiële positie eind 2019.

I.3.1 Rekeningresultaat

Het jaar 2019 is afgesloten met een batig resultaat op de activiteiten binnen de algemene dienst van € 483.000.

Met betrekking tot de grondexploitatie is voor € 1.980.000 tussentijdse winst genomen. Na verrekening aftrek van de vennootschapsbelasting (€ 207.000) en een dotatie aan het Fonds Bovenwijkse voorzieningen (€ 165.000) is per saldo € 1.608.000 toegevoegd aan de reserve Grondexploitatie.

Resultaat programma's algemene dienst

Volgens de oorspronkelijke begroting bedroeg het verwachte resultaat € 86.000 nadelig. Lopende het jaar werd de begroting naar beneden bijgesteld naar een verwacht tekort van € 387.000.

Het gerealiseerd batig resultaat over 2019 op de activiteiten binnen de algemene dienst bedraagt € 483.000.

Van dit saldo heeft € 221.000 voordelig betrekking op incidentele baten en lasten.

Programma	L/B	Begroting Rekening Primitief Begroting Rekening						Saldo
		2018	2018	2019	2019	2019	2019	
1 Wonen	Lasten	18.135	15.667	41.247	36.882	24.241	12.641	
1 Wonen	Baten	-17.644	-15.551	-14.616	-25.189	-24.330	-859	
		490	116	26.631	11.694	-89	11.782	
2 Leven	Lasten	7.667	7.425	7.306	7.684	7.567	116	
2 Leven	Baten	-989	-1.100	-749	-1.621	-1.648	27	
		6.678	6.325	6.558	6.063	5.920	143	
3 Meedoen	Lasten	25.651	25.265	25.858	26.091	26.515	-424	
3 Meedoen	Baten	-5.281	-5.905	-5.194	-5.170	-6.039	869	
		20.370	19.360	20.665	20.920	20.476	445	
4 Besturen	Lasten	4.498	4.572	4.670	4.976	5.538	-562	
4 Besturen	Baten	-677	-701	-391	-428	-461	33	
		3.821	3.870	4.279	4.548	5.077	-528	
7 Overhead	Lasten	7.807	8.049	8.532	8.795	8.934	-139	
7 Overhead	Baten	-111	-422	-305	-365	-770	405	
		7.696	7.627	8.227	8.430	8.164	267	
8 Algemene dekkingen	Lasten	13.083	12.998	3.283	6.342	6.304	37	
8 Algemene dekkingen	Baten	-52.110	-51.564	-69.556	-57.610	-46.334	-11.276	
		-39.027	-38.566	-66.273	-51.269	-40.030	-11.239	
Totaal		-29	1.269	-86	-387	483	-870	

Afwijkingen ten opzichte van de begroting inclusief wijzigingen

Het verschil tussen de begroting en de realisatie van € 0,87 miljoen kent op hoofdlijnen de volgende oorzaken:

Voordelen in het ruimtelijke domein van € 485K (minder kosten Omgevingswet, extra opbrengsten leges Omgevingsvergunningen en doorberekende kosten projecten van derden), in het sociale domein voor € 417K (minder uitkeringsgerechtigden, lagere kosten WMO), uitkering uit het gemeentefonds voor € 310K (bijstelling parameters) en een financieringsvoordeel van €223K (achterblijvende uitgaven en positief rentepercentage op kasgeldleningen).

Nadelen door een extra storting in de onderhoudsvoorziening Raadhuis van 310K (meerwerk) en de pensioenvoorziening voor politieke ambtsdragers van € 487K (door de lage rekenrente).

Een uitgebreide analyse van de afwijkingen tussen het begrote en gerealiseerde saldo is in hoofdstuk 2 bij ieder programma opgenomen.

Hieronder geven we per programma een samenvattend overzicht op de belangrijkste afwijkingen.

Afwijkingen t.o.v. begroting inclusief wijzigingen	Programma	Nadeel	Voordeel
Beheer gebouwen en gronden	Wonen	67	
Vrijval voorziening Openbare verlichting	Wonen		65
Riolering	Wonen	71	
ODBN	Wonen	57	
Omgevingswet	Wonen		78
Vergoedingen projecten derden	Wonen		155
Leges omgevingsvergunningen	Wonen		172
Gebiedsontwikkelingen	Wonen		80
Inkomensvoorzieningen	Meedoen		206
Bijzondere bijstand	Meedoen		60
Persoonsgebonden budget WMO	Meedoen		101
WMO vervoer en inclusie agenda	Meedoen		50
Pensioenvoorziening ambtsdragers	Besturen	487	
Schoonmaak clustervoorziening Noord	Overhead	52	
Onderhoudsvoorziening Raadhuis	Overhead	310	
Personeel	Kostenplaats		86
Doorbelaste overhead grex	Overhead		105
Rente	Alg.dekking		223
Waardering WOZ	Alg.dekking		50
OZB opbrengsten	Alg.dekking		86
Uitkering gemeentefonds	Alg.dekking		310
Overigen			87
Totaal		1.044	1.914
Saldo			870

Resultaat grondexploitatie

Van de gerealiseerde opbrengsten is € 1.980.000 als tussentijdse winstneming verantwoord.

<i>Grondexploitatie (bedragen x € 1.000)</i>	Begroting	Realisatie
Winstneming plan Stadhouderspark	857	743
Winstneming plan de Koepel	113	233
Winstneming de Hagen	997	1.004
Totaal resultaat	1.967	1.980
Te betalen / verrekenen vennootschapsbelasting	0	-207
Saldo	1.967	1.772

1.3.2 Financiële positie

Om de gemeenteraad beter in staat te stellen om de financiële positie van hun gemeente te sturen zijn er bij de vernieuwing van de begrotings- en verslagleggingsregels voor gemeenten een aantal kengetallen ontwikkeld. Deze zijn verplicht gesteld en toegelicht onder paragraaf 3.2.4.

De kengetallen stellen de gemeenteraad in staat om streefwaarden te bepalen voor de sturing van de financiële positie via de meerjarenbegroting. De streefwaarden in hun onderlinge samenhang bepalen hoe risicovol het financieel beleid is dat gevoerd wordt.

Met de kengetallen wordt de raad in staat gesteld het beleid te sturen en monitoren ten aanzien van:

- de reservepositie;
- de schuldpositie;
- de wendbaarheid en de resterende belastingcapaciteit;
- het risicobeleid.

Deze aandachtsgebieden vormen, samen met de reëel en structureel sluitende meerjarenbegroting en de planning en controlcyclus, de pijlers voor de sturing van onze financiële positie.

De raad heeft geen eigen gemeentelijke normen bepaald. Als we de gerealiseerde kengetallen afzetten tegen de normen zoals die gehanteerd worden in het kader van de “Houdbaarheidstest gemeentefinanciën” kunnen we concluderen dat er eind 2019 sprake is van een voldoende solide financiële positie.

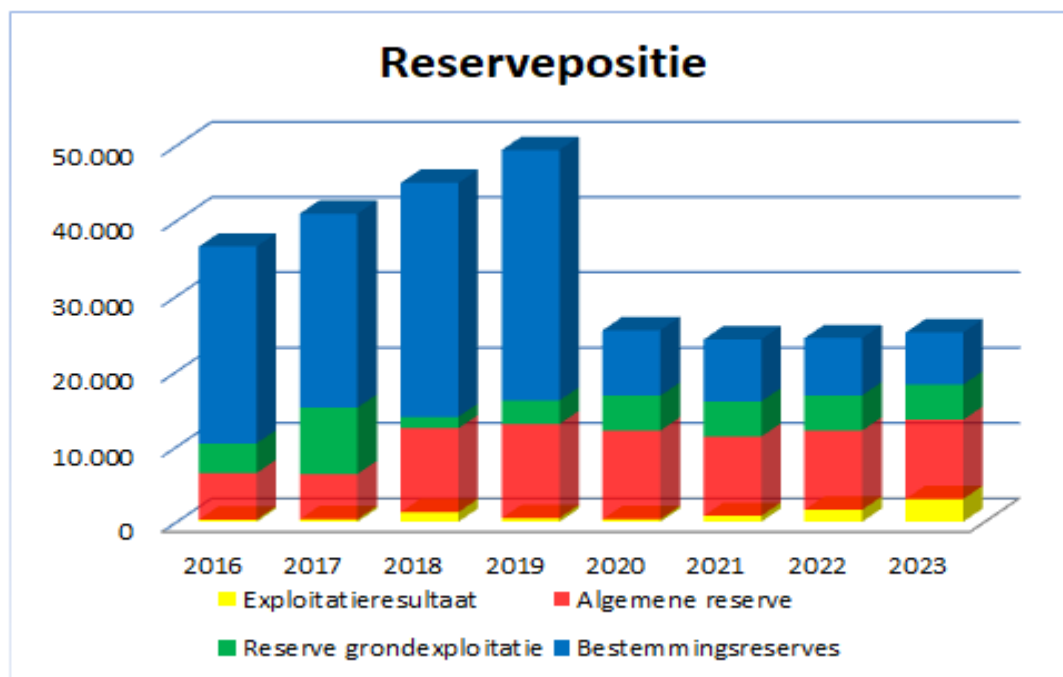
We zien dat de kengetallen zich positief hebben ontwikkeld. Dit is echter het gevolg van achterblijvende uitgaven (zowel exploitatie als investeringen), meevallende inkomsten en een vertraging in de grote uitgaven voor het project Rijksinfra. Het heeft (groten)deels een tijdelijk karakter. De jaren erna ontwikkelen de kengetallen zich negatief in lijn met de meerjarenbegroting

Kengetallen financiële positie

Kengetallen	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kengetal schuldpositie	72%	53%	112%	122%	130%	136%
Kengetal solvabiliteitsratio	41%	46%	22%	21%	20%	20%
Kengetal grondexploitatie	2%	-5%	0%	0%	0%	0%
Structurele exploitatieruimte	-0,3%	-4,2%	-5,2%	0,8%	1,3%	2,2%
Kengetal belastingcapaciteit	131,3%	117,8%	115,2%	117,5%	119,9%	121,0%

Reservepositie

De ontwikkeling van de reservepositie ziet er als volgt uit:

In 2019 is de totale reservepositie ten opzichte van 2018 gestegen.

De reserve grondexploitatie steeg met € 1,608 miljoen. De algemene reserve en de bestemmingsreserves stijgen met respectievelijk € 1,345 en € 2,204 miljoen.

De mutatie in de reserve Grondexploitatie is veroorzaakt door winstnemingen op de locaties De Koepel, Stadhouderspark en De Hagen. Onder aftrek van vennootschapsbelasting en een dotatie in het fonds Bovenwijkse voorzieningen wordt € 1,608 miljoen toegevoegd.

De stijging in de algemene reserve wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de bestemming van het jaarresultaat 2018.

De toename van de bestemmingsreserves komt met name door de dotatie in de bestemmingsreserve Rijksinfra en de verkoop van de locatie Schoonveld.

Weerstandsvermogen / algemene reserve

De algemene reserve dient in eerste instantie als weerstandsvermogen voor het opvangen van calamiteiten en incidentele tegenvallers. Met behulp van de risico-inventarisatie is een berekening gemaakt van de minimaal noodzakelijke omvang van de algemene reserve in relatie tot de activiteiten binnen de algemene dienst. Per eind 2019 bedraagt de omvang van deze risico's € 7,8 miljoen. Om deze risico's af te dekken is € 12,483 miljoen beschikbaar in de algemene reserve per 31-12-2019.

Reservepositie grondexploitatie

De resultaten uit de grondexploitatie worden verrekend met de reserve grondexploitatie. Na verrekening van het resultaat over 2019 bedraagt de reserve € 3,126 miljoen.

De reserve dient als weerstandsvermogen voor het opvangen van onverwachte risico's. Tegelijk met de bijstelling van het uitvoeringsprogramma grondexploitatie is een risico-inventarisatie gemaakt. De reserve is toereikend om de risico's binnen onze huidige grondexploitatie op te vangen.

I.4 Rijksinfra

Hiermee geven we de stand van zaken en belangrijkste resultaten van 2019 van het project Rijksinfra. Dit project omvat N65, PHS en De Vughtse Regeling.

N65

De reacties op het voorontwerp bestemmingsplan hebben geleid tot een optimalisatie van het ontwerp reconstructie N65. De gemeenteraad heeft vervolgens ingestemd met de reconstructie van de N65 (VKA+) en een extra bijdrage. De optimalisatie dient als basis voor het ontwerp bestemmingsplan Reconstructie N65, waarmee het college op 3 juni 2019 heeft ingestemd en vervolgens als ontwerp ter inzage is gelegd. Op het ontwerp zijn 126 zienswijzen ingediend. In 2019 is begonnen met het opstellen van de Nota van Zienswijzen. Door de uitspraak van de Raad van State over het Programma Aanpak Stikstof mag van deze aanpak geen gebruik meer worden gemaakt. Berekeningen moeten uitwijzen of deze uitspraak leidt tot vertraging van de bestemmingsplan procedure.

PHS

De uitspraak van de Raad van State over stikstof, van mei 2019, heeft geleid tot vertraging in het te nemen tracé besluit. Zowel voor de realisatiefase als voor de gebruiksfase moest oplossingen worden bedacht om de extra uitstoot van stikstof tegen te gaan. In de 2e helft van 2019 is hier invulling aan gegeven. Verder werd in 2019 duidelijk dat er spanning kwam op het budget. Op basis hiervan zijn de kosten nog eens tegen het licht gehouden en is gekeken naar optimalisaties. Verder is gekeken naar extra maatregelen om overlast van geluid en trillingen, vooral in Vught Noord, zoveel mogelijk tegen te gaan. In 2019 is ook gestart met de voorbereiding van conditioneringsprojecten PHS.

De Vughtse Regeling

Op 4 september 2018 is de pilotperiode van een jaar succesvol afgesloten. Dit is vastgelegd in een RIB. De regeling loopt vanaf dat moment ongewijzigd door. De raad wordt jaarlijks via een voortgangsbericht op de hoogte gehouden.

Participatie

In 2019 zijn zowel voor PHS als voor de N65 diverse bewonersavonden, straatgesprekken, aankoopgesprekken, werkgroepen en klankbordgroepen georganiseerd. Hierover is naast de persoonlijke uitnodiging breed gecommuniceerd en iedere bewoner kon aansluiten als hier behoefte aan was. Waar het project de bewoners letterlijk raakt zijn persoonlijke gesprekken gevoerd. Er is door de bewoners zelf redelijk gebruik gemaakt van het maandelijks spreekuur. In mei heeft het ontwerpbestemmingsplan van de N65 6 weken ter inzage gelegen en bewoners hebben hier door middel van een zienswijze op kunnen reageren. In juni is voor de bewoners van Vught een informatiemarkt georganiseerd (PHS/N65/DVR). Deze laagdrempelige manier van communiceren is goed ontvangen.

Projectkosten

De financiële projectplanning Rijksinfra gaat nu uit van een periode van 10 jaar maar de vertraging van het tracé besluit PHS zou kunnen betekenen dat deze periode langer wordt. De besluitvorming van N65 VKA+ betekent een extra bijdrage van € 10,325 mln. door Vught. Zowel de bijdragen door Vught aan N65 en PHS zijn niet voldaan in 2019 omdat de BTW optimalisaties nog niet afgerond zijn voor beide projecten. De totale projectraming bedraagt € 55,80 miljoen. Van dit bedrag komt een deel ten laste van de exploitatie, een deel wordt geactiveerd en het grootste deel (geraamd op € 36,558 miljoen) wordt ten laste van de gevormde

reserve Rijksinfra gebracht. Op basis van de meerjarenbegroting 2020 e.v. vult de reserve zich met een bedrag van €39,292 miljoen. Daarmee is deze toereikend voor de nu voorziene uitgaven.

In de reserve zit per ultimo 2019 een bedrag van € 28,73 miljoen.

Bestemmingsreserve Rijksinfra

In 2019 is de jaarlijkse dotatie (€ 508.000) aan de reserve toegevoegd en een bedrag uit winst verkoop vastgoed van € 1.737.000. De bijdrage uit de reserve in de kosten van 2019 (€ 780.260) is via de resultaatbestemmingen verwerkt

Activering	Prognose nieuw	Realisatie t/m 2018	Realisatie 2019	Realisatie Totaal
PHS (onderdoorgang Wolfskamerweg)	5.138.817	0	0	0
N65 (kruisende wegen VKA+)	7.640.261	0	0	0
Rijksinfra	2.600.000	0	15.586	15.586
Totaal activering	15.379.078	0	15.586	15.586

Projectkosten tlv reserve Rijksinfra	Prognose nieuw	Realisatie t/m 2018	Realisatie 2019	Realisatie Totaal
PHS (verdiepte ligging)	12.024.832	0	0	0
N65	14.782.768	237.584	271.033	508.617
De Vughtse regeling	580.283	165.783	5.084	170.867
Programmaorganisatie Rijksinfra	4.106.037	1.927.314	504.143	2.431.457
Financiering	4.604.344	0	0	0
Risicoreserveringen	643.640	0	0	0
Totaal exploitatielasten tlv reserve	36.741.904	2.330.681	780.260	3.110.941

Projectkosten ten laste van exploitatie	Prognose nieuw	Realisatie t/m 2018	Realisatie 2019	Realisatie Totaal
Kosten lijnorganisatie	2.031.375	796.987	246.708	1.043.695
Kapitaallasten v.a. 2024 VKA +	1.900.061	0	0	0
Totaal tlv reguliere exploitatie	3.931.436	796.987	246.708	1.043.695

Totaal uitgaven Rijksinfra	55.803.760	3.127.668	1.042.555	4.170.223

Dekking Rijksinfra	Prognose nieuw	Realisatie t/m 2018	Realisatie 2019	Realisatie Totaal
Reserve tbv Rijksinfra 1-1	4.849.000	4.849.000	0	4.849.000
Bijdrage reserve grondexploitatie	7.945.000	7.945.000	0	7.945.000
Bijdrage algemene reserve	6.711.000	6.711.000	0	6.711.000
Bijdrage reserve SHP	4.989.198	4.989.198	0	4.989.198

Fonds bovenwijkse voorzieningen	1.200.000	1.200.000	0	1.200.000
Winst verkoop vastgoed	4.921.243	1.945.869	1.737.000	3.682.869
Jaarlijkse dotatie tlv exploitatie	6.686.000	1.958.000	508.000	2.466.000
Aanvulling vanuit de Algemene reserve	2.000.000	0	0	0
Totaal dekking Rijksinfra	39.292.441	29.598.067	2.245.000	31.843.067

Totaal exploitatielasten tlv reserve	36.741.904	2.330.681	780.260	3.110.941
Dekking kapitaallasten VKA+ uit reserve	1.900.061	0	0	0
Totaal dekking Rijksinfra tgv reserve	39.292.441	29.598.067	2.245.000	31.843.067
Totaal reserve Rijksinfra	650.476	27.267.386	1.464.740	28.732.126

Projectscope

Voor de N65 is de reconstructie variant vastgesteld en is de projectscope en de raming uitgebreid. Richting het tracé besluit PHS is ook de raming door ProRail bijgesteld zijn de onzekerheidsmarges verlaagd. De uitkomst van de raming betekende een mogelijke bijstelling van de budgetten. De scope en de kosten zijn verder geoptimaliseerd om binnen de budgettaire kaders te blijven.

BTW

De BTW optimalisatie is in 2019 niet afgerond. De uitvoering van reconstructie N65 is overgedragen aan Provincie Noord-Brabant. Voor PHS is de aanpassing t.a.v. opdrachtgeverschap niet afgerond, hierbij speelt ook de voorgenomen omvorming van ProRail naar een zelfstandig bestuursorgaan een rol. De verwachting blijft onverminderd dat de BTW optimalisatie afgerond kan worden medio 2020.

Indexering

De bijdragen PHS en N65 worden jaarlijks geïndexeerd met IBOI, conform bestuursovereenkomsten. De bijdragen voor zowel PHS en N65 zijn niet voldaan in 2019. Dit betekent een indexatie voor 2020. Daar staat tegenover dat kapitaalslasten ook later zullen ingaan.

Risico's

Het programma Rijksinfra houdt rekening met de risico's van het programma voor de gemeente Vught. Een risico analyse inclusief beheersmaatregelen is opgesteld wordt periodiek ge-update. De uitkomsten hiervan zijn opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de jaarrekening.

Programmaverantwoording

Wonen

I. Omschrijving

Taakvelden

- 030 Beheer overige gebouwen en gronden
- 210 Verkeer en vervoer
- 250 Openbaar vervoer
- 570 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
- 720 Riolering
- 730 Afval
- 740 Milieubeheer
- 750 Begraafplaatsen en crematoria
- 810 Ruimtelijke ordening
- 820 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)
- 830 Wonen en bouwen

2. Uitwerking

2.1 Beheer overige gebouwen en gronden

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Afstoten of herontwikkelen van vastgoed dat niet nodig is voor onze publieke taken.	Er zijn diverse panden afgestoten die niet meer nodig waren voor hun publieke taak.
Optimaal beheer van de pachtgronden.	De nota pachtbeleid is geactualiseerd in de 'notitie pachtbeleid: duurzame gronduitgifte 2020-2024'. De vernieuwde uitgangspunten voor het beheren/uitgeven van agrarische gronden zijn verder uitgewerkt in een nieuwe systematiek voor inschrijving en gunning. Eén van de uitgangspunten omvat het starten van een pilot in de Gement. Een aantal gronden hebben we uitgegeven voor een langere termijn.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Afstoten van gebouwen die niet langer een sociaal-culturele functie hebben.	De locaties van de voormalige Mariëllaschool, Rozenoord/Vlierthoek en Schoonveld zijn verkocht en overgedragen aan een nieuwe eigenaar.
Beheren van leegstaand gemeentelijk vastgoed.	De gemeente heeft twee gebouwen in haar beheer gekregen: het voormalig schoolgebouw van de Hertog van Brabant en de voormalig kinderopvang aan de Lidwinastraat. Beide gebouwen hebben een voorlopige invulling gekregen.

Uitvoeren beleid reststroken.	Op basis van een nieuwe inventarisatie zijn we begin 2019 gestart met een vernieuwde actieve aanpak van onrechtmatig grondgebruik. Dit heeft geresulteerd in een forse afname van het aantal situaties.
Inspannen voor de doelstellingen uit het weidevogel convenant.	Met de vernieuwde notitie pachtbeleid is er uitvoering gegeven aan de inspanningsverplichtingen uit het weidevogel convenant. Het aantal hectare dat wordt uitgegeven in geliberaliseerde pacht is toegenomen. Met de pachtvoorwaarden op deze gronden wordt invulling gegeven aan de doelstellingen.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019
Aantal hectare landbouwgrond, uitgegeven in reguliere pacht.	-	224	215	220
Aantal hectare landbouwgrond, uitgegeven in geliberaliseerde pacht.	-	43	51	47
Aantal onrechtmatig in gebruik genomen gronden.	362	345	325	300

2.2 Verkeer en vervoer

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Een schone en veilige woon-, werk- en leefomgeving.	Op de diverse beleidsvelden is gewerkt aan verbetering van de leefomgeving door het plegen van onderhoud en vernieuwing. Ook is er aandacht gevraagd voor de manier van inrichten en keuze van toe te passen materialen.
Goede wegen door effectief, doelmatig en milieuvriendelijk wegbeheer.	Het noodzakelijk onderhoud is uitgevoerd aan elementen verhardingen. De weginspectie is uitgevoerd, resultaten worden verwerkt in een nieuw beheerplan. Hergebruik van materialen wordt vanuit duurzaamheid bevorderd.
Goede openbare verlichting met een laag energieverbruik.	Binnen integrale projecten is de openbare verlichting vervangen door duurzame LED-verlichting. Sectoraal heeft planvorming op diverse locaties ook geleid tot aanvullende vervanging van bestaande verlichting door LED-verlichting. Ook is het openbare verlichting netwerk voorzien van slimme energiemeters.

Goed bereikbare voorzieningen en een vlotte en veilige verkeersafwikkeling.	In 2019 is invulling gegeven aan de doelstelling om voorzieningen goed te bereiken en het verkeer vlot en veilig af te wikkelen. Verder geven we structureel aandacht aan het aspect 'duurzaam veilig' bij herinrichtingsprojecten. Op de basis- en middelbare scholen zijn mensgerichte maatregelen ingezet op verbetering van de verkeersveiligheid.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Realiseren hoofdfietsnetwerk.	Als onderdeel van het hoofdfietsnetwerk is in 2019 uitvoering gegeven aan de Buxtelseweg-Grote Gent, Maurickplein incl. de realisatie/aanpassing van de fietsvoorzieningen langs deze route.
Sluiten overeenkomst voor de snelfietsroute Den Bosch-Eindhoven.	Gebleken is dat bij de start van het project een te optimistische planning is aangehouden. De dynamiek van het samenwerken met vijf gemeenten in twee regio's blijkt te leiden tot langere processtappen. Het streven tot het sluiten van een bestuursovereenkomst in 2019 is daarmee tevens losgelaten. Eind 2019 is besloten het project op te delen in drie, meer werkbaar, delen. De drie afzonderlijke projectdelen worden nader uitgewerkt waarna de betrokken partijen opnieuw gaan bekijken op welke wijze tot een bestuursovereenkomst te komen is.
Realiseren hoofdwegenstructuur voordat bij rijksinfra de schop in de grond gaat.	Als onderdeel van de hoofdwegenstructuur is in 2019 uitvoering gegeven aan de Buxtelseweg-Grote Gent, Maurickplein.
Realiseren fietsbrug Postweg.	Ten gevolge van de optimalisatie van het plan door toevoeging van een extra fietsbrug en een turbotonde zijn de voorbereidingen half 2019 doorgestart en is het aanbestedingsontwerp gerealiseerd. Verwachte aanbesteding mei/juni 2020. Realisatie gereed juli 2021.
Actualiseren visiedocument Verkeer en Vervoerplan.	Dit proces is gekoppeld aan het proces van de omgevingsvisie. Naar aanleiding van een motie (zie 2.4 Besturen) wordt de omgevingsvisie uitgesteld naar een nog nader te bepalen moment.
Uitbreiden netwerk van laadpalen voor elektrische auto's en fietsen.	In 2019 is, vooruitlopend op aangepast laadpalenbeleid, een start gemaakt met de proactieve uitbreiding van het aantal laadpalen op strategische locaties.

	Voorbeelden daarvan zijn een drietal strategische laadpalen aan de Heun (laadpalen reeds geplaatst), een laadpaal aan de Parallelweg/fietsstraat Buxtelseweg (laadpaal in procedure) en een laadpaal op het nieuw te realiseren parkeerterrein van het Maurick college (laadpaal in aanvraag).
Bespreken verkeersproblematiek rondom het Maurickcollege en de Martinihal.	Er is overeenstemming met de school over de inrichting van de gezamenlijke parkeervoorziening inclusief realisatie van een Kiss en Ride-zone. Deze nieuwe inrichting biedt een oplossing voor de verkeersproblematiek.
Vorbereiden verhard en openstellen Jagersboschlaan.	Eind 2019 is het definitief ontwerp opgesteld op basis waarvan ook het bestek is afgerond. Gelijktijdig met de afronding van het bestek is gestart met de voorbereidingen voor de aanbesteding. Daarmee ligt het project op schema voor uitvoering in 2020.
Realiseren inhaalslag op de kwaliteit van elementenverharding	Ook in 2019 heeft de opdracht voor het herstellen van elementenverharding doorgelopen. Dit is terug te zien in de dalende cijfers voor de kwaliteitscategorie slecht (D). Hiermee geven we invulling aan de geconstateerde achterstanden in het onderhoud. De inhaalslag vindt in meerdere jaren plaats en loopt door tot en met 2022.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroet	Realisatie
	2017	2018	2019	2019
Tevredenheid burger over de begaanbaarheid van de openbare ruimte: straten, paden en trottoirs.	66%		66%	*

*Gegevens ontbreken omdat sinds 2017 het 2 jaarlijks klanttevredenheids-onderzoek 'waar staat je gemeente' niet meer wordt gehouden. Vanaf 2020 zijn andere indicatoren opgenomen.

2.3 Openbaar vervoer

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
De beste oplossing voor Vught voor de langere termijn. Dit betekent voor de N65 dat we deze weg geheel verdiept duurzaam en veilig in Vught willen inpassen. Voor PHS Vught betekent dit het realiseren van een verdiepte ligging van het spoor, hierin opgenomen de best mogelijke resultaten t.a.v. de overlast van trillingen en geluid, de	Optimalisatie van het voorkeursalternatief N65 en besluitvorming.

integrale wateropgave. Daarnaast geldt voor beide projecten het waarborgen van de veiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid van Vught tijdens de realisatie.	

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Vaststelling bestemmingplan N65.	Ontwerp bestemmingsplan is voor zienswijzen vrijgegeven en is de beantwoording voorbereid.
Onderzoek naar verbetering verkeersafwikkeling en leefbaarheid Olmenlaan/Heikantstraat.	Een aantal maatregelen in de huidige situatie is getroffen, verdere onderzoeken zijn nog niet afgerond.
Uitvoeringsovereenkomst RWS- Gemeente Vught N65.	Eind 2019 is besloten dat de realisatiefase in plaats van door Rijkswaterstaat door provincie Noord-Brabant wordt gedaan. Dit betekent dat er een uitvoeringsovereenkomst tussen de provincie en de gemeente Vught gaat worden gesloten. Voorbereiden en opstellen overeenkomsten zal in 2020 worden uitgevoerd.
Grondverwerving N65.	In 2019 zijn diverse gronden aangekocht, dit verloopt volgens planning.
Inkoopplan en aanbesteding N65.	De aanbesteding is voorbereid in 2019 om in 2020 hiertoe over te gaan.
Vaststelling TB PHS Vught incl. : • bovenwettelijke maatregelen trillingen en geluid • inpassing maatregelen water/klimaatadaptatie	Vaststelling van het Tracébesluit heeft vertraging opgelopen i.v.m. PAS uitspraak.
Samenwerkingsovereenkomst ProRail- Gemeente Vught.	Er heeft regulier overleg en afstemming plaatsgevonden. Dit heeft tot nu toe nog niet geresulteerd in een samenwerkingsovereenkomst.
Vorbereiding en aanbesteding PHS Vught.	Vorbereiding is gestart. De daadwerkelijke aanbesteding is onder meer gekoppeld aan vaststelling TB en MIRT3 besluit.
Landschappelijke inpassing en opstellen van inrichtingsplan PHS Vught.	De voorbereidingen zijn gestart, verdere uitwerking en afspraken volgen in 2020.
Aanleg onderdoorgang Wolfskamerweg vervroegen.	In de huidige planning van PHS zal deze optie niet worden uitgevoerd
Afronden proces BTW optimalisatie.	BTW optimalisatie is niet afgerond vanwege overdracht van de uitvoering N65 aan Provincie N-B en voor PHS het definitieve akkoord van het Ministerie.
Vaststelling plan van aanpak mobiliteitsplan bereikbaarheid tijdelijke afsluiting N65.	Plan van aanpak is opgesteld.
Vervroegd uitvoeren (onderdelen) MJPG sanering.	Op basis van de huidige planning wordt sanering niet vervroegd uitgevoerd.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019

Voor dit taakveld zijn geen indicatoren benoemd.

2.4 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Een schone, gezonde en groene leefomgeving waar het prettig verblijven is.	Gegevens voor de indicatoren ontbreken omdat sinds 2017 het 2 jaarlijks klanttevredenheids-onderzoek 'waar staat je gemeente' niet meer wordt gehouden. In 2017 bleek vanuit dit onderzoek dat de burger tevreden was over zijn leefomgeving. In de beheerswijze is geen verandering aangebracht, daarom zal het tevredenheidspercentage in 2019 niet gewijzigd zijn.
Goed onderhouden groenvoorzieningen door effectief en doelmatig te werken.	De openbare ruimte is onderhouden conform de vastgestelde onderhoudsniveaus zoals vastgesteld door de gemeenteraad.
Voortzetting duurzaam onkruidbestrijding waarbij we het milieu zo min mogelijk belasten.	In Vught vindt onkruidbestrijding duurzaam plaats. Slechts incidenteel is gebruik gemaakt van bestrijdingsmiddelen bij het verwijderen van onkruiden op de sportvelden en het bestrijden van enkele invasieve plantsoorten.
Veilige speelplekken die passen bij de wensen van onze burgers.	Speelplekken zijn gerenoveerd conform het beheerplan speelvoorzieningen 2015-2018. Daarnaast zijn alle speeltoestellen geïnspecteerd, waarbij eventuele gebreken zijn verholpen.
Biodiversiteit binnen bebouwde omgeving bevorderen, mede om beleving van de natuur te vergroten bij bewoners.	Door het uitvoeren van de diverse acties en maatregelen vanuit de notitie biodiversiteit is een zo groot mogelijke diversiteit aan beplanting nagestreefd.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Uitvoeren van het gebiedsgerichte, specifieke projecten van het groen.	Naast de integrale MOR-projecten zijn er ook sectorale groenprojecten uitgevoerd. Het betreft de volgende projecten: • Onderhoud gemeentelijke bossen • Revitaliseren beplantingen en boomstructuren: Populierenlaan Heihoorn, Jan van Amstelstraat, Vlashoek, Wederiksingel, Sint Sebastiaanshof, Lidwinastraat.

Renoveren van speeltuinen.	De Biezenwei en Klein Brabant zijn in 2019 gerenoveerd.
Uitvoeren pilot groenbeheer door burgers.	Op de volgende plekken is in 2019 met bewoners de groenvoorziening opnieuw ingericht en verzorgen de bewoners het groenonderhoud: Salahutuplein, Vlashoek en St.-Barbarahof. De pilot wordt in 2020 doorgezet om een goed beeld te kunnen vormen van de behaalde resultaten.
Actie 'Groen voor grijs'.	Op 13 april heeft de actie 'Groen voor grijs' plaatsgevonden, waarbij Vughtse inwoners bestrating konden inleveren tegen gratis tuinplanten en struiken. 120 bezoekers hebben hiervan gebruik gemaakt.
Uitvoeren van de acties uit de notitie biodiversiteit.	In projecten is in de soortkeuze van beplanting gestreefd naar bloeiende en bestragende soorten en beplanting die nest- en schuilgelegenheid biedt voor vogels. Op verschillende plaatsen in Vught zijn bloembollen aangeplant specifiek voor bijen en is het maaibeheer van bij wijze van pilot omgevormd van intensief naar extensief. In de Glorieuxlaan zijn twee eekhoornkabels geplaatst om een verbinding te creëren tussen het Reeburgpark en Voorburg.
Baggeren waterpartijen.	Met de onzekerheid rondom de PFas zijn een gedeelte van de reguliere baggerwerkzaamheden niet uitgevoerd. Resterende middelen zijn ingezet voor het baggeren van de waterpartij nabij Fort. Isabella, waar niet gesprongen explosieven zijn gevonden.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019
Tevredenheid burger over openbaar groen (perken, plantsoenen en parken).	73%		72%	*
Tevredenheid burger over speelmogelijkheden.	65%		70%	*
Tevredenheid burger over aanwezigheid groen in de buurt.	90%		90%	*

*Gegevens ontbreken omdat sinds 2017 het 2 jaarlijks klanttevredenheids-onderzoek 'waar staat je gemeente' niet meer wordt gehouden. Vanaf 2020 zijn andere indicatoren opgenomen.

2.5 Riolering

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Beschermen van de volksgezondheid en het milieu door een juist functionerend rioleringsstelsel in samenhang met het systeem van grond- en oppervlaktewater. De hieruit afgeleide doelstelling zijn: - Doelmatig inzamelen en transporteren van stedelijk afval- en hemelwater; - Voorkomen van water-en grondwateroverlast.	We hebben volgens de afspraken in het GRP gewerkt. Het water wordt doelmatig ingezameld en afgevoerd. Ook met de uitvoering van de Rijksinfraprojecten bekijken we integraal de mogelijke gevolgen voor het Vughtse rioolstelsel en anticiperen we hierop. Door het structureel monitoren van het grondwatermeetnet kunnen we beter anticiperen op eventuele wateroverlast. Ook de mogelijke effecten van de Rijksinfraprojecten worden in het grondwatermeetnet opgenomen zodat we dit kunnen monitoren.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Inzetten van de middelen van het gemeentelijk rioleringsplan voor de uitvoering van de gebiedsgerichte en specifieke projecten in de buitenruimte.	Er is verder invulling gegeven aan de werkzaamheden zoals ingegeven in het MOR (Meerjarenuitvoeringsprogramma Openbare Ruimte). Concreet hebben er riool vervangingen plaatsgevonden in de Irenelaan en Lievevrouwepark, Bostelseweg, Grote Gent, Het Maurickplein, Peperstraat, een deel van de Dokter Hillenlaan, Ploegveld en Achterstraat. Voorbereidingen zijn getroffen voor riool vervangingen aan de Zonneweilaan en de Boslaan. Daarnaast hebben we een aantal specifieke projecten uitgevoerd, waaronder • Het beheer en onderhoud van pompen en gemalen is voor meerdere jaren aanbesteed. • Diverse lokale maatregelen tegen wateroverlast en voor waterberging.
Vorbereiden Basis Riolering Plan.	De nodige voorbereidingen zijn uitgevoerd o.a. het actualiseren van het verhard oppervlak en het actualiseren van de afstromingsgebieden van het hemelwater en vuilwater.
Maken beleid voor klimaatadaptatie.	De Nota 'Vught klimaatadaptief' is 12 december 2019 vastgesteld. Er wordt invulling gegeven aan het uitvoeringsprogramma.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019
Aantal vierkante meters afgekoppeld oppervlak.	7.700	6.050	7.500	4500
Percentage vervangen meters slechte riolering.	-	1,3%	2,2%	2,0 %

2.6 Afval

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Het doelmatig en milieuverantwoord inzamelen (wettelijke taak) volgens het principe van 'de vervuiler betaalt' in combinatie met het door de burgers gewenste serviceniveau tegen zo laag mogelijke kosten. Doel is hooguit 75 kg restafval per inwoner en 75% afvalscheiding in 2020 en maximaal 30 kg restafval per inwoner in 2025.	Wij voeren het beleidsplan dat in 2016 is vastgesteld uit. Dit is gebaseerd op de vervuiler betaalt, een vermindering van het restafval, een hoog serviceniveau en maatschappelijk aanvaardbare kosten. Door wijziging van het tarief GFT afval van variabel naar vastrecht per 1-1-2020 verwachten wij een verdere reductie van de hoeveelheid restafval.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Herziening afvalbeleid.	Op 10 oktober 2019 is door de raad besloten om de variabele tarieven voor de inzameling van GFT per 1 januari 2020 te laten vervallen en om deze kosten voortaan te verrekenen in het vastrecht van de inwoners van de laagbouw.
Uitbreiden pilot afvalscheiding in de hoogbouw.	In december is gestart met het uitbreiden van de pilot afvalscheiding in de hoogbouw. Begin 2020 start de proef in zeker zes hoogbouwcomplexen.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019
Kilogram restafval per inwoner per jaar.	99,9	101,3	80	100,2

2.7 Milieubeheer

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Een duurzaam, veilig en leefbaar Vught.	Bij het beoordelen van ruimtelijke (her)ontwikkelingen en bouwplannen zijn milieu- en duurzaamheidsaspecten

	afgewogen en beoordeeld wat bijgedragen heeft aan een duurzamer en veiliger Vught. Ook duurzaamheidsmaatregelen die we troffen aan gemeentelijke accommodaties droeg hier aan bij.
Een duurzaamheidsbeleid dat hieraan bijdraagt.	We werkten aan het tot uitvoer brengen van het duurzaamheidsbeleid waarmee een bijdrage geleverd is aan een beter leefklimaat.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Actualiseren duurzaamheidsbeleid.	Het duurzaamheidsbeleid is nog niet geactualiseerd omdat we gewacht hebben op de vaststelling van de concept-RES en de visie die we van onze inwoners en stakeholders ophalen over wind- en zonne-energie. Deze vormen input voor het beleid.
Uitvoeren duurzaamheidsbeleid.	Met de regio NOB leverden we een forse inspanning voor het (voorlopige) bod in het kader van de Regionale Energie Strategie. Samen met onze buurgemeenten verkenden we de mogelijkheden om te komen tot de warmtetransitievisie warmte. We organiseerden en faciliteerden bijeenkomsten en acties om onze inwoners en bedrijven te helpen bij het verduurzamen. Te denken valt aan burgerinitiatieven om wijken te verduurzamen en het faciliteren van elektrische deelauto's. We communiceerden met onze inwoners en bedrijven over duurzaamheidsonderwerpen en mogelijkheden van energie besparen. Met de woningbouwcorporatie werkten we samen aan het verduurzamen van de woningvoorraad, onder meer door de inzet van energieadviseurs, die huurders adviseren en helpen bij het besparen op energie. We troffen voorbereidingen om onze eigen bedrijfsvoering verder te verduurzamen. Er werd input geleverd met betrekking tot de milieu- en duurzaamheidsaspecten bij ontwikkelings- en bouwprojecten.
Adviseren rijksinfra.	Over diverse milieuaspecten is input geleverd aan de projecten die verband houden met Rijksinfra.
Reduceren van het energieverbruik naar 'nul op de meter' voor gemeentelijke gebouwen.	We participeerden in een regionale aanbesteding via BIZOB om onze gemeentelijke gebouwen van een EPA-advies

	te voorzien met maatregelen die een terugverdientijd hebben van 5 jaar. Vervolgens is er gestart met een uitvoeringsplan dat in 2020 afgerond wordt.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019

Voor dit taakveld zijn geen indicatoren benoemd.

2.8 Begraafplaatsen en crematoria

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
We willen een kwalitatief goede begraafplaats met voldoende capaciteit en keuzevrijheid, waarin er ruimte is voor begravingen en bijzettingen van urnen.	Kwaliteit van de begraafplaats voldoet aan het vastgestelde onderhoudsbeeld Er is nog voldoende capaciteit beschikbaar voor 50 graven en het bijzetten van 10 urnen. Op de begraafplaats is het mogelijk om zelf een plek te kiezen aan de hand van de beschikbare plaatsen.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Aanschrijven belanghebbenden over achterstallig onderhoud.	Er heeft een inventarisatie plaatsgevonden. Hierin is de mate van achterstallig onderhoud bepaald. Aan de hand hiervan is een prioriteiten lijst opgesteld. In januari 2020 schrijven we de eerste belanghebbenden aan.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019

Voor dit taakveld zijn geen indicatoren benoemd.

2.9 Ruimtelijke ordening

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Een evenwichtige up-to-date ruimtelijke inrichting van het gemeentelijk grondgebied, zodat men naar tevredenheid in Vught woont, werkt en recreëert.	We hebben actuele bestemmingsplannen, waarin we met deze onderdelen rekening hebben gehouden.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we ervoor gedaan
Actualiseren bestemmingsplan Buitengebied.	In 2019 hebben we een flinke slag gemaakt zodat het plan in 2020 kan worden vastgesteld.
Actualiseren bebouwde kom plannen.	In 2019 hebben we opdracht verleend aan een extern bureau. Dit bureau is bezig met het opstellen van een plan. In dit plan wordt voorgesorteerd op de Omgevingswet.
Opstellen bestemmingsplan N65.	De reacties op het voorontwerp bestemmingsplan hebben er in 2019 toe geleid dat het ontwerp reconstructie N65 is geoptimaliseerd, wat als basis heeft gediend voor het bestemmingsplan. Op 3 juni 2019 heeft het college ingestemd met het ontwerp bestemmingsplan N65 en is vervolgens als ontwerp ter inzage gelegd. Op het ontwerp zijn ruim 150 zienswijzen ingediend en is begonnen met het opstellen van de Nota van Zienswijzen. Door de uitspraak van de Raad van State over het Programma Aanpak Stikstof mag van deze aanpak geen gebruik worden gemaakt. Berekeningen moeten uitwijzen of deze uitspraak leidt tot vertraging van de bestemmingsplan procedure.
Vervolg geven aan centrumontwikkeling.	De voorbereidingen voor de tijdelijke winkel zijn gerealiseerd, voor zover dit betrekking heeft op het gemeentelijke deel (nutsvoorzieningen, tijdelijk parkeerterrein). De kosten hiervoor zijn doorgelegd aan de ontwikkelende partij. De vergunning voor de tijdelijke winkel is verleend. Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen voor de definitieve situatie. Zoals eerder aan de omwonenden is toegezegd, is gestart met het onderzoek verkeersveiligheid Raadhuisstraat-bevoorradingshof.
Herstructureren Grote Zeeheldenbuurt.	Het bestemmingsplan Grote Zeeheldenbuurt is in april 2019 vastgesteld. Sloop heeft plaatsgevonden in het tweede en derde kwartaal 2019. Bouwrijp maken vond plaats in het vierde kwartaal. De omgevingsvergunning werd in september 2019 onherroepelijk. Tegelijkertijd is gewerkt aan het voorlopig ontwerp en het definitief ontwerp van het inrichtingsplan voor de openbare ruimte. Het definitief ontwerp zal naar verwachting in februari 2020 gereed zijn. De start van de bouw is eveneens voorzien in februari 2020.

Opstellen omgevingsvisie.	In 2019 is de koers voor de invoering van de Omgevingswet bepaald. De gemeenteraad heeft aangegeven Haaren mee te willen nemen bij de invoering van de Omgevingswet. Daarom is het opstellen van de Omgevingsvisie uitgesteld.
Opstellen omgevingsplan.	In 2019 is de koers voor de invoering van de Omgevingswet bepaald. De gemeenteraad heeft aangegeven Haaren mee te willen nemen bij de invoering van de Omgevingswet. Daarom is het opstellen van de Omgevingsvisie uitgesteld.
Participeren bij visievorming Voorburg.	In mei 2019 hebben Reinier van Arkel en de gemeente een intentieovereenkomst gesloten. Daarna is gestart om gezamenlijk te komen tot een ontwikkelvisie en -strategie voor Voorburg. Deze wordt in 2020 aan de gemeenteraad aangeboden.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019

Voor dit beleidsveld zijn geen indicatoren benoemd.

2.10 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
De grondexploitatie is in haar doelstelling ondersteunend aan de taakvelden 'wonen en bouwen' en 'ruimtelijke ordening'. En hiermee ook aan de doelstellingen uit, onder andere: de woonvisie, structuurvisies, bestemmingsplannen en het bestuursakkoord. De focus ligt op het fysiek mogelijk maken van de maatschappelijk gewenste (ruimtelijke) ontwikkelingen. Ook de bewaking van de financiële positie van (de grondexploitatie van) de gemeente Vught is een belangrijk onderdeel.	De grondexploitaties zijn continu gemonitord en werkten ondersteunend aan de totstandkoming van de plannen.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Actualiseren meerjarenplan woningbouw.	In juni 2019 is het nieuwe woningbouwprogramma 'Vught 2019-2028' door de raad vastgesteld.

Uitvoeren van uitvoeringsprogramma grondbedrijf.	In april 2019 is het uitvoeringsprogramma grondexploitatie geactualiseerd en vastgesteld door de raad.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019

Voor dit taakveld zijn geen indicatoren benoemd.

2.11 Wonen en bouwen

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Voor een ieder in Vught een kwalitatief en kwantitatief geschikt woningaanbod.	In 2019 zijn er 315 woningen in aanbouw of vergund. Er zijn 91 woningen opgeleverd en 87 woningen onttrokken aan de voorraad. De variatie in opgeleverde / vergunde / in aanbouw zijnde woningen is relatief groot: in elke prijs categorie wordt er aanbod gecreëerd. In juni 2019 heeft de raad het woningbouw-programma vastgesteld. Gelet op dit programma zijn er in 2019 relatief veel gebiedsontwikkelingen in voorbereiding.
De ruimtelijke kwaliteit en identiteit van de wijk leidend laten zijn voor het type woning dat gebouwd kan worden.	Bij het opstellen van bestemmingsplannen houden we uitdrukkelijk rekening met de aard van de omgeving voor wat betreft de te realiseren woningbouwtypes. Dat heeft dus ook geresulteerd in verschillende soorten plannen en woningen.
Het zo lang mogelijk zelfstandig wonen door ouderen.	In Vught zijn er initiatieven vanuit de samenleving die het bewustzijn van de (persoonlijke) gevolgen van langer thuis wonen vergroten. Het onderzoek van STEC laat zien in hoeverre de bestaande voorraad geschikt is om daadwerkelijk langer zelfstandig thuis te wonen. Er zijn met de woningstichting prestatie-afspraken gemaakt over dit onderwerp. Vanuit het programma Meedoen en Leven worden er diverse acties ondernomen die bijdragen aan het langer zelfstandig wonen.
Een veilige, gezonde, duurzame en leefbare woon- en werkomgeving.	Alle plannen waarvoor een omgevingsvergunning is verleend, zijn aan de geldende wetten en de gemeentelijke

	beleidskaders getoetst om daarmee de beoogde kwaliteit te bereiken.
Waar mogelijk, streven we ernaar om simpele APV vergunningen binnen één dag te verlenen.	Inmiddels worden simpele APV vergunningen in één dag verleend. In 2020 is het streven dit verder uit te breiden.
Voor reguliere omgevingsvergunningen een doorlooptijd van vier weken in plaats van de wettelijke termijn van 8 weken.	Het streven is om zo veel mogelijk vergunningen in vier weken af te geven. In 2019 is dit in 53% van de aanvragen gerealiseerd. De belangrijkste oorzaken dat dit percentage niet hoger ligt, zijn een toename van ingekomen aanvragen, meldingen en vooroverleggen en het aantal onvolledige aanvragen en personele wisselingen.
Een vastgesteld handhavingsbeleid fysieke leefomgeving 2019-2023.	Er is een VTH beleid fysieke leefomgeving vastgesteld (enkel handhavingsbeleid is niet meer conform wetgeving). Voor 2021 zal in de loop van 2020 een nieuw beleid worden gemaakt, welke aansluit op de komst van Helvoirt en de Omgevingswet.
Overdragen van het woonwagencentrum Olmenlaan aan Woonwijze.	Overdracht van woonwagencentrum Olmenlaan zal plaatsvinden na (succesvolle) overdracht Driesedam. De overdracht van Driesedam aan Charlotte van Beuningen Woonstichting is gepland in 2020.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Opstellen woonvisie.	De woonvisie is herijkt in het woningbouwprogramma dat in juni 2019 in de raad is vastgesteld.
Actualiseren meerjaren woningbouwplan.	In juni 2019 heeft de raad het woningbouwprogramma vastgesteld. Dit beleid geeft aan op welke locaties de gemeente tussen 2019 en 2028 van plan is woningen te ontwikkelen. Waar mogelijk geeft het beleid aan om hoeveel woningen en welk type woningen het gaat.
Initiëren en uitwerken van het regionaal woningbouwprogramma.	De gemeente Vught is voorzitter van het portefeuillehoudersoverleg Wonen van de regio Noordoost Brabant West. In dit gremium stemmen 17 gemeenten onderling en met de provincie hun woningbouwplannen af. Partijen committeren zich hierbij aan de Brabantse agenda wonen. Via dit gremium wordt ook de voortgang van de woningbouw in de regio gemonitord.
Maken prestatieafspraken.	Op 11 december 2019 zijn de prestatieafspraken met Charlotte van Beuningen

	Woningstichting en de huurdersbelangenvereniging ondertekend.
Implementeren van constructen voor duurzaam betaalbare koopwoningen.	De regio heeft in de tweede helft van 2019 een toolbox ontwikkeld. Dit bevat een set instrumenten waarmee betaalbare woningen betaalbaar gehouden kunnen worden. In de loop van 2020 wordt deze bestuurlijk geaccordeerd en kunnen gemeenten de instrumenten uit de toolbox naar eigen inzicht toepassen. In 2019 zijn bij enkele gebiedsontwikkelingen in de gemeente betaalbare woningen gerealiseerd of in aanbouw. Met ontwikkelaars zijn overeenkomsten gesloten die betaalbaarheid borgen.
Ontwikkelen locatie Vught Centrum Zuid.	Aan de hand van de door de raad vastgestelde visie is gewerkt aan de uitwerking van de locatie Vught Centrum Zuid.
Verkopen locatie Molenven.	Start van de aanbesteding (Europees, niet-openbaar in twee fasen) vond plaats eind november 2019. De selectiefase wordt in januari 2020 afgerond.
Begeleiden van de bouw Irenelaan.	De bouw van Irenelaan is afgerond en opgeleverd conform de gemaakte privaatrechtelijke afspraken.
Leveren locatie Schoonveld aan ontwikkelaar.	De locatie Schoonveld is geleverd aan de ontwikkelende partij.
Ontwikkelen locatie Rozenoord / Vlierthonk.	Na een aanbestedingsprocedure is de locatie Rozenoord / Vlierthonk gegund aan Dura Vermeer. De overdracht heeft in december 2019 plaatsgevonden. De ontwikkelaar is verantwoordelijk voor de bestemmingsplanwijziging. De procedure hiervoor zal begin 2020 worden opgestart.
Opstellen gebiedsvisie de Baarzen.	Op basis van kaders meegegeven door het college, afspraken uit het coalitieakkoord en gesprekken die zijn gevoerd met stakeholders zijn vier mogelijke gebiedsvisies voor De Baarzen uitgewerkt. Het college heeft ingestemd met de toekomstvisie 'Hart van De Baarzen Vught'.
Opstellen handhavingsbeleid.	Het VTH beleid fysieke leefomgeving is door het college vastgesteld en middels RIB is uw raad hierover geïnformeerd.
Onderzoeken mogelijkheden vergunning in 1 dag.	Inmiddels kunnen we simpele APV vergunningen binnen 1 dag verlenen.
Actualiseren Verordening Kwaliteit Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Omgevingsrecht.	Uit een evaluatie is gebleken dat een actualisatie niet noodzakelijk is. Er wordt nog steeds voldaan aan het door de raad

	vastgestelde niveau. De raad is door middel van een RIB van 14 mei 2019 hierover geïnformeerd.
Vorbereiden herinrichting woonwagencentrum Olmenlaan.	In 2019 is er op regionaal niveau gestart met een handelingsperspectief voor woonwagenbeleid. Zodra het regionale traject is afgerond, zal de gemeente zelf aan de hand van dit perspectief starten met een eigen woonwagenbeleid. De geplande herinrichting zal onafhankelijk van de beleidsvorming worden opgepakt. In 2020 volgt een voorstel voor grootschalig onderhoud.
Omgevingswet.	In 2019 is de koers bepaald voor de invoering van de Omgevingswet.
Verhalen gebiedseigen kosten.	Gebiedseigen kosten worden, daar waar dit van toepassing is, verhaald bij de ontwikkelaar.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019
% ingediende bezwaarschriften tegen besluiten.	2%	2,8%	2%	6,7%
% gegronde bezwaarschriften.	5%	6,9%	5%	5%
Aantal handhavingsverzoeken.	10	2	10	20
Doorlooptijd reguliere omgevingsvergunningen (weken).	4	6	4	7

Wat zijn de kosten?

Taakveld	L/B	Rekening	Primitief	Begroting	Rekening	Saldo
		2018	2019	2019	2019	2019
1 Wonen						
030 Beheer gebouwen en gronden	Lasten	2.147	2.017	1.097	1.225	-129
030 Beheer gebouwen en gronden	Baten	-3.566	-1.466	-1.697	-1.681	-16
		-1.418	551	-600	-456	-145
210 Verkeer en vervoer	Lasten	2.050	2.436	2.158	2.355	-197
210 Verkeer en vervoer	Baten	-194	-167	-167	-338	171
		1.857	2.269	1.991	2.017	-26
250 Openbaar vervoer	Lasten	864	24.455	13.265	1.034	12.231
250 Openbaar vervoer	Baten	-18	-327	-327	-7	-320
		846	24.128	12.937	1.027	11.910
570 Openbaar groen / recreatie	Lasten	1.684	1.760	2.081	2.072	8
570 Openbaar groen / recreatie	Baten	-78	-62	-236	-208	-28
		1.606	1.699	1.844	1.864	-19
720 Riolering	Lasten	2.643	2.766	2.750	2.729	21

720 Riolering	Baten	-3.562	-3.767	-3.779	-3.698	-81
		-920	-1.000	-1.029	-969	-60
730 Afval	Lasten	2.389	2.369	2.494	2.553	-59
730 Afval	Baten	-2.933	-2.943	-2.968	-2.934	-34
		-544	-574	-474	-382	-92
740 Milieubeheer	Lasten	261	276	359	439	-80
		261	276	359	439	-80
750 Begraafplaatsen en crematoria	Lasten	13	10	10	15	-5
750 Begraafplaatsen en crematoria	Baten	-14	-13	-13	-37	24
		-1	-3	-3	-22	19
810 Ruimtelijke ordening	Lasten	958	1.424	2.015	1.440	575
810 Ruimtelijke ordening	Baten	-1.487	-579	-1.124	-530	-594
		-530	845	891	910	-19
820 Grondexploitatie	Lasten	1.357	2.768	9.045	9.019	26
820 Grondexploitatie	Baten	-2.069	-3.128	-11.012	-10.998	-13
		-712	-360	-1.967	-1.980	13
830 Wonen en bouwen	Lasten	1.300	966	1.609	1.360	249
830 Wonen en bouwen	Baten	-1.630	-2.164	-3.865	-3.898	33
		-330	-1.198	-2.256	-2.538	282
Totaal Wonen		116	26.631	11.694	-89	11.782

	Voordeel = V Nadeel = N	Afwijking x € 1.000
<u>Beheer overige gebouwen en gronden</u>	N	18
Het project aanpak onrechtmatig grondgebruik loopt voorspoedig. Een aantal grondoverdrachten wordt echter pas in 2020 geëffectueerd.		
Door de beëindiging van onderhandelingen over de verkoop van een schoolgebouw is een juridisch geschil ontstaan, waardoor onvoorziene advocaatkosten zijn gemaakt.	N	19
In de tweede Burap zijn de nieuwe huurcontracten van voormalig basisschool Hertog van Brabant verwerkt, hierbij is geen rekening gehouden met de reeds lopende huurinkomsten.	N	10
De bijdrage voor het groot onderhoud van De Avonturier loopt pas vanuit 2020.	V	20
De energie jaarafrekening voor het gasverbruik in onze leegstaande panden was hoger dan ingeschat. Dit is gedeeltelijk te verklaren door de eindafrekeningen van voorgaand jaar, die te gunstig zijn ingeschat door de leverancier. Daarnaast is het daadwerkelijk verbruik door het leegstandsbeheer hoger gebleken dan verwacht.	N	50
<u>Verkeer en vervoer</u>		
De onderhoudskosten voor het beheer van verlichting is hoger door achterstallig onderhoud en het te laat ontvangen van een energie-factuur over 2018. Gemaakte kosten met betrekking tot schades worden niet geheel gedekt door inkomsten.	N	42

Door het verleden van de openbare verlichting maken we minder kosten voor de vervanging van lampen. De voorziening Openbare verlichting komt daarom te vervallen. Het saldo brengen we ten gunste van de exploitatie.	V	65
Er zijn meer opbrengsten vanwege doorbelaste degeneratiekosten.	V	30
Voor de aanpak zwerfvuil is in 2019 de nagekomen subsidie van 2018 ontvangen.	V	14
Lagere kosten voor gladheidsbestrijding omdat dit minder nodig was van verwacht.	V	11
Voor mensgerichte maatregelen is in 2019 de nagekomen subsidie ontvangen	V	8
<u>Openbaar vervoer</u>		
De bijdrage aan PHS is niet voldaan in 2019 omdat de BTW-optimalisatie niet is afgerond (12.024). Daarnaast is gestart met de voorbereiding van conditioneringsprojecten, deze worden uitgevoerd door Vught en de kosten zullen worden verrekend met het project (62). Met deze kosten kon in programmabegroting 2019 nog geen rekening worden gehouden. Het VKA+ besluit van de N65 betekende voor het bestemmingsplan N65 aanpassingen en aanvullende onderzoeken (276). Extra inzet was ook nodig met name door de vertragingen en gevolgen van PAS uitspraak, maar ook het VKA+ voor N65 (55).	V	11.331
Omdat voor PHS en eerder al N65 geen bijdragen konden worden voldaan zijn ook een aantal kosten niet verrekend. Deze zijn als baten opgenomen en zullen in 2020 pas verrekend worden (320).		
<u>Openbaar groen en (openlucht) recreatie</u>		
Het opruimen van niet gesprongen explosieven (NGE) bij Fort Isabella zijn nog niet afgerond en loopt in 2020 door.	V	49
Hogere kosten voor de bestrijding van de processierups. Hiervoor was in Burap 2 reeds €38K aanvullend budget opgenomen.	N	45
	V	38
Door de PFAS zijn alle baggerwerkzaamheden in 2019 stil komen te liggen. De onzekerheid m.b.t. rondom de acceptatie van baggerspecie rondom de PFAS heeft tot eind 2019 geduurd.		
<u>Riolering</u>		
In mei 2019 is op meerdere plaatsen tegelijkertijd een verstopping ontstaan. Dit heeft geresulteerd dat er een aantal dagen afvalwater per tankauto is afgevoerd naar het eindgemaal bij het Drongelens kanaal.	N	20
Er is minder gebruik gemaakt van de subsidieregeling voor het afkoppelen van foutieve aansluitingen dan begroot. Van €82K is €41K ingezet.	V	41
Meer baten rioolheffing.	V	120
Voor het realiseren van 100% kostendekkendheid op alle lasten en baten inzake riolering is een egalisatievoorziening gevormd. De onttrekking uit de voorziening riolering is lager dan begroot.	N	212
<u>Afval</u>		
Door een hoog vervuilingpercentage is de vergoeding voor plastic, blik en drankkartons lager dan begroot.	N	68

Door een lagere papierprijs (€35/ton in plaats van €90/ton) is de opbrengst voor papier lager dan begroot.	N	73
Doordat de beleidsfunctie werd ingehuurd is minder gebruik gemaakt van externe expertise.	V	13
Lagere kosten voor restafval.	V	33
Hogere opbrengst afvalstoffenheffing	V	54
<u>Milieubeheer</u>		
De werkzaamheden bij de ODBN zijn in werkelijkheid hoger uitgevallen dan aanvankelijk begroot. Ook is het inrichtingenbestand van een update voorzien.	N	57
Er is geen gebruik gemaakt van de financiële bijdrage aan projecten/initiatieven van derden	V	18
Er is minder gebruik gemaakt van het budget voor onderzoeken en inzet van adviseurs	V	7
<u>Begraafplaatsen en crematoria</u>		
Er zijn hogere opbrengsten door meer verlengingen van grafrechten en meer begrafenissen dan gepland.	V	24
Daarnaast zijn er meer gemeentelijke kosten voor onderzoeken/uitvaarten bij overleden personen zonder nabestaanden.	N	9
<u>Ruimtelijke ordening</u>		
De gebiedsvisie bebouwingsconcentraties is gepresenteerd aan de gemeenteraad. Tijdens de behandeling heeft de gemeenteraad verzocht om een extra participatietraject met bewoners. Hierdoor duurt het traject om tot een visie te komen langer dan gepland.	V	10
In juni heeft de gemeenteraad in het kader van de Omgevingswet de motie aangenomen om zowel in de omgevingsvisie als in het omgevingsplan, Helvoirt mee te nemen. Hierdoor is nog niet gestart met de visie en planvorming. In oktober heeft de gemeenteraad een definitieve keuze gemaakt voor de ambitie voor de invoering van de Omgevingswet. Daardoor is er later gestart met het proces.	V	78
De leges voor initiatieven van derden zijn lager dan begroot. Dit komt omdat veel plannen in de voorbereidende fase zitten. Hiertegenover staan wel hogere opbrengsten door het in rekening brengen van kosten die niet gedekt worden door de leges, incl. nacalculatie van uren uit voorgaande jaren.	V	155
De middelen vanuit de bestemmingsreserve Ruimte voor Ruimte zijn niet in 2019 uitgegeven. Er zijn al concrete bestedingsdoelen bepaald, zodat de reserve in 2020 wordt ingezet. Hierdoor hoeft er ook geen onttrekking aan de reserve worden gedaan.	V	450
	N	450
<u>Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)</u>		
In de paragraaf grondexploitaties worden de financiën nader toegelicht. Alle resultaten op de grondexploitatie zijn verrekend met de reserve Grondexploitatie.	V	44
<u>Wonen en bouwen</u>		
In het laatste kwartaal zijn nog twee relatief grote aanvragen ingediend. Daarnaast	V	172

zijn er meer aanvragen binnengekomen dan begroot waren. Om die reden zijn er uiteindelijk meer legesopbrengsten Omgevingsvergunning binnengekomen dan verwacht.		
De kosten voor woonwagens waren hoger dan begroot door klein onderhoud en door hogere belastingen.	N	9
De inkomsten van canon en retributie zijn hoger dan geraamd.	V	9
De overeenkomst met de gemeente 's-Hertogenbosch over het delen van woningmarktdata is verlengd met vier jaar. Tevens is een vierjaarlijks woonwensen-onderzoek opgeleverd.	N	11
<i>Gebiedsontwikkellocaties</i>		
De verkoop van Van Rijckevorsel is vertraagd. De verkoop wordt verwacht in de eerste helft van 2020.	N	147
De lagere kosten voor de gebiedsontwikkellocaties worden voornamelijk veroorzaakt door een gewijzigde ontwikkelstrategie voor locatie Rozenoord. Onder andere het afzien van de sloop van het pand heeft hiertoe bijgedragen.	V	80
Subtotaal afwijking directe kosten	V	11.635
6.1 Kapitaallasten	V	552
6.2 Doorberekende kosten	N	405
Totaal	V	11.782
<u>Verrekening met reserves</u>		
Doordat de verkoop van Van Rijckevorsel is vertraagd, vindt er ook nog geen dotatie aan de Algemene Reserve plaats.	V	147
Doordat de gebiedsvisie bebouwingsconcentraties later definitief gereed komt, zal ook geen onttrekking plaatsvinden uit de bestemmingsreserve Ruimte voor Ruimte.	N	10
Doordat de uitgaven voor natuurpark de Kwebben, de weidevogelconvenant en de groen-blauwe diensten afgerond € 11.000 lager zijn dan begroot is minder onttrokken uit de reserve Groenfonds.	N	11
Mede doordat de bijdrage ineens aan PHS niet is voldaan in 2019 is ook de onttrekking aan de reserve Rijksinfra lager.	N	11.869
Verrekening saldo grondexploitatie met reserve Grondexploitatie.	N	13
Totaal	V	26

Leven

I. Omschrijving

Taakvelden

- 310 Economische ontwikkeling
- 330 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
- 340 Economische promotie
- 420 Onderwijshuisvesting
- 430 Onderwijsbeleid en leerlingzaken
- 510 Sportbeleid en activering
- 520 Sportaccommodaties
- 530 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
- 540 Musea
- 550 Cultureel erfgoed
- 560 Media

2. Uitwerking

2.1 Economische ontwikkeling

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Verbeteren van afstemming tussen gemeente en ondernemers.	De bedrijfscontactfunctionaris is de verbinding tussen ondernemers en de gemeentelijke organisatie. Tevens faciliteert de bedrijfscontactfunctionaris de ondernemers / ondernemersverenigingen.
Stimuleren van de lokale economie.	Er is met succes ingezet op het uitdragen van de kwaliteit van Vught, samen met het centrummanagement, winkeliersvereniging Moleneindplein en MKB Vught.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Werken met een bedrijfscontactfunctionaris.	De bedrijfscontactfunctionaris is in functie en onderhoudt contacten met de ondernemers en overkoepelende verenigingen.
Organiseren van activiteiten met alle ondernemers in het centrum.	In samenspraak met het centrummanagement worden er evenementen en activiteiten georganiseerd. In 2019 is dat onder andere '75 jaar bevrijding' geweest, dat met succes is gevierd.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019

Voor dit taakveld zijn geen indicatoren benoemd.

2.2 Economische promotie

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Versterken van recreatie als economische drager voor behoud en ontwikkeling van de werkgelegenheid.	Door de promotie en stijgende bezoekersaantallen van Bezoekvught.nl is er meer economische spin-off gegenereerd.
Vught regionaal op de kaart zetten door middel van intensievere samenwerking met 's-Hertogenbosch en het ommeland.	Er zijn afspraken gemaakt met de regio Noord-Oost Brabant om op bestuurlijk en ambtelijk niveau te onderzoeken hoe de nieuwe toeristische profilering van de regio ingezet kan worden.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Realiseren van een VVV-infopunt in DePetrus.	Het VVV-infopunt is in mei 2019 geopend in DePetrus.
Uitbouwen van de website Bezoekvught.nl als digitaal platform en deze ook zichtbaar maken bij de eigen inwoners.	Bezoekvught.nl is onder de aandacht gebracht tijdens evenementen, in online en offline media en gerichte campagnes voor onder andere de Open Monumentendag. Dit heeft geresulteerd in een aanzienlijke stijging van de bezoekersaantallen naar ruim 58.000 per jaar.
Ontwikkelen van de Linie 1629 als sterk regionaal toeristisch merk.	Het convenant 'Samen op weg naar 2029' is op 9 september 2019 getekend met als doel om de Linie 1629 als toeristisch merk te ontwikkelen. Tevens is er een route-app ontwikkeld waar toeristen tijdens de fietsroute kennis op kunnen doen over het verhaal van vriend en vijand.
Actief participeren in de Zuiderwaterlinie Alliantie.	We hebben actief een bijdrage geleverd aan het Zuiderwaterlinie (wandelen) evenement, er zijn vijf informatieborden over de Zuiderwaterlinie / Linie 1629 geplaatst en hebben deelgenomen aan kennissessies om te komen tot het nieuwe programma voor de Zuiderwaterlinie vanaf 2020.
Betrekken van het Vughtse Erfgoednetwerk.	Het Vughtse Erfgoednetwerk heeft haar eigen profilering, in samenspraak met de Gemeente Vught, nader bepaald. Tevens zijn ze aangesloten bij de ontwikkeling van het Linie 1629 convenant en het Geheim van Vught.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019
Bezoekers per maand BezoekVught.nl	2.400	2692	4.000	4874

2.3 Onderwijshuisvesting

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Voldoende onderwijs- en gymgebouwen voor het primair-, speciaal- en voortgezet onderwijs.	Er is voldoende huisvesting voor het onderwijs.
De schoolgebouwen sluiten qua omvang en kwaliteit aan op de behoefte.	In 2019 zijn er noodunits voor De Koningslinde geplaatst. Daarmee was de huisvesting passend.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Huisvesten leerlingen Het Kwartier.	In 2019 zijn er noodunits voor De Koningslinde geplaatst. In 2020 komen daar nog noodunits bij en in het IHP wordt de structurele huisvesting van leerlingen opgenomen.
Begeleiden project uitbreiding Zuiderbos.	In gesprekken met schoolbestuur van Zuiderbos is de toekomstige huisvesting in beeld gebracht. Het college heeft een besluit genomen om vervangende nieuwbouw voor Zuiderbos in 2023 te realiseren.
Opstellen van een nieuwe Verordening Onderwijshuisvesting.	In december 2019 is de Verordening Onderwijshuisvesting vastgesteld.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019
Percentage scholen voor primair - en speciaal onderwijs dat voldoet aan normering Meerjaren Onderhoudsprogramma.	82%	*)	100%	*)

*) Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het onderhoud van eigen scholen en stellen daarvoor eigen MJOP's op.

2.4 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Leerlingen verlaten het onderwijs met minimaal een startkwalificatie. We willen voorkomen dat leerlingen thuis zitten.	Het Regionaal Team Leerplicht hanteerde ook in 2019 het protocol om alle jongeren die het onderwijs verlaten zonder

	startkwalificatie in beeld te hebben. Het Regionaal Team Leerplicht kijkt samen met de jongeren welke mogelijkheden er zijn om alsnog een startkwalificatie te halen, dan wel die ondersteuning te bieden waardoor ze zo zelfstandig mogelijk kunnen participeren.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Elke jongere zonder startkwalificatie is in beeld en er is een traject ontwikkeld dat aansluit bij mogelijkheden jongere, gericht op het verwerven van een zo zelfstandig mogelijke deelname aan de maatschappij.	Wegwijs+ werkt nauw samen met Regionaal Team Leerplicht om de jongeren zonder startkwalificatie in beeld te krijgen. Eventueel ontwikkelen ze samen een ondersteuningsplan gericht op het behalen van een startkwalificatie en/of deelname aan het arbeidsproces.
Starten met de voorbereiding op het gewijzigd onderwijsachterstandenbeleid van het rijk.	De voorbereidingen zijn gestart, met eerste overleggen met enkele betrokken partijen.
Onderzoeken van de mogelijkheid tot bieden van technisch onderwijs.	In 2019 zijn er gesprekken gevoerd met het Maurick College. Het Maurick College is bereid om technische elementen in te brengen in het havo/vwo-onderwijs. Het initiatief ligt nu bij het Maurick College.
De omvorming van alle basisscholen tot IKC bespreken met schoolbesturen.	In het kader van het nieuw op te stellen Integraal Huisvestingsplan zijn de gesprekken in 2019 gestart.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroet	Realisatie
	2017	2018	2019	2019
Percentage van jongeren zonder startkwalificatie dat in beeld is.	100%	100%	100%	100%

2.5 Sportbeleid en activering

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Een gevarieerd aanbod van kwalitatief goede sportvoorzieningen gericht op breedtesport. Voor jongeren, ouderen en mensen met een beperking. Plus burgers die financieel onvoldoende in staat stellen om aan sport te kunnen doen.	Vught heeft een ruim sportaanbod. Jong en oud sluiten aan bij sportactiviteiten in het Vughtse verenigingsleven. Er is bijzondere aandacht voor mensen met een beperking en voor mensen met beperkte financiële middelen die willen sporten. MOVE Vught speelt hierin een belangrijke rol.
Accommodaties zijn toegankelijk en vinden hun oorsprong in een uniform tarifieringsstelsel.	Er is een nieuw tarifieringsstelsel vastgesteld voor binnensportaccommodaties.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Uitwerken van het integrale plan voor sportpark Bergenshuizen.	Er is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met Zwaluw V.F.C. voor de nieuwbouw van haar accommodatie. Het investeringskrediet voor nieuwbouw is beschikbaar gesteld en een subsidie (garantstelling) is verleend. VET Vught heeft een plan van aanpak opgesteld om te komen tot duurzaamheidsmaatregelen. Het betrekken van individuele sporters bij het sportpark en het verbeteren van speelmogelijkheden is meegenomen in het onderzoek naar de beweegmogelijkheden van de openbare ruimte. Er zijn diverse planten aangebracht ter verbetering van de landschappelijke kwaliteit.
Opstellen van een jaarplan 2020 combinatiefunctionarissen sport-onderwijs.	Het jaarplan is opgesteld.
Faciliteren van het sportcafé.	Er zijn twee sportcafés georganiseerd.
Ontwikkelen van kaders voor een uniform tarifieringsstelsel voor binnensportaccommodaties.	Er is een beleidsnotitie huurprijssystematiek voor binnensportaccommodaties vastgesteld.
Realisatie Cruyffcourt of alternatief beweegplein.	Om de openbare ruimte optimaal in te richten voor bewegen en sporten is onderzoek gedaan naar geschikte locaties. Hierin is een Cruyff court of alternatief beweegplein meegenomen.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019

Voor dit taakveld zijn geen indicatoren benoemd.

2.6 Sportaccommodaties

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Beschikken over voldoende en kwalitatief goed uitgeruste sportaccommodaties door te voldoen aan de uitkomst van het behoeftenonderzoek naar gym accommodaties.	Met de realisatie van beweegzaal De Springplank beschikken we over de gewenste sportaccommodaties.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Realiseren van de beweegzaal op het schoolplein van basisschool De Springplank	Conform planning en binnen het gestelde budget is de beweegzaal gerealiseerd. Basisschool De Springplank heeft met ingang van schoolseizoen 2019-2020 de voorziening in gebruik genomen.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019

Voor dit taakveld zijn geen indicatoren benoemd.

2.7 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Een divers cultuuraanbod met een zo groot mogelijk bereik onder de Vughtse inwoners.	Het cultuuraanbod in Vught is onverminderd groot. Waar mogelijk ondersteunen en faciliteren we culturele initiatieven. Soms initiëren we activiteiten zelf, zoals de succesvolle festiviteiten rondom 75 jaar bevrijding.
Doorlopende leerlijn cultuureducatie van 0 tot 18.	We hebben met de inzet van Plaza Cultura toegang tot kinderen van de basisschool en de middelbare school. Met de komst van kindcentra is er ook bij de kinderopvang interesse voor cultuur ontstaan en zijn eerste contacten gelegd met Plaza Cultura.
Culturele accommodaties staan op afstand en voeren zelfstandig hun exploitatie en beheer.	We hebben het beleid voortgezet bij de actuele casus van Elzenburg en de toekomstige renovatie van De Battle Axe.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Opstellen Cultuurnota.	De cultuurnota is op 12 december door de raad vastgesteld
Voeren van regie op een toegankelijk cultuuraanbod.	Met partijen in DePetrus hebben we overleg gevoerd over hun jaarplannen waarin zij samenwerking vormgeven met elkaar maar ook steeds meer met organisaties buiten DePetrus.
Voeren van regie op het cultuurnetwerk.	Plaza Cultura heeft twee cultuurcafés georganiseerd.
Monitoren en regisseren Jongerencentrum Elzenburg.	We hebben met Stichting Bestuursorgaan Elzenburg de exploitatieovereenkomst getekend, met daarin de afspraken over monitoring en verantwoording. Er zijn

	kwartaalgesprekken gepland, waarin de managementrapportages worden besproken. Het bezettingspercentage van het jongerencentrum en de sporthal alsook de toegevoegde waarde van het gecombineerd exploiteren van sporthal en jongerencentrum zijn belangrijke onderwerpen hierin.
Faciliteren amateurkunst.	Door het raadsbesluit van 18 april 2019 over De Speeldoos is de noodzaak tot aanpassing van de subsidiesystematiek voor de amateurkunst komen te vervallen. De Speeldoos is een incidentele subsidie verleend tot 2021 voor het faciliteren van de amateurkunst.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019
Eenmalige culturele activiteiten.	9	7	15	9
Aantal deelnemers aan cursussen cultuureducatie.	1.001	745	1.000	1.107
Aantal bezoekers in de DePetrus.	-	200.000	200.000	200.000

2.8 Musea

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Kinderen bewust maken van de geschiedenis van Vught, hun eigen leefomgeving, met een aanspreekbaar programma van het Vughts Museum in DePetrus.	Door DePetrus is, in samenspraak met de Gemeente Vught, het Pietertjespad ontwikkeld als educatieve route voor en door kinderen langs historische plekken in Vught. Het Pietertjespad is overgedragen door DePetrus aan het Vughts Museum.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Regisseren van een kinderroute van Vughts Museum	Ondersteuning gegeven aan de ontwikkeling van het Pietertjespad door middel van een online campagne door VVV Noord-Oost Brabant.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019

Voor dit taakveld zijn geen indicatoren benoemd.

2.9 Cultureel erfgoed

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Het erfgoed in Vught, waaronder het materieel erfgoed, beter ontsluiten voor inwoners en bezoekers van Vught wat leidt tot een versterkt historisch imago van Vught	De monumentenlijst wordt momenteel geactualiseerd. De schatten van Vught zijn de lokale prioriteit als het gaat over het promoten van het historische imago Van Vught. De ontwikkelingen rondom Linie 1629 en de Zuiderwaterlinie dragen hieraan bij.
Zowel (inter)nationale, provinciale en regionale bezoekers als inwoners van Vught, de militaire geschiedenis rondom de linies laten ervaren.	Er is een route-app Linie 1629 ontwikkeld, tijdens de archeologische opgraving op het Isabellaveld is een publieksdag georganiseerd om inwoners en toeristen te informeren over de militaire geschiedenis.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Ontsluiten van de huidige monumentenlijst (fysiek en digitaal) samen met de Gemeentelijke Monumentencommissie Vught.	Alle gemeentelijke en rijksmonumenten zijn gecontroleerd op juistheid voor wat betreft registratie. Gelet op de komst van Helvoirt en de Omgevingswet is de lijst alleen op internet geactualiseerd voor de inwoners. Nadere uitwerking volgt in 2020 of 2021.
Opstellen van een visie en uitvoeringsdocument dat onderdeel uitmaakt van de cultuurnota.	Het Vughtse erfgoed is actief ondergebracht in de cultuurnota 'Samen Dichtbij Cultuur' die in december 2019 door uw Raad is vastgesteld.
Participeren in de regionale samenwerking rondom Linie 1629 en de Zuiderwaterlinie.	Actief deelgenomen aan bestuurlijke en ambtelijke overleggen waarin ontwikkelingen van de Linie 1629 en Zuiderwaterlinie verder ontwikkeld worden. Voor de Linie 1629 is een convenant opgesteld, 'Samen op weg naar 2029'.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019
Aantal gemeentelijke monumenten.	169	169	175	169

2.10 Media

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Het tegengaan van laaggeletterdheid.	Op 10 september is het taalhuis in DePetrus geopend.

Het daar waar mogelijk in beeld en geluid verslag doen van lokale gebeurtenissen en evenementen.	Met gemeentelijke subsidie en op basis van een door het Commissariaat voor de Media afgegeven zendmachtiging, verzorgt AvuloFM lokale radio en tv uitzendingen. Met de ondersteuning van een incidentele subsidie voor de opstartkosten is NOVO3 op 5 oktober gestart als lokale internet zender.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Openen van het Taalhuis.	De samenwerking met de gemeente Bostel, St. Michielsgestel, de bibliotheek en lokale partners is afgerond met de opening van het Taalhuis.
Monitoren subsidieverantwoording Avulo tv.	We hebben de subsidie gemonitord en het Commissariaat voor de Media geïnformeerd over de stand van zaken Programma Beleidsbepalend Orgaan (PBO). Vervolgens heeft het Commissariaat Avulo verzocht om het PBO operationeel te maken.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019
Aantal leden bibliotheek.	6.293	6872	6.400	6.494
Aantal leden bibliotheek jonger dan 18 jaar.	4.456	4975	4.500	4.562
Aantal tv-uitzendingen van Vughtse evenementen.	-	30+	10	10+

Wat zijn de kosten?

Taakveld	L/B	Rekening	Primitief	Begroting	Rekening	Saldo
		2018	2019	2019	2019	2019
2 Leven						
310 Economische ontwikkeling	Lasten	208	263	265	236	29
		208	263	265	236	29
330 Bedrijvenloket en -regelingen	Lasten	26	16	16	14	2
330 Bedrijvenloket en -regelingen	Baten	-17	-18	-18	-17	-1
		9	-3	-3	-3	0
340 Economische promotie	Lasten	204	199	202	150	52
340 Economische promotie	Baten	-341	-302	-323	-319	-4
		-137	-103	-121	-169	48
420 Onderwijshuisvesting	Lasten	2.779	2.460	2.645	2.727	-82
420 Onderwijshuisvesting	Baten	-253	0	-156	-163	7
		2.527	2.460	2.490	2.564	-75

430 Onderwijsbeleid/leerlingzaken	Lasten	495	565	606	601	5
430 Onderwijsbeleid/leerlingzaken	Baten	-85	-58	-76	-80	4
		411	507	530	521	9
510 Sportbeleid en activering	Lasten	598	544	598	523	75
510 Sportbeleid en activering	Baten	-14	0	-14	-14	0
		584	544	584	509	75
520 Sportaccommodaties	Lasten	1.157	1.550	1.364	1.408	-43
520 Sportaccommodaties	Baten	-377	-357	-1.021	-1.041	20
		780	1.193	344	367	-24
530 Cultuurpresentatie, -participatie	Lasten	1.062	970	1.207	1.129	78
530 Cultuurpresentatie, -participatie	Baten	-13	-13	-13	-13	1
		1.049	956	1.194	1.115	79
540 Musea	Lasten	202	53	60	60	0
		202	53	60	60	0
550 Cultureel erfgoed	Lasten	82	91	125	125	1
550 Cultureel erfgoed	Baten	-1	0	0	0	0
		81	91	125	125	1
560 Media	Lasten	610	596	593	593	0
		610	596	593	593	0
Totaal Leven		6.325	6.558	6.063	5.920	143

		Voordeel = V Nadeel = N	Afwijking x € 1.000
<u>Economische ontwikkeling</u>			
<i>Centrummanagement</i>		V	17
Doordat er minder reclame heffing geïnd kon worden, is de vergoeding aan het centrummanagement ook lager dan geraamd. Het nadeel op de reclameheffing is verantwoord op taakveld 0.64 Belastingen overig bij Algemene Dekkingsmiddelen.			
<u>Economische promotie</u>			
<i>Evenementen</i>		V	7
Doordat er minder evenementen hebben plaatsgevonden zijn de kosten voor evenementen lager dan begroot, het betreft voornamelijk de kosten voor elektriciteitsverbruik.			
Hierdoor zijn de vergoedingen die we ontvangen voor elektra ook lager.		N	7
Er is een correctie op de afrekening van de PZEM ontvangen over 2013 t/m 2016		V	13
<u>Onderwijshuisvesting</u>			
De te betalen huurprijs voor de tijdelijke huisvesting van het Zuiderbos is naar beneden bijgesteld.		V	6
De gemeente heeft op basis van economisch claimrecht de locatie Brabantlaan 75 in eigendom gekregen. Er zijn eigenaarskosten gemaakt, zoals belastingen en heffingen en de reparatie van een lekkage.		N	9
Na oplevering van het IKC De Avonturier is de WOZ in het vierde kwartaal opnieuw vastgesteld.		N	27

In lijn met eerder gemaakte afspraken bij de bouw van het IKC De Avonturier voorziet de gemeente in onderwijsruimte in JJC Elzenburg.	N	10
<u>Onderwijsbeleid en leerlingzaken</u>		
<i>Leerlingenvervoer</i> Er zijn een aantal nieuwe leerlingen toegevoegd, er is individueel vervoer ingezet, er zijn aanpassingen van verschillende routes gedaan (doordat scholen voor speciaal onderwijs gesloten zijn) vanaf het nieuwe schooljaar en er zijn extra kosten gemaakt voor onvoorzien vervoer m.b.t. crisisopvang.	N	26
<u>Sportbeleid en activering</u>		
<i>Beleid accommodaties</i> De kosten zijn in 2019 lager uitgevallen dan begroot.	V	13
<u>Sportaccommodaties</u> De lasten zijn hoger dan begroot (- 46). Hier staan ook hogere opbrengsten tegenover (+20). De belangrijkste financiële afwijkingen worden veroorzaakt door: - De actualisatie van het MJOP voor de accommodatie Prins Hendrik en een lichte stijging van de bijdrage groot onderhoud. (-8) De tijdwaarnemingsapparatuur bij Prins Hendrik is vervangen, om te voldoen aan de eisen van de KNAU (-4). - Er zijn minder kosten gemaakt voor de inhuur van beheerders in de Martinihal. (+8). - De bijdrage MJOP 2018 voor Beheer Gymzaal Cromvoirt is niet meegenomen in de begroting. (-13). - De verhuur van gymzaal Hertog van Brabant is toegenomen door sluiting van andere gymzalen (Lidwina/Kwebben) (+8). - Na de oplevering van sportzaal IKC Vught Zuid is de WOZ in het vierde kwartaal opnieuw vastgesteld. (-15).	N	26
<u>Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie</u>		
<i>Projectsubsidies en Waarderingsubsidies</i> Voor de projectsubsidies (€ 3.000) en waarderingsubsidies (€ 1.000) is niet het volledig beschikbare subsidiebudget aangevraagd en beschikt. Daarnaast was er nog ruimte binnen de subsidies door een lager beschikte budgetsubsidie (€ 5.000).	V	9
<i>Accommodaties voor kunst en cultuur</i> Het budget "proceskosten voor accommodaties kunst en cultuur" is beschikbaar gesteld voor het proces behorende bij de verwerving van het onroerend goed De Speeldoos. Het bestuur van Stichting Theater de Speeldoos heeft besloten om het onroerend goed op dit moment niet te verkopen. Hiermee is het proces ter verwerving daarvan gestopt.	V	20
<u>Cultureel erfgoed</u>		
<i>Erfgoedbeleid</i> Er zijn verschillende gemeentelijke projecten uitgevoerd waarbij een groot archeologisch onderzoek is uitgevoerd. De beoordeling van de onderzoeken vindt plaats door de gemeentelijke archeologen van de gemeente 's-Hertogenbosch. Deze extra uren hebben geleid tot extra kosten. Normaliter vergadert de monumentencommissie zeven keer per jaar, inclusief een bestuurlijke bijeenkomst. In 2019 is er negen keer vergadert i.v.m. Rijksinfra en een	N	5

extra bestuurlijk overleg dat in 2018 doorgeschoven is naar 2019. Dit heeft geresulteerd in 2000 euro extra kosten.		
<u>Overige</u>	V	12
Subtotaal afwijking directe kosten	N	13
6.1 Kapitaallasten		0
6.2 Doorberekende kosten	V	156
Totaal	V	143
Verrekening met reserves	V	55
Totaal	V	198

Meedoen

I. Omschrijving

Taakvelden

- 600 Zelfredzaam zijn en zelfstandig wonen
- 605 Begeleiding statushouders
- 610 De jeugd doet volop mee
- 620 Maatwerkvoorzieningen voor ondersteuning en zorg
- 630 Ondersteuning bij armoede en zorg
- 640 Meedoen en economisch zelfstandig zijn
- 650 Gezond meedoen
- 660 Algemeen sociaal domein

2. Uitwerking

2.1 Zelfredzaam zijn en zelfstandig wonen

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
De voorzieningen (o.a. de wijkpunten) en woonomgeving dragen bij aan het vergroten van zelfredzaamheid en zijn toegankelijk voor iedereen.	De zes bestaande wijkpunten hebben elk hun eigen vorm gevonden in 2019, in aansluiting op de behoeften en mogelijkheden van het wijkpunt zelf.
Mantelzorgers worden ondersteund om overbelasting zoveel mogelijk te voorkomen.	In 2019 zijn er verschillende stappen gezet om de mantelzorger zoveel mogelijk te bereiken en te ondersteunen om overbelasting te voorkomen.
Inwoners hebben een vitaal sociaal netwerk dat bijdraagt aan zelfredzaamheid, het voorkomen van eenzaamheid en het op een zinvolle manier actief zijn.	Er zijn tal van initiatieven in Vught gerealiseerd gericht op ontmoeting en het tegengaan van eenzaamheid.
Inwoners kunnen, ongeacht beperking, handicap of chronische ziekte, deelnemen aan de (lokale) samenleving.	Op 12 september 2019 heeft de raad de Lokale Inclusie Agenda vastgesteld. Direct daarna zijn diverse acties in gang gezet.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Realisatie van de wijkpunten.	De gemeente ondersteunt de zes wijkpunten op het gebied van communicatie en heeft, samen met Welzijn Vught, gezorgd voor onderlinge afstemming en desgewenst hulp bij de doorontwikkeling.
Ondersteunen van (jonge) mantelzorgers.	- Het mantelzorgteam is de plek waar alle vragen en signalen binnenkomen en zij werken met een gezamenlijk gespreksformat. - Er is een 3-minuten check ontwikkeld om samen met de mantelzorger zicht te krijgen

	op eventuele overbelasting. - Er is een mantelzorgpas voor de mantelzorger en een voor de persoon die mantelzorg krijgt. Op deze mantelzorgpas staan gegevens van mensen die gebeld kunnen worden bij nood. - Het mantelzorgteam heeft nieuwe flyers en kaarten ontwikkeld. - Begin 2019 is de mantelzorgconsulent gestart met een inloopspreekuur in de Petrus. Hier zijn we mee gestopt door de lage opkomst. In 2020 wordt toegewerkt naar een samenwerking met de mantelzorgconsulent, de wijkpunten en Wegwijs+ de wijk om zo beter bereikbaar te zijn voor mantelzorgers. - Sinds april 2019 houdt Wegwijs+ een registratie van mantelzorgers bij. - Er is gewerkt aan de bekendheid van het mantelzorgteam door presentaties te geven bij o.a. zorgaanbieders, het geheugencafé, bij de vrijwillige ouderen adviseurs en door kennismakingsgesprekken te voeren met o.a. cliëntondersteuners, mantelzorgmakelaars en casemanagers dementie. Daarnaast zijn er verschillende artikelen geplaatst in nieuwsbrieven en het Klaverblad.
Intensiveren van de samenwerking binnen Samen Sterk in de Wijk.	Op basis van een tussentijdse evaluatie eind 2018 is een nieuw jaarplan 2019 opgesteld. Dit plan is grotendeels uitgevoerd. Eind 2019 is, conform het convenant, de samenwerking binnen Samen Sterk in de Wijk geëvalueerd.
Uitbreiden van het dementienetwerk.	De gemeente Vught is sinds 2019 officieel een 'dementie vriendelijke gemeente/gemeenschap'. Het dementienetwerk heeft met ondersteuning van stichting ZET een uitvoeringsprogramma opgesteld.
Starten van een pilot voor alternatieve dagbesteding.	De pilot alternatieve dagbesteding 'Bij Maxx' is eind 2019 gestart. Doel is dat mensen mee kunnen (blijven) doen aan gewone activiteiten in Vught, ook bij fysieke of mentale beperkingen. De pilot is een samenwerking van Anders Bezig Zijn, Vughterstede, Vivent en Welzijn Vught.
Uitvoeren van de maatregelen 2019 van het plan van aanpak VN-verdrag.	De lokale inclusie agenda is op 12 september 2019 vastgesteld door de raad. Conform de daarbij horende tijdsplanning zijn de activiteiten in gang gezet.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019

Voor dit taakveld zijn geen indicatoren benoemd.

2.2 Begeleiding statushouders

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Er zijn voldoende woningen beschikbaar.	In 2019 is de gemeente begonnen om statushouders die in tijdelijke woningen wonen, te herhuisvesten, bij voorkeur in permanente woningen. De tijdelijke woningen zullen namelijk op korte termijn niet meer beschikbaar zijn. De gemeente is juridisch verplicht voor deze herhuisvesting te zorgen. De eerste resultaten zijn geboekt. Eind 2019 ligt hier nog een opgave voor 4 personen. Voor 3 personen zijn er inmiddels concrete aanbiedingen.
Statushouders beheersen de Nederlandse taal, hebben voldoende kennis van de Nederlandse cultuur en zijn economisch zelfstandig.	In maart 2019 is door het college een set uitgangspunten vastgesteld om te komen tot een intensievere aanpak van de doelgroep statushouders. Deze aanpak anticipeert op de nieuwe Wet Inburgering en is gedurende 2019 een doorlopend proces geweest.
Statushouders hebben een vitaal netwerk dat bijdraagt aan zelfredzaamheid.	We willen maatschappelijke organisaties intensief betrekken bij de integratie van statushouders. Daarom zijn we in 2019 gestart met een pilot migrantenvrouwen die dit beoogt.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Voldoen aan taakstelling voor huisvesten van statushouders.	Begin 2019 stond de gemeente voor de taakstelling om 26 statushouders te huisvesten (inclusief de achterstand uit 2019). Eind 2019 waren 21 statushouders gehuisvest.
Onderzoeken van mogelijkheden voor het sneller en duurzaam integreren van statushouders met een focus op arbeid.	In 2019 hebben wij gecombineerde trajecten met werk en taal ingezet.
Besluitvorming en implementeren van de nieuwe aanpak rondom de integratie van statushouders.	Het implementeren van de nieuwe aanpak is een doorlopend proces. We pakken dit op in samenhang met de nieuwe Wet Inburgering die per 1 januari 2021 wordt ingevoerd.
Voorbereiden op nieuwe gemeentelijke regierol inburgering.	De verwachting was dat de nieuwe wet in zou gaan per 1 juli 2020. Dit is 1 januari 2021 geworden. Ter voorbereiding hierop hebben

	we de processtappen en samenwerkingspartners rondom een statushouder in beeld gebracht. Dit leverde input op voor de verdere voorbereiding. We doen verder mee aan een landelijke pilot vanuit het ministerie. De ervaring die we hier op doen, leidt tot het verfijnen van onze lokale aanpak van de doelgroep statushouders. Tevens draagt onze pilot bij aan een goede uitvoering van de nieuwe Wet inburgering.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019
Percentage gerealiseerde huisvestingstaakstelling statushouders.	100%	87%	100%	81%

2017: Het realisatiepercentage over 2017 is exclusief de achterstand uit voorgaande jaren

2018: Taakstelling 2018 was 37, hiervan hebben we 32 personen in 2018 gehuisvest. In september waren alle gekoppelde vergunninghouders gehuisvest. Na het gesprek met de provincie zijn er nieuwe koppelingen bij gekomen.

2019: In december 2019 was er concreet zicht op een realisatie van 100%. Het ging hier om het huisvesten van één huishouden. Uiteindelijk is dit in februari 2020 gebeurd.

2.3 De jeugd doet volop mee

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Vught heeft goede basisvoorzieningen zodat kinderen en jongeren hun talenten optimaal kunnen ontwikkelen.	Er zijn structurele basisvoorzieningen voor alle kinderen en jongeren,. Deze zijn divers en afgestemd op verschillende behoeftes.
Kinderen leven in een veilige omgeving.	Er is een nieuw handelingsprotocol aansluiting Veilig Thuis / gemeentelijke toegang.
Er is aansluiting tussen jeugdhulp en het onderwijs.	Onderwijs heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan Beleidsplan jeugdhulp..
Jongeren tussen de 17 en 23 jaar die mogelijk extra ondersteuning nodig hebben zijn in beeld.	De jongeren zijn in beeld bij het RMC en Wegwijs+. Er is afstemming over eventueel in te zetten ondersteuning.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Onderzoek naar deelname pilot het Ambachtshuis.	Na onderzoek is gebleken dat de werkwijze zoals bijvoorbeeld in een Ambachtshuis sterk overeen komt met de dienstverlening en werkwijze van Wegwijs+. Na vergelijking is geconcludeerd dat we op de schaal van Vught het meest gebaat zijn met een voortzetting van onze maatwerkaanpak.

	Voorbeelden zijn de samenwerking binnen het expertteam 18-/18+ en de inzet van TOM (traject op maat)-trajecten voor jongeren.
Ontwikkeling van structurele vormen van inzet jeugdhulp in scholen.	In overleg met onderwijs hebben we voorwaarden opgenomen in inkoopafspraken met jeugdaanbieders, over aansluiting tussen jeugdhulp en onderwijs.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019

Voor dit taakveld zijn geen indicatoren benoemd.

2.4 Maatwerkvoorzieningen voor ondersteuning en zorg

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Inwoners van Vught krijgen specialistische maatwerkondersteuning als dat nodig is.	Inwoners worden ondersteund in hun hulpvraag. Eind 2019 zijn er wachtlijsten ontstaan bij de Wmo huishoudelijke hulp. Het kan daarom langer duren voordat deze ondersteuning start.
Het voorkomen van (toename van) problemen en het beperken van dure interventies en ondersteuning.	Beroep op ambulante ondersteuning neemt toe terwijl beroep op zwaardere jeugdzorg iets afneemt. Door het open en toegankelijke karakter van Wegwijs+ zijn inwoners tijdig geholpen om erger te voorkomen. Door o.a. Wegwijs+ in de wijk en een goede samenwerking met netwerk. Deze ontwikkeling zien we terug in cijfers 1e halfjaar 2019. (Cijfers 2e halfjaar zijn nog niet bekend.) Met de partners zijn we zichtbaarder en kunnen we eerder vragen oppakken en oplossen.
De geboden oplossingen sluiten zoveel als mogelijk aan bij het normale leven.	Inwoners worden ondersteund in hun hulpvraag. Indien nodig wordt er maatwerk geleverd. Dit kan door wachtlijsten langer duren.
Van alle verwijzingen naar specialistische jeugdzorg wordt het percentage verwijzingen door Wegwijs+ groter ten opzichte van verwijzingen door huisartsen.	Deze ontwikkeling zien we terug in cijfers 1e halfjaar 2019. (Cijfers tweede halfjaar zijn nog niet bekend.)

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Nieuw regionaal inkoopkader Jeugd en Wmo.	Op basis van het in juni 2019 door RBO vastgestelde Inkoopopdracht Specialistische jeugdhulp 2021 worden kaders bepaald voor solidariteit, financiering en inkoopstrategie. In de eerste helft van 2019 is de centrumregeling Wmo en de inkoopstrategie 2020-2021 Wmo vastgesteld. Er is uiteindelijk gebruik gemaakt van de uitstelbaarheid in de inkoopstrategie. Deze keuze is gemaakt gezien de forse financiële risico's die zich bij de nieuwe inkoopstrategie voordeden. De contracten specialistische Wmo zijn daarom met één jaar verlengd tot eind 2020.
Nieuw regionaal beleidsplan Jeugd.	Regionaal beleidsplan jeugd is in december 2019 vastgesteld.
Volgen en monitoren van de realisatie Transformatie opgaven jeugd door zorgaanbieders.	Aan de raad is in september 2019 een tussentijds rapportage voortgang transformatieopgaven aangeboden.
Toegang jeugdhulp binnen Wegwijs+ blijven versterken en verbreden.	De inzet van praktijkondersteuner huisartsen is gecontinueerd. Er is tijdelijk extra inzet beschikbaar voor aansluiting jongeren in vrije tijd..
Transformatie dagbesteding.	Eind 2019 is de pilot dagbesteding 'Bij Max' voorbereid en gestart. Zorgaanbieders werken samen met welzijnsorganisaties om activiteiten zo gewoon mogelijk in een reguliere setting aan te bieden.
Doorontwikkeling vormen beschermd wonen.	In december 2019 is de 'Regiovisie Beschermd wonen en maatschappelijke opvang' en de 'samenwerkingsovereenkomst Beschermd wonen en maatschappelijke opvang' vastgesteld door de gemeenteraad.
Monitoren van eventuele financiële gevolgen landelijke beleidswijzigingen Wmo.	Vanaf 1 januari 2019 is het abonnements-tarief Wmo ingegaan. Dit heeft geleid tot minder inkomsten aan eigen bijdrage en daarnaast voor meer aanvragen Wmo. Voornamelijk bij de huishoudelijke hulp zien we een forse toename. Inmiddels zijn er wachtlijsten ontstaan omdat zorgaanbieders de toename niet aankunnen met het personeelstekort. Eind 2019 is er vanuit de regio Meierij een brief naar het ministerie van VWS verzonden waarin wij deze signalen en zorgen uiten. Bij de aanbesteding van de nieuwe contracten huishoudelijke hulp is de reële kostprijs

	onderzocht en vastgesteld. Het nieuwe reële tarief is ingegaan per 1 januari 2020 met de ingang van de nieuwe contracten.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019
Percentage van totaal aantal verwijzingen dat door huisartsen is verwezen naar gespecialiseerde jeugdhulp (start in dat jaar).*	57%		50%	44%
Percentage van totaal aantal verwijzingen dat door Wegwijs+ is verwezen naar gespecialiseerde jeugdhulp (start in dat jaar).*	28%		35%	26% (39%)*

* Van de 282 trajecten die in het eerste half jaar van 2019 een beschikking hebben gekregen, is de grootste verwijzer de huisarts (44%), gevolgd door de gemeente (26%). Bij 13% van de trajecten is de verwijzer onbekend. Hoogstwaarschijnlijk gaat dit voor een groot deel om verwijzingen vanuit de gemeente. 2e Halffaarrapportage 2019 is nog niet beschikbaar.

2.5 Ondersteuning bij armoede en zorg

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
De gemeente Vught is vindbaar en benaderbaar voor mensen met een hulpvraag rondom armoede.	We hebben in 2019 de signalenkaart Armoede ingevoerd waarmee we onze samenwerkende partners ondersteunen om signalen van armoede te herkennen en door te leiden naar o.a. de gemeente.
Onze minimaregelingen zijn optimaal toegankelijk.	Ook in 2019 maakten meer inwoners gebruik van de Meedoen regeling, st. Leergeld, Jeugdfonds Sport& Cultuur en de collectieve gemeentepolis. (definitieve kengetallen begin maart).
Er is een sluitend lokaal netwerk rondom armoede.	Evenals in 2018 hebben wij een kernteam Bestaanszekerheid hiermee borgen wij o.a. dat inwoners bij de juiste instantie terecht kunnen.
Signalen van dreigende problematische schulden zijn in beeld en worden snel opgepakt.	Wij hebben een intensieve samenwerking met Woonstichting Charlotte van Beuningen om te borgen dat wij tijdig over huurachterstanden worden geïnformeerd, en wij trekken hierin samen op. Van Brabant Water en energiemaatschappijen ontvangen wij informatie over betalingsachterstanden.
Inwoners van Vught met (dreigende) problematische schulden krijgen snel de juiste steun.	Ook in 2019 gaan we meteen (binnen 2 dagen) met inwoners in gesprek om te kijken hoe we ze kunnen helpen, bv stabilisatie, budgetbeheer of aanmelden bij de kredietbank. Ook in 2019 gaan we meteen (binnen 2 dagen) met inwoners in gesprek

	om te kijken hoe we ze kunnen helpen, bv stabilisatie, budgetbeheer of aanmelden bij de kredietbank.
De leefsituatie, financiële zelfredzaamheid en het toekomstperspectief van mensen in armoede zijn duurzaam verbeterd.	Ook in 2019 zijn ervaringsdeskundigen optimaal betrokken om samen de leefsituatie van mensen in armoede duurzaam te verbeteren. Bijvoorbeeld: - De samenwerking tussen schuldhulpcoaches Vincentius en Wegwijs+ is verbeterd, o.a. door regelmatig overleg en aanwezigheid van Wegwijs+ bij het inlooppreekuur van Vincentius. - De inzet van de coördinator kinderarmoede is geëvalueerd en ook daaruit blijkt dat partijen elkaar beter weten te vinden. Er was in 2019 extra aandacht voor het vereenvoudigen van de toegang tot voorzieningen. De vereenvoudiging van het kindpakket is hiervan een voorbeeld. Er is in 2019 een armoedepagina in het Klaverblad gepubliceerd met een compleet overzicht van alle mogelijkheden voor kinderen en jongeren in armoede.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Deelnemen aan de pilot 'financieel paspoort'.	In 2019 namen we deel aan de pilot 'financieel paspoort'. We zijn nog in afwachting van de resultaten.
Evalueren van de inzet van langdurig budgetbeheer.	Het langdurig budgetbeheer en coaching is geëvalueerd. Uw raad hebben wij in december een RIB over het structureel voortzetten van het langdurig budgetbeheer en coaching geïnformeerd.
Uitwerken en vervolgens implementeren van de aanbevelingen uit het onderzoek naar de invoering van de Vughtpas.	De aanbevelingen uit het onderzoek zijn nader geanalyseerd en hieruit blijkt dat de invoering van de Vughtpas niet rendabel was. Uw raad is in een RIB geïnformeerd.
Het netwerk rondom kinderen en armoede blijven versterken.	De inzet van de coördinator kinderarmoede is geëvalueerd. Zij bleek een positieve bijdrage te hebben en op basis daarvan is de coördinatie voortgezet.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019
Aantal inwoners dat gebruik maakt van langdurig budgetbeheer.	10	18	20	21

2.6 Meedoen en economisch zelfstandig zijn

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Begeleiding vanuit Wegwijs + is gericht op zelfredzaamheid door een maximale groei van iemands ontwikkeling.	Inwoners met een korte afstand tot de arbeidsmarkt zijn in de huidige arbeidsmarkt aan het werk. In 2019 hebben we om deze reden ingezet op het in beeld brengen en vergroten van het ontwikkelpotentieel bij de resterende groep inwoners. Hiervoor hebben we een bestandsanalyse laten maken met als opdracht te onderzoeken of er gemist ontwikkelpotentieel is.
Inwoners van Vught met een bijstandsuitkering stromen zo snel en zo duurzaam mogelijk uit naar betaald werk.	We hebben in 2019 88 mensen naar werk bemiddeld. Dit is inclusief 29 mensen die we voor de poort bemiddeld hebben. Hiermee hebben we instroom in de bijstand voorkomen. We maken veelvuldig gebruik van instrumenten als jobcoaching en loonkostensubsidie.
Wanneer betaald werk niet mogelijk is, dan leveren zij op een andere manier een bijdrage aan de samenleving en de eigen ontwikkeling.	Een deel van het uitkeringsbestand is parttime aan het werk. De overige inwoners zijn grotendeels actief bijvoorbeeld in het vrijwilligerswerk.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Intensiveren inzet re-integratie oudere werkzoekenden.	Circa eenderde van het bestand bestaat uit 55+-ers. Voor deze doelgroep kiezen we voor een individuele aanpak. Hiermee doen we het beste recht aan de diversiteit van de doelgroep.
Experimenteren WSD prototype cafetariamodel.	Begin juli 2019 is de eindevaluatie van het Vughtse cafetariamodel opgeleverd. In augustus en november 2019 waren er raadsbijeenkomsten. Hier bespraken we de uitkomsten van het cafetariamodel.
Besluit toekomstige koers WSD.	Conform de raadsinformatiebrief die in mei 2019 is verzonden wordt de besluitvorming koers WSD opgeschoven naar maart 2020, dan neemt het AB van WSD een besluit.
Afspraken werkgevers en onderwijs over banen in zorg.	Deze activiteit wordt breed opgepakt en maakt onderdeel uit van de reguliere dienstverlening Wegwijs+. Onze focus ligt op lokale arrangementen met (zorg) werkgevers, waar nodig schalen we op naar regionale projecten en afspraken. Als gevolg hiervan is deze activiteit niet kwartaalgebonden maar doorlopend.

Uitvoeren Taalhuis en Taalnetwerk	Het Taalhuis is naast een fysieke plek, een netwerk van partijen die samenwerken rondom de bestrijding van laaggeletterdheid. Vanaf maart was het netwerk actief. In september openden we het Taalhuis officieel.
Monitoren van landelijke ontwikkelingen rondom loonkostensubsidie	We volgden nieuwe ontwikkelingen nauwgezet.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019
Totaal aantal personen dat uitstroomt naar fulltime betaald werk.	86	82	40	63
Totaal aantal personen dat uitstroomt naar parttime betaald werk.	41	20	20	25
Totaal aantal personen waarbij de wettelijke loonkostensubsidie is ingezet.	56	56	90	112

2.7 Gezond meedoen

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Inwoners van Vught leven gezond zodat ze beter functioneren en minder zorg nodig hebben. - Onze openbare ruimte nodigt uit tot bewegen - Er is heldere informatie over gezond leven - Er zijn voldoende voorzieningen die gezondheid bevorderen	- De mogelijkheden van bewegen en sporten in de openbare ruimte zijn in beeld gebracht. - In 2019 heeft de GGD op diverse manieren en voor verschillende doelgroepen voorlichting gegeven over gezondheid: zo is er twee keer een fittestdag georganiseerd en voor ouderen is het eetproject voortgezet. - Vught heeft voldoende eerstelijns gezondheidszorg. Daarnaast zijn er verschillende voorzieningen en activiteiten die de gezondheid bevorderen (bijvoorbeeld voorlichting door GGD, inzet van MOVE). Er is in 2019 Vught een AED geplaatst bij Pelabuhan (gemeentelijk gebouw).

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Start realiseren beweeglint	Er zijn bij twee nieuwe locaties beweegroutes ontwikkeld: bij DePetrus en bij De Vlasborch.

De jeugdarts signaleert op voortgezet onderwijs jongeren met een zorgvraag en verwijst indien nodig naar Wegwijs+	Dit is gerealiseerd. De jeugdarts participeert in zorgteam Maurickcollege en voert het ziekteverzuimprotocol uit.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019

Voor dit taakveld zijn geen indicatoren benoemd.

2.8 Algemeen sociaal domein

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Inwoners van Vught die in contact zijn geweest met Wegwijs+ zijn tevreden over de informatie, de dienstverlening en de geboden ondersteuning.	In 2019 gestart met het uitwerken van nieuwe aanpak cliëntervaringsonderzoek. Met de nieuwe aanpak halen we informatie op waarmee we onze dienstverlening kunnen verbeteren. En houden we het tegelijkertijd zo simpel mogelijk voor de inwoner zodat zij niet overvraagd worden met lange enquêtes.
De adviesraad sociaal domein en Wegwijs+ werken goed samen en de adviesraad adviseert (pro-) actief over dienstverlening en ondersteuning.	Is gerealiseerd (zie toelichting hieronder).

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
In gesprek met de Adviesraad sociaal domein over een actievare rol.	De Adviesraad sociaal domein is dit jaar bij meerdere projecten betrokken geweest in een vroeg stadium. Zo heeft de adviesraad deelgenomen aan de werkgroep Toegankelijkheid en hebben ze een actieve rol gehad bij het opstellen van de inclusie agenda. Daarnaast heeft de adviesraad sociaal domein hun netwerk uitgebreid door o.a. langs te gaan bij zorgaanbieders en stakeholders uit te nodigen bij de vergadering.
Uitwerken van de prioriteiten van de nieuwe lokale sociale agenda.	De lokale sociale agenda is verlengd tot eind 2019 en de daarin genoemde zes thema's zijn opgepakt.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019
Rapportage tevredenheid voor oppakken van hulpvraag door Wegwijs+.	-	-	7,5	*
Percentage inwoners meer zelfredzaam na geboden ondersteuning.	-	-	85	*
Percentage inwoners dat weet waar zij moeten zijn met een hulpvraag.	-	-	-	*

Gegevens worden om het jaar gemeten.

*Onderzoek over 2019 moet nog worden uitgevoerd.

Wat zijn de kosten?

Taakveld	L/B	Rekening	Primitief	Begroting	Rekening	Saldo
		2018	2019	2019	2019	2019
3 Meedoen						
600 Zelfredzaam zijn/zelfstandig wonen	Lasten	3.069	3.017	3.023	3.065	-43
600 Zelfredzaam zijn/zelfstandig wonen	Baten	-50	-0	-12	-33	21
		3.019	3.017	3.010	3.032	-22
605 Begeleiding statushouders	Lasten	142	167	183	143	39
605 Begeleiding statushouders	Baten	-8	-10	-10	-10	0
		134	157	173	133	40
610 De jeugd doet volop mee	Lasten	259	263	251	270	-19
610 De jeugd doet volop mee	Baten	-114	-105	-105	-117	12
		145	159	146	153	-7
620 Maatwerkvoorzieningen	Lasten	8.451	8.932	9.189	9.850	-661
620 Maatwerkvoorzieningen	Baten	-734	-490	-95	-911	816
		7.717	8.442	9.094	8.939	155
630 Ondersteuning armoede/zorg	Lasten	1.488	1.508	1.488	1.412	75
630 Ondersteuning armoede/zorg	Baten	-14	-20	-20	-7	-13
		1.473	1.488	1.468	1.405	63
640 Meedoen, economisch zelfstandig	Lasten	10.177	10.174	9.996	9.881	115
640 Meedoen, economisch zelfstandig	Baten	-4.974	-4.569	-4.885	-4.908	23
		5.203	5.606	5.110	4.973	137
650 Gezond meedoen	Lasten	805	895	892	889	3
650 Gezond meedoen	Baten	-10	0	0	-10	10
		795	895	892	879	13
660 Algemeen sociaal domein	Lasten	875	901	1.070	1.004	66
660 Algemeen sociaal domein	Baten	0	0	-43	-43	0
		875	901	1.027	961	66
Totaal Meedoen		19.361	20.665	20.920	20.476	445

	Voordeel = Nadeel =	V N	Afwijking x € 1.000
<u>Zelfredzaam zijn en zelfstandig wonen</u>			
<i>Wmo collectief vervoer</i> Door de seniorenbus is het gebruik van de regiotaxi afgenomen. In de eerste bestuursrapportage rapporteerden wij een lager gebruik van de regiotaxi door de inzet van de seniorenbus en raamden het benodigde budget af. Het resultaat over 2019 laat een verdere afname van het gebruik van de regiotaxi zien. Dit betekent ook een lagere ontvangst in de bijdrage vervoersvoorzieningen (zie de toelichting bij 620. Maatwerkvoorzieningen voor ondersteuning en zorg).		V	36
<i>Wmo beleid / Lokale inclusie agenda</i> In 2019 is gestart met de uitvoering van de lokale inclusie agenda, onder meer met het in kaart brengen van de toegankelijkheid van gebouwen. De start is eind 2019 geweest waardoor niet het gehele budget is ingezet.		V	14
<i>Werkbudget sociaal domein / transformatie dagbesteding</i> In 2019 zijn we gestart met de pilot transformatie dagbesteding. Dit is een nieuwe aanpak met het doel kwetsbare mensen zo lang mogelijk, zo gewoon mogelijk te laten deelnemen aan de vele activiteiten die er in Vught zijn. Dit moet uiteindelijk leiden tot een vermindering van de zorgdruk. Deze pilot is later dan gepland van start gegaan. Oorzaak: de werving van de beroepskracht duurde langer dan verwacht, vanwege een tekort aan zorgpersoneel. Daardoor is er een incidenteel voordeel in 2019.		V	15
<u>Begeleiding statushouders</u> In maart 2019 heeft het college een notitie vastgesteld waarin uitgangspunten staan voor een intensievere aanpak van de doelgroep statushouders. De ontwikkeling van die aanpak blijkt een doorlopend proces tot aan de invoering van de nieuwe Wet inburgering op 1 januari 2021. Daarnaast zijn we in de uitvoering ervaringen op aan het doen met nieuwe werkwijzen. Deze ervaringen leiden tot het verfijnen van onze lokale aanpak. Tevens draagt dit bij aan de ontwikkeling van de nieuwe Wet inburgering. In Burap 2 hebben we gemeld dat we ter voorbereiding op de nieuwe wet in de meicirculaire 2019 middelen hebben ontvangen voor de verhoging van het taalniveauhouders (€ 30.572). Daar we de inzet van deze middelen willen relateren aan de uitkomst van de pilot, zal inzet van dit budget grotendeels in 2020 plaatsvinden. Deze inschatting is terecht gebleken want we realiseren hier een incidenteel voordeel van € 30.572. We hadden voor dit jaar vanuit het resterend werkbudget sociaal domein een budget van € 10.000 beschikbaar gesteld (Burap I) voor de huur van ruimtes om de taakstelling voor statushouders te realiseren. Een budget inzet van € 3.000 bleek hiervoor toereikend te zijn.		V	37

<u>Maatwerkvoorzieningen voor ondersteuning en zorg</u>		
<i>Transformatiebudget</i> In juni 2017 is uw raad akkoord gegaan met de inzet van een budget van € 416. 901 voor het realiseren van de transformatie opgave jeugd. Dit bedrag is betaald aan de centrumgemeente 's- Hertogenbosch die de gelden daadwerkelijk beschikbaar stelt op basis van aanbestedingen. De uitwerking van de transformatie opgave loopt tot en met 2020. Zie hiervoor de RIB van 17 september 2019. Voor 2019 hadden we rekening gehouden met een inzet van € 222.000 voor de transformatie opgave. Door de centrumgemeente is een overzicht van de bestedingen in 2019 opgesteld. Daaruit blijkt dat de inzet van het budget voor onze gemeente beperkt is gebleven tot € 97.586 en resteert daarom een incidenteel voordeel in 2019. Dit voordeel betekent ook een lagere vrijval van dezelfde omvang uit de reserve. Deze ruimte is inzetbaar voor het vervolg in 2020.	V	124
<i>Zorg in natura jeugd</i> In de tweede bestuursrapportage van 2019 hebben we het benodigde budget voor de jeugdzorg met € 22.000 naar boven bijgesteld. Daarbij hebben we rekening gehouden met het gewijzigde inkoopkader en de prognose op basis van de half jaarcijfers 2019. Deze prognose bleek in de tweede helft van 2019 iets minder gunstig waardoor de lagere kosten volgens de prognose van € 13.000 niet zijn gerealiseerd.	N	13
<i>PGB jeugd</i> SVB berekent bevoorschotting op basis PGB toekenningen. Bij Burap II is het PGB budget nog verlaagd. Echter in laatste maanden zijn PGB toekenningen iets toegenomen waardoor thans een tekort is.	N	16
<i>Wmo Individueel vervoer</i> We zien ook een afname van het aantal inwoners in Vught in de tegemoetkomingen vervoer.	V	43
<i>Wmo woningaanpassingen</i> We zien door de invoering van het abonnementstarief een toename van het aantal woningaanpassingen. Daarnaast zijn er afgelopen jaar enkele grotere woningaanpassingen geweest. (nadeel €40.000)	N	40
<i>Wmo hulpmiddelen</i> We zien een toename in het aantal aanvragen en toekenningen waarschijnlijk veroorzaakt door vergrijzing en de introductie van het abonnementstarief.	N	24
<i>Persoonsgebonden budgetten Wmo</i> Het aantal personen dat gebruik maakte van een persoonsgebonden budget voor Hulp bij het huishouden bleef in 2019 beperkt tot 30 personen. Als gevolg daarvan kwamen ook de kosten lager uit.	V	23
<i>Persoonsgebonden budgetten Wmo specialistische hulp</i> De budgetten voor de Wmo specialistische hulp hebben we in 2019 structureel afgeraamd. In 2019 hebben uiteindelijk 45 inwoners gebruik gemaakt van deze ondersteuning en resulteert een voordelig resultaat van	V	78

€ 78.000.		
<i>Eigen bijdrage Wmo</i> De invoering van het abonnementstarief in 2019 betekende minder inkomsten voor onze gemeente. Daarom hebben we de begroting tussentijds bijgesteld. De voorlopige cijfers van het CAK die deze bijdrage voor ons int, laat een uitkomst zien die € 26.000 lager dan onze raming uitkomt. het beperktere gebruik van de individuele Wmo vervoersvoorzieningen leiden naast lagere kosten ook tot lager inkomsten (€ 22.000)I	N	49
<i>Mantelzorg</i> Dit jaar hebben we voorbereidingen getroffen voor de ontwikkeling van mantelzorgondersteuning in 2020. Het budget is in 2019 nog niet ingezet en er is daarom sprake van een incidenteel voordeel.	V	12
<i>Specialistische hulp Wmo</i> Vanuit de regio Meierij is een opgave binnen gekomen van het voorlopig resultaat 2019 voor de inkoop/besteding Wmo. Dit ligt € 22.000 lager dan begroot (afwijking van 3%). De recentelijk ontvangen, definitieve afrekening van de inkoop van de Wmo over 2018/9 liet een niet begroot voordeel van € 8.000 zien.	V	30
<u>Ondersteuning bij armoede en zorg</u> <i>Bijzondere bijstand</i> In 2019 hebben we bericht dat de kosten voor de bijzondere bijstand lager zouden uitkomen dan begroot en hebben we € 62.000 af geraamd. De lagere aantallen alleenstaande minderjarige vluchtelingen en onze versterkte inzet van budgetbeheer en coaching zorgden voor een nog verdere afname van de bijzondere bijstand. Het gaat dan vooral om de kosten van de bijzondere bijstand < 21 jaar en de kosten van bewindvoering.	V	60
<i>Schuldhulpverlening</i> Het aantal aanmeldingen is gelijk gebleven, maar de aantallen ingezette instrumenten bij de kredietbank namen toe. Het gaat vooral om de inzet van het instrument budgetbeheer regulier. In 2019 zagen we een toename van 30% (van 30 dossiers in 2018 naar 40 dossier in 2019).	N	7
<u>Meedoen en economisch zelfstandig zijn</u> <i>Inkomensvoorzieningen</i> In 2019 hebben wij twee keer naar beneden bijgesteld. Door de succesvolle inzet van Wegwijs+ in combinatie met de gunstige economie daalden het aantal uitkeringsgerechtigden gedurende het jaar met 9%. Landelijk zien we dat het bestand van volwassen uitkeringsgerechtigden met 4,4% (bron: CBS) daalt. Dit betekent een verdere afname van de kosten met € 206.000.	V	206
<i>Re-integratietrajecten</i> Eén van de manieren om de uitstroom te vergroten en instroom te beperken is de inzet van re-integratietrajecten. Deze insteek leidde wel tot een overschrijding van het budget met € 69.000.	N	69

<i>Bbz 2004</i> De Bbz uitvoeringskosten hebben we bijgeraamd gedurende het jaar. Eind 2019 hebben we echter intensiever ingezet op de uitvoering van de Bbz om ons voor te bereiden op de wetswijzigingen Bbz die per 1 januari 2020 in zijn gegaan.	N	11
<i>Participatiewet uitvoeringskosten</i> De overschrijding op deze post is verklaarbaar door een extra inzet op handhaving. Deze handhaving is een wettelijke taak die ervoor zorgt dat het oneigenlijk gebruik van uitkeringen tot een minimum beperkt wordt. Ook de inzet op handhaving draagt bij aan het beperken van de instroom en bevorderen van de uitstroom.	N	28
<i>Bonus Beschut werken</i> In onze begroting hebben we rekening gehouden met een bijdrage van € 30.000 aan de WSD in verband met de gecreëerde beschut werken plaatsen in 2018. De bijdrage en de inzet hiervan vindt echter volgend jaar plaats.	V	30
<u>Gezond meedoen</u> Van het regionaal ambulance vervoer hebben wij een subsidie van € 10.000 ontvangen voor de uitbreiding van het AED netwerk in Vught De uitvoering daarvan vindt plaats in 2019 en 2020. De inzet van deze subsidie bleef beperkt tot € 1.000. Er resteert een incidenteel voordeel.	V	9
<u>Algemeen sociaal domein</u> <i>Transformatiesubsidie</i> Bij Burap II is aangegeven dat vanwege onzekerheid voortgang regionale transformatieopgaven deze rijkssubsidie nog niet ingezet is vanwege mogelijke terugbetalingsverplichting. Thans blijkt dat transformatieopgaven doorgang vinden en subsidie niet aan rijk terugbetaald hoeft te worden. In verband hiermee volgt een overhevelingsvoorstel voor dit budget.	V	43
<i>Wegwijs+ lichte jeugdzorg</i> Betreft inzet van diverse lichte ondersteuning die afhankelijk van vraag bij ouders en kinderen rechtstreeks ingezet wordt vanuit Wegwijs+ . Indien licht aanbod niet passend is, is andere zorg ingezet (Zorg in natura/PGB).	V	9
<i>Medische advisering voor Wmo indicaties</i> Voor het verstekken van onder meer gehandicapten parkeerkaarten winnen we medisch advies in. In 2019 vond dat in beperkte mate plaats.	V	11
<i>Overige</i>	V	2
Subtotaal afwijking directe kosten	V	525
6.1 Kapitaallasten		0
6.2 Doorberekende kosten	N	80
Totaal	V	445
Verrekening met reserves	N	124
Totaal	N	321

Besturen

I. Omschrijving

Taakvelden

- 010 Bestuur
- 020 Burgerzaken
- 110 Crisisbeheersing en brandweer
- 120 Openbare orde en veiligheid

2. Uitwerking

2.1 Bestuur

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
De gemeenteraad van Vught heeft grip op de regionale samenwerking.	De vergadercycli van de gemeenteraden in Brabant-Noordoost zijn voor de regelingen meer op elkaar afgestemd.
De gemeenteraad van Vught heeft een actieve rol en geeft sturing bij een goede invoering van de Omgevingswet in Vught.	In de raadsvergaderingen van 27 juni en 10 oktober 2019 heeft de raad dit onderwerp besproken en sturing gegeven.
De burger heeft vertrouwen in het college van B&W.	Dit is niet gemeten.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Implementatie rapport "Grip op regionale samenwerkingsverbanden"	Er is aangesloten bij de regionale werkgroep griffiers.
Bepalen van ambitieniveau Omgevingswet.	In de raadsvergadering van 10 oktober 2019 is het ambitieniveau 'onderscheidend' vastgesteld.
Vaststellen van Omgevingsvisie. Vaststellen van Omgevingsplan.	In de raadsvergadering van 27 juni 2019 is een motie aangenomen om de vaststelling van de Omgevingsvisie en -plan te versnellen. Het college wordt naar vaststellen in 2020, zodat ook Helvoirt meegenomen wordt.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019
Vertrouwen burger in B&W*	-	-	7,0	*

* Geen cijfers beschikbaar

2.2 Burgerzaken

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Zeer tevreden inwoners over de kwaliteit (snelheid/deskundigheid) van de dienstverlening.	De snelheid en dienstverlening zijn geoptimaliseerd, daar hebben we nu optimaal profijt van.
Goede digitale dienstverlening.	Zowel huwelijksaangiften als overlijdensaangiften en producten uit de BRP zijn gedigitaliseerd.
Een kwalitatief goede en veilige basisregistratie.	Uit de uitslag van de evaluatie blijkt dat door het optimaliseren van onze werkprocessen onze kwaliteit wederom verbeterd is.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Verder uitrollen LAA.	Deze taak is weg gelegd en geborgd bij een specialist.
Doorontwikkeling online dienstverlening.	Zowel huwelijksaangiften als overlijdensaangiften en producten uit de BRP zijn gedigitaliseerd.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019
Tevredenheid inwoners over de directe dienstverlening.	7,14	*	7,5	*
Tevredenheid inwoners over de digitale dienstverlening.	7,27	*	7,6	*

* Vanwege een andere opzet van het onderzoek “waar staat je gemeente” is deze indicator niet specifiek gemeten en ook niet te vergelijken met voorgaande jaren.

2.3 Crisisbeheersing en brandweer

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
De Veiligheidsregio Brabant-Noord gaat over de uitvoering van de brandweertaken en is verantwoordelijk voor de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Bij een ramp of crisis is de gemeente verantwoordelijk voor uitvoering van een adequate bevolkingszorg. Hiervoor zijn voor alle processen uniforme draaiboeken gemaakt. Op deze manier is Vught zo goed mogelijk voorbereid op een ramp of calamiteit en zijn medewerkers ook in andere	Het afgelopen jaar heeft de gemeenteraad verschillende zienswijzen ingediend, op beleid van de Veiligheidsregio. Zo is onder meer (meer)aandacht gevraagd voor: • de herstructurering van het spoor (PHS) en de N65, inclusief bereikbaarheid van de hulpdiensten. • Vrijwilligheid van de brandweervrijwilligers • Bekostiging van de doorontwikkeling.

gemeenten inzetbaar.	Deze dient zoveel als mogelijk uit de reserves bekostigd te worden.
Voor de gemeente Vught geldt: veiligheid gaat boven alles. Het college is daarbij wel van mening, dat de invulling van die veiligheid altijd op een sobere en doelmatige wijze dient te geschieden. In navolging van het rapport 'Grip op regionale samenwerkingsverbanden' wil het college naast het bovenstaande ook bereiken, dat raadsleden zich niet op afstand geplaatst voelen en meer grip kunnen uitoefenen op regionale samenwerkingsverbanden.	Door het tijdig aanhaken van de gemeenteraad en mogelijkheid tot het bieden van een zienswijze, kan de gemeenteraad invloed uitoefenen op deze gemeenschappelijke regeling.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
In 2018 is besloten om de inwonersbijdrage aan de Veiligheidsregio fors te verhogen. Deze verhoging was nodig voor de versterking van de organisatie. Vught heeft als één van de weinige gemeenten tegen de verhoging gestemd. Omdat een meerderheid van de deelnemende gemeenten vóór een verhoging was, is deze toch doorgevoerd. Vught gaat activiteiten van de Veiligheidsregio en de financiële consequenties ervan in 2019 kritisch volgen.	De gemeenteraad in Vught heeft de Veiligheidsregio wederom kritisch gevolgd. Er zijn verschillende zienswijzen ingediend, omtrent de financiën van de Veiligheidsregio.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019

Voor dit taakveld zijn geen indicatoren benoemd.

2.4 Openbare orde en veiligheid

Wat wilden we bereiken?

Wat wilden we bereiken	Wat hebben we bereikt
Zowel op de harde cijfers als op de 'zachte' veiligheidsbeleving scoort Vught goed. Uit de resultaten van de Veiligheidsmonitor 2017 blijkt, dat de Vughtse inwoner de veiligheid in Vught waardeert met een 7,8. Dit is hoger dan het landelijke gemiddelde en eveneens hoger dan de waardering van de omliggende gemeenten.	Zowel op de objectieve als subjectieve veiligheid scoort Vught goed.
We willen de goede cijfers vasthouden en waar mogelijk verbeteren. Dit betekent:	Ten opzichte van 2018 zijn er 2019 11% minder misdrijven gemeld binnen de gemeente Vught. Dit is een grotere daling dan de omliggende gemeenten.
	Verskillende resultaten uit het Veiligheidsonderzoek 2019 zijn vergeleken met het landelijk gemiddelde. Op

• een verdere daling van de misdaadcijfers in Vught; • een Vughtse inwoner die de veiligheid en leefbaarheid hoog blijft waarderen; • continuering van de samenwerking met partners op het gebied van de georganiseerde criminaliteit.	verschillende onderdelen scoort gemeente Vught gemiddeld genomen gelijk of beter dan het landelijk gemiddelde. Zo geeft maar liefst 84% van de inwoners aan, zich altijd of meestal veilig voelt in de buurt waar hij/zij woont. De samenwerking met partners op het gebied van georganiseerde criminaliteit verloopt goed.

Wat hebben we er voor gedaan?

Wat gingen we er voor doen	Wat hebben we er voor gedaan
Uitbreiding proef cameraschild.	In 2019 zijn analyses gemaakt op het gebruik en de toepassing van de ANPR camera's, met als doel om te kijken of het breder kan worden ingezet. Hiervoor bleek een nadere verdiepingsslag nodig. Deze wordt Q1 2020 verwacht.
Heroriëntatie inzet BOA.	De BOA is in 2019 steeds vaker ingezet om 'hufterig' gedrag aan te pakken in woonwijken en rondom scholen. Meldingen worden adequaat opgepakt.
Oprichting Interventieteam.	Er is een projectleider aangesteld, welke een basisteam-breed Interventieteam in 2020 op gaat richten.
Gezamenlijk beleid BIBOB én uitvoeringskracht.	Er is naar de mogelijkheden gekeken om gezamenlijk BIBOB beleid binnen de Meierij vorm te geven. Dit heeft nog niet geleid tot een gezamenlijk beleid. Lokaal wordt BIBOB toegepast waar mogelijk.

Hoe meten we dit?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	Realisatie
	2017	2018	2019	2019
Aantal gestolen motorvoertuigen.	20	14	15	8
Aantal diefstal vanaf/vanuit motorvoertuigen (bv. kentekenplaten, navigatiesystemen).	118	134	110	75
Aantal diefstal brom-, snor-, fietsen.	102	21	100	54
Aantal woninginbraken.	66	55	60	35
Meldingen/Incidenten overlast v/d jeugd.	132	108	110	115

Wat zijn de kosten?

Taakveld	L/B	Rekening	Primitief	Begroting	Rekening	Saldo
		2018	2019	2019	2019	2019
4 Besturen						
010 Bestuur	Lasten	1.742	1.682	1.748	2.459	-710
010 Bestuur	Baten	-65	-1	-1	-1	-0
		1.677	1.681	1.747	2.458	-711
020 Burgerzaken	Lasten	1.147	1.014	1.054	1.101	-48
020 Burgerzaken	Baten	-610	-382	-419	-449	30
		537	632	635	652	-17
110 Crisisbeheersing en brandweer	Lasten	1.294	1.446	1.446	1.455	-9
		1.294	1.446	1.446	1.455	-9
120 Openbare orde en veiligheid	Lasten	390	529	728	522	205
120 Openbare orde en veiligheid	Baten	-27	-8	-8	-11	3
		363	521	720	511	209
Totaal Besturen		3.870	4.279	4.548	5.077	-528

	Voordeel = V Nadeel = N	Afwijking x € 1.000
<u>Besturen</u>		
<i>Inwonersenquête</i> Niet elk jaar wordt er een onderzoek gedaan. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 5.600.	V	6
<i>Accountantscontrole</i> In de overeenkomst voor de accountantscontrole is een bepaling opgenomen, dat indien regelgeving strengere eisen stelt aan de accountantscontrole dit reden kan zijn het contract aan te passen. Dit is het geval voor 2019 en verder. Met name controlevereisten voor de inkoop- en aanbestedingen veroorzaken dit. In overleg met de auditcommissie is het contract aangepast.	N	6
<i>Burgemeester en wethouders</i> De dotaties in de pensioenvoorzieningen voor (toekomstig) politieke ambtsdragers zijn hoger dan begroot. Met name de lage (voorgeschreven) rekenrente zorgt voor een forse toename van de storting in de pensioenvoorzieningen.	N	487
<u>Burgerzaken</u>		
<i>Reisdocumenten</i> Er zijn meer reisdocumenten aangevraagd dan begroot. Dit leidt tot een voordeel ten opzichte van de begroting.	V	12
<i>Landelijke aanpak adreskwaliteit</i> Er zijn minder risico adressen gesignaleerd dan begroot, vandaar dat de opbrengsten ook achterblijven (€ 10.000), maar daardoor is er ook een voordeel aan	N V	10 8

de kostenkant (€ 8.000). Daarnaast zijn aan de kostenkant niet begrote uitgaven geweest voor onderzoeken geïnitieerde vanuit de gemeente.		
<i>Verkiezingen</i>		16
Er zijn een aantal niet begrote, eenmalige uitgaven geweest. In het bijzonder billboards voor presentatie van de politieke partijen.	N	
<u>Openbare orde en veiligheid</u>		
<i>Veiligheidsregio</i>		9
De begroting van de gemeente Vught sluit niet aan op de begroting van de Veiligheidsregio. Dit is structureel van aard. Dit verschil wordt in 2020 via de eerste Burap en Kadernota gecorrigeerd.	N	
Subtotaal afwijking directe kosten	N	502
6.1 Kapitaallasten		0
6.2 Doorberekende kosten	N	26
Totaal	N	528
Verrekening met reserves		0
Totaal	N	528

Overhead en kostenplaatsen

Taakveld	L/B	Rekening 2018	Primitief 2019	Begroting 2019	Rekening 2019	Saldo 2019
7 Overhead						
040 Overhead	Lasten	7.722	8.246	8.246	8.359	-113
040 Overhead	Baten	-96	-19	-79	-196	117
		7.627	8.227	8.167	8.164	3
900 Kostenplaatsen	Lasten	327	286	549	575	-26
900 Kostenplaatsen	Baten	-327	-286	-286	-575	289
		0	0	263	0	263
Totaal Overhead		7.627	8.227	8.430	8.164	267

2.1 Overhead

	Voordeel = V Nadeel = N	Afwijking x € 1.000
Overhead		
<i>Organisatieontwikkeling</i>	V	17
<i>ICT</i>		
Op de ICT exploitatiebudgetten van ruim € 1,1 miljoen is er een lichte onderschrijding van € 19.000. Ondanks dat de organisatie, richting de komst van Helvoirt, in 2019 is gegroeid in aantal medewerkers (extra werkplekken) en de herinrichting van onze internetlijnen zijn we binnen het budget gebleven.	V	19
<i>Doorbelasting Grexen</i>		
De BBV richtlijnen schrijven voor welke kosten direct aan taakvelden worden toegerekend en welke kosten in het taakveld Overhead gepresenteerd moeten worden. De overhead is niet alleen dienstbaar aan de taakvelden in de exploitatie maar ook aan de activiteiten in de grondexploitatie. Deze zijn abusievelijk niet begroot maar zijn alsnog, binnen de regelgeving, toegerekend. Dit heeft een voordelig effect op het resultaat.	V	106
<i>Overigen</i>	V	12
Subtotaal afwijking directe kosten	V	154
6.1 Kapitaallasten		0
6.2 Doorberekende kosten	N	150
Totaal	V	4
Verrekening met reserves		0
Totaal	V	4

2.2 Kostenplaatsen

	Voordeel = V Nadeel = N	Afwijking x € 1.000

<u>Kostenplaatsen</u>		
<i>Raadhuis</i> De renovatie werkzaamheden voor het Raadhuis vallen fors hoger uit waardoor de onderhoudsvoorziening niet meer toereikend is. Over de redenen van het meerwerk is een raadsinformatiebrief verstuurd waarin ook melding is gemaakt van de noodzakelijke extra storting in de onderhoudsvoorziening. Hiermee wordt voldaan aan de BBV richtlijnen ten aanzien van onderhoudsvoorzieningen.	N	310
<i>Clustervoorziening Vught Noord</i> Het aandeel in de exploitatiekosten van de Kinderopvang Clustervoorziening Noord is in 2019 hoger uitgekomen als gevolg van hogere schoonmaakkosten voor deze voorziening. De kosten voor exploitatie en beheer van gebouwen voor primair onderwijs is normaliter een verantwoordelijkheid van het schoolbestuur. In de overeenkomst is afgesproken dat de vergoeding voor materiële instandhouding van de schoolbesturen de kosten voor exploitatie en beheer moet afdekken. Dit is voorsnog niet het geval waardoor de lasten voor rekening van de gemeente zijn genomen.	N	52
<i>Personeel</i> Zie de toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering.	V	177
<i>Overige</i>	V	11
Subtotaal afwijking directe kosten	N	174
6.1 Kapitaallasten		0
6.2 Doorberekende kosten	V	436
Totaal	V	262
Verrekening met reserves		0
Totaal	V	262

Algemene dekkingsmiddelen

Taakveld	L/B	Rekening 2018	Primitief 2019	Begroting 2019	Rekening 2019	Saldo 2019
8 Algemene dekkingen						
050 Treasury	Lasten	40	-39	-7	-179	172
050 Treasury	Baten	-94	-31	-31	-111	79
		-54	-70	-39	-290	251
061 OZB woningen	Lasten	386	477	551	510	41
061 OZB woningen	Baten	-4.800	-5.010	-5.010	-4.915	-96
		-4.414	-4.534	-4.459	-4.405	-54
062 OZB niet-woningen	Lasten	18	12	30	27	3
062 OZB niet-woningen	Baten	-2.685	-2.652	-2.649	-2.832	183
		-2.667	-2.640	-2.619	-2.804	185
064 Belastingen overig	Lasten	0	0	0	1	-1
064 Belastingen overig	Baten	-42	-50	-50	-36	-14
		-42	-50	-50	-34	-15
070 Uitkeringen gemeentefonds	Lasten	5	4	6	5	1
070 Uitkeringen gemeentefonds	Baten	-34.197	-36.136	-36.287	-36.597	309
		-34.193	-36.133	-36.282	-36.592	310
080 Overige baten en lasten	Lasten	0	71	-90	0	-90
		0	71	-90	0	-90
090 Vennootschapsbelasting	Lasten	0	0	0	207	-207
		0	0	0	207	-207
Totaal Algemene dekkingen		-41.370	-43.356	-43.538	-43.918	380

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Totaal gemeentefondsuitkering	2016	2017	2018	2019
Stand na Burap-2 2019	33.540	33.197	34.220	36.287
Mutaties Decembecirculaire				370
Mutaties circulaire voorgaande jaren		-2	23	
Overige waaronder Aanpassing aantallen eenheden		62	-76	-60
Jaarrekening 2019: decembecirculaire 2019	33.540	33.257	34.167	36.597

Vanuit het gemeentefonds komen een drietal geldstromen naar de gemeente,

- A. De algemene uitkering
- B. De integratie- en decentralisatie uitkeringen
- C. De integratie uitkering Sociaal domein

Hieronder wordt een toelichting per geldstroom gegeven op de mutaties t.o.v. Burap-2 2019:

A: Algemene Uitkering

Algemene uitkering (x € 1.000)	2016	2017	2018	2019
Stand na Burap-2 2019	18.368	18.205	19.546	31.312
Mutaties Decembecirculaire				133
Mutaties circulaire voorgaande jaren		-2	32	
Overige waaronder Aanpassing aantallen eenheden		62	-14	-124
Jaarrekening 2019: decembecirculaire 2019	18.368	18.265	19.564	31.321

Uitkeringsjaar 2017

Voor 2017 zijn de waarde woningen en waarde niet woningen definitief vastgesteld. Dit leidt tot een voordeel m.b.t. uitkeringsjaar 2017.

Uitkeringsjaar 2018

Voor 2018 zijn de aantallen OZB waarde niet-woningen, woningen, bijstandsgerechtigden, lage inkomens en leerlingen gewijzigd. Daarnaast is een deel van de verdeelreserve ingezet door het Rijk (+32).

Uitkeringsjaar 2019

- Ontwikkeling van de uitkeringsbasis . - € 299.000

Omdat het totale bedrag van het gemeentefonds landelijk gelijk blijft, zal bij een stijging van de aantallen per maatstaf het bedrag per maatstaf gewijzigd worden. Het betreft met name de maatstaven mbt medicijn gebruik.

- Suppletie uitkering IUSD (Integratie uitkering Sociaal Domein) + € 389.958

Bestuurlijk is afgesproken dat de overheveling van de IUSD naar de Algemene Uitkering in 2019 geen heiverdeeleffect mag hebben. Om het aantal bij stelmomenten te beperken zou slechts 1 keer en nacalculatie plaatsvinden. Actualisatie op dit moment (het merendeel van de gegevens is definitief) laat zien dat er dermate grote effecten optreden, waardoor besloten is nu al tussentijds een afrekening te doen.

- Overige mutaties decembecirculaire +€42.310

- Aanpassing aantallen eenheden -€ 60.427
- Correctie van Algemene uitkering naar Integratie & Decentralisatie uitkeringen -€ 63.990

B: De integratie- en decentralisatie uitkeringen

Integratie en decentralisatie uitkering (x € 1.000)	2016	2017	2018	2019
Stand na Burap-2 2019	2.128	2.215	2.193	323
Mutaties Decembecirculaire				237
Mutaties circulaire voorgaande jaren				
Overige waaronder Aanpassing aantallen eenheden			-62	64
Jaarrekening 2019: decembecirculaire 2019	2.128	2.215	2.131	624

Uitkeringsjaar 2018

De bedragen m.b.t. de middelen voor maatschappelijke begeleiding zijn aangepast. In totaal leidt dit tot een nadeel m.b.t. uitkeringsjaar 2018

Uitkeringsjaar 2019

- Klimaatmiddelen +€ 237.098

In het klimaatakkoord van juni 2019 is afgesproken dat het Rijk € 150 miljoen beschikbaar stelt voor de komende jaren ter ondersteuning aan decentrale verheden bij het realiseren van de Regionale Energie Strategien (RES) en op de ondersteuning van gemeenten bij de Transitievisies Warmte. Onze gemeente ontvangt hiervoor voor 2020 en 2021:

- Klimaatmiddelen Transitievisie warmte: Om een transitievisie warmte op te stellen € 202.101
- Klimaatmiddelen Wijkaanpak: Om een start te maken met het opstellen van de uitvoeringsplannen op wijkniveau voor de proeftuin aardgasvrije wijken. € 9.997
- Klimaatmiddelen energieloketten: Om bewoners en particuliere gebouweigenaren in de komende periode goed te informeren. € 25.000
- Correctie van Algemene uitkering naar Integratie & Decentralisatie uitkeringen +€ 63.990

C: De integratie uitkering Sociaal domein

Integratie uitkering Sociaal Domein (x € 1.000)	2016	2017	2018	2019
Stand na Burap-2 2019	13.044	12.777	12.481	4.652
Mutaties Decembecirculaire				
Mutaties circulaire voorgaande jaren			-9	
Overige waaronder Aanpassing aantallen eenheden				
Jaarrekening 2019: decembecirculaire 2019	13.044	12.777	12.472	4.652

Uitkeringsjaar 2018

Voor de Integratie uitkering Sociaal Domein jeugd is een correctie doorgevoerd door het Rijk omdat de eerder gebruikte gegevens van het DUO onjuistheden bevatten.

Lokale heffingen

	Voordeel = Nadeel =	V N	Afwijking x € 1.000
OZB Woningen Het budget voor waardering WOZ woningen is benodigd ten behoeve van de wettelijke verplichting om te waarderen naar oppervlakte i.p.v. inhoud. De kosten hiervoor worden in 2020 gemaakt. Verminderde inkomsten OZB woningen hangen samen met een lichte afwijking in de marktwerking die is verdisconteerd bij het vaststellen van de tarieven en een daardoor een lichte verschuiving van opbrengsten woningen naar niet-woningen.		V N	41 96
OZB Niet-Woningen De hogere opbrengsten OZ woningen hangen samen met een lichte afwijking in de marktwerking die is verdisconteerd bij het vaststellen van de tarieven. De voorgeschreven systematiek brengt met zich mee dat kleine afwijkingen nog kunnen optreden, hetgeen leidt tot een klein verschil in OZB-opbrengsten. Per saldo gezien is de afwijking gering in verhouding tot de totale OZB-opbrengsten van circa € 7,5 mln.		V	183
Reclameheffing Verminderde opbrengsten hangen onder meer samen met leegstand en de gedeeltelijke sloop van de Marktveldpassage. Dit is een tijdelijke krimp van het areaal. De opbrengsten reclameheffing worden doorbetaald aan het Centrummanagement, waardoor er samenhang is met lagere kosten aan die zijde.		N	15

Een uitgebreide toelichting is opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen (zie paragraaf 3.4.).

Treasury

	* € 1.000	Begroot	Realisatie
Financieringsresultaat		32	256
Dividend		21	45
Kosten betalingsverkeer		-14	-11
Totaal taakveld		39	290

Financieringsresultaat

Het resultaat bestaat uit het verschil tussen de daadwerkelijk te betalen en te ontvangen rente en de aan de programma's toegerekende rente. Het verschil tussen de werkelijk betaalde rente en de via de omslagpercentage doorberekende rente aan de programma's wordt verantwoord (renteresultaat) onder de algemene dekkingsmiddelen opgenomen.
Per saldo werd en wordt de werkelijk betaalde rente verantwoord.

Schema rentetoerekening	Begroting	Realisatie	Vershil
bedragen $\times 1.000$	Incl. wijz.		
a. Externe rentelasten (korte en lange financiering)	1.888	1.188	700
b. Externe rentebaten	-17	-50	33
Saldo rentelasten en rentebaten	1.871	1.138	732
c1. Doorberekende rente grondexploitatie	0	-23	23
c2. Rente projectfinanciering	0	0	
c3. Rentebaat doorverstrekte leningen	0	0	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	1.871	1.116	755
d1. Rente over eigen vermogen	0	0	0
d2. Rente over voorzieningen	0	0	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	1.871	1.116	755
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	1.903	1.371	532
f. Renteresultaat taakveld treasury	32	256	-223

Financieringsresultaat

Het financieringsresultaat is ontstaan door een lagere financieringsbehoefte door achterblijvende uitgaven (zowel exploitatie als het investeringsprogramma). Daardoor ontstond de mogelijkheid om met kasgeldleningen te financieren. Hierop ontvangen we rente, in plaats van te betalen rente op langlopende geldleningen.

Dividend

Het dividend heeft betrekking op de aandelen BNG die in bezit zijn.

Kosten betalingsverkeer

Onder de post financiering en belegging worden zowel de interne als externe kosten van het betalingsverkeer verantwoord.

Vennootschapsbelasting (VpB)

Gemeenten zijn belastingplichtig voor activiteiten die vallen onder het regime van de vennootschapsbelasting (vpb). Het betreft over het algemeen activiteiten waarbij in concurrentie wordt getreden en waar winst wordt beoogd of verwacht.

Er is een inventarisatie gemaakt van mogelijke vennootschapsbelastingplichtige activiteiten. Hieruit blijkt dat binnen onze huidige activiteiten enkel de grondexploitatie onder de vpb valt.

Over 2019 is een bedrag van € 207.000 aan vennootschapsbelasting verschuldigd. Er zijn geen verrekenbare verliezen meer uit voorgaande jaren.

Overige baten en lasten

* € 1.000	Begroot	Realisatie
Taakstellende bezuiniging bedrijfsvoering	-91	0
Totaal taakveld	-91	0

Taakstellende bezuiniging bedrijfsvoering

In 2019 werkten we verder aan een efficiënte en flexibele organisatie, toegerust op haar taak en in staat om snel en adequaat te kunnen reageren, anticiperen, adviseren en produceren. Deze ontwikkeling betreft de gehele bedrijfsvoering. Het groei- en ontwikkelproces vordert gestaag. Een van de doelen is meer rendement leveren met minder inspanning. Deze taakstelling is bewaakt in samenhang met de ontwikkeling van het personeelsbudget. Op dat budget resteert een overschot waardoor per saldo deze taakstelling is gerealiseerd.

Onvoorzien

Post "Onvoorzien"		
	Stand per 1-1-2019	60.000
B&W 9-4	Incidentele subsidie TV Bergenshuizen+ deelname tennismarathon	-700
B&W 9-4	Glossy Helvoirt	-10.000
B&W 18-6	OKV verduurzaming bedrijfsvoering	-1.500
B&W 18-6	AED	-1.000
B&W 2-7	Woningscan woningen B&W	-3.500
B&W 2-7	Vught viert vrijheid	-20.000
B&W 11-7	Deelname Nationaal Park van Gogh regio	-10.000
B&W 20-8	Kwijtschelding OZB stichting Novalis	-2.906
B&W 10-9	Hoevensestraat (onderzoek)	-3.418
B&W 1-10	Hoevensestraat (onderzoek)	-1.403
B&W 5-11	Vlaggenmasten Petrus + Plantenbak Opaal/Heuvel	-2.946
B&W 19-11	Incidentele subsidie JJ carnaval afstoten tent	-1.250
	Restant post onvoorzien	1.377

Onvoorzien

Dit bedrag kan door het college worden ingezet bij onvoorziene omstandigheden.

Paragrafen

3.1 Algemeen

In de paragrafen worden onderwerpen, die versnipperd in de begroting staan, bij elkaar in beeld gebracht. Het gaat vooral om beheersmatige aspecten die grote financiële gevolgen kunnen hebben. De paragrafen zijn bedoeld om extra informatie te geven over de middelen die wij inzetten om ons beleid te realiseren.

Op grond van de financiële verordening dienen de paragrafen een aantal onderwerpen te behandelen en te voldoen aan een aantal kwaliteitseisen. Onderstaand zijn deze per paragraaf weergegeven.

Weerstandsvermogen en risicomanagement

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing staat een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid hierop.

Voor het in beeld brengen van de weerstandscapaciteit van de gemeente wordt beoordeeld of de gemeente bij een risicoscenario de schuldverplichtingen in de toekomst kan blijven nakomen zonder dat de uitgaven aan en de investeringen in noodzakelijke publieke voorzieningen in de knel komen.

Financiële positie

Het is verplicht om een aantal kengetallen op te nemen die inzicht geven in de financiële positie. Zo zegt de hoogte van de schuld meer over de financiële positie van een gemeente dan de hoogte van de reserves. Met lenen neemt een gemeente als het ware een voorschot op de toekomst. Hoe hoger de schulden, hoe meer toekomstige inkomsten voor aflossingen en rente worden vastgelegd.

Voor een gezonde financiële huishouding is het belangrijk het geheel van deze kengetallen te beheersen.

Financiering en risicobeheersing

In de paragraaf financiering bij de begroting en de jaarstukken neemt het college naast het beleid ten aanzien van het risicobeheer van onze financieringsportefeuille op:

- a. de liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte;
- b. de rentevisie;
- c. de kasgeldlimiet;
- d. de renterisico norm.

Lokale heffingen

We doen hier verslag van de opbrengsten per lokale heffing, het beleid, het volume en het bedrag aan kwijtscheldingen, de kostendeckendheid van de riool- en de afvalstoffenheffing en de (ontwikkeling van de) lokale lastendruk.

Onderhoud kapitaalgoederen

In de paragraaf 'onderhoud kapitaalgoederen' staan het beleidskader en de financiële consequenties hiervan voor wegen, openbare verlichting, riolering (incl. water), groen en bomen, speelvoorzieningen, verkeers- en vervoersplan (incl. parkeren), civieltechnische kunstwerken en gebouwen. Hierbij nemen we ook op:

- a. de voortgang van het geplande onderhoud;
- b. de omvang van het achterstallig onderhoud.

Bedrijfsvoering

In de paragraaf 'bedrijfsvoering' bij de begroting en de jaarstukken neemt het college in ieder geval op:

- a. de ontwikkeling van het ziekteverzuim;
- b. opbouw en ontwikkeling van het personeelsbudget;
- c. stand van zaken informatisering en automatisering;
- d. stand van zaken planning & control;
- e. stand van zaken interne controle;
- f. onderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid, bedoeld in artikel 213a Gemeentewet.

Grondexploitatie

In de paragraaf 'grondexploitatie' wordt ingegaan op de uitvoering van de nota grondbeleid, vooral de belangrijkste financiële ontwikkelingen zoals verlies/winstverwachtingen, winstnemingen, de verwerving van gronden en dergelijke en de relaties van het grondbeleid met de programma's.

Verbonden partijen

Bij de begroting en de jaarstukken neemt het college in de paragraaf 'verbonden partijen', naast de onderdelen op grond van artikel 15 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, per partij de bestuurlijke vertegenwoordiging (zeggenschap) op.

3.2 Weerstandvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf beantwoorden we de vraag of de financiële positie van Vught toereikend is om de financiële gevolgen van risico's op te vangen.

Er is een inventarisatie van de weerstandscapaciteit en de risico's opgenomen. Samen geven ze een beeld van ons weerstandvermogen.

Tevens geven we een toelichting op ons risicobeleid en zijn financiële kengetallen, gebaseerd op verslagleggingsregels, opgenomen. Er is ook een beoordeling van de verhouding tussen de financiële kengetallen en de financiële positie opgenomen.

Het richtinggevend kader van ons financieel beleid is gebaseerd op het bestuursakkoord:

Meer risico's maar wel beargumenteerd en goed overwogen.

Inzicht in de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit is noodzakelijk om het weerstandvermogen te beoordelen. We willen weten of we in staat zijn om optredende risico's op te vangen zonder dat de publieke taken en voorzieningen in de knel komen.

De weerstandscapaciteit is het geheel van middelen waaruit we tegenvallers, die onverwacht en substantieel zijn, bekostigen. Het weerstandvermogen drukt de relatie uit tussen de aanwezige weerstandscapaciteit en de risico's.

We hebben een incidentele en structurele weerstandscapaciteit. De eerste is bedoeld om eenmalige tegenvallers op te vangen zonder dat we (het niveau) van onze publieke taken en ons beleid aanpassen. De structurele weerstandscapaciteit betreft middelen die we permanent kunnen inzetten voor tegenvallers in de lopende exploitatie.

Incidentele weerstandscapaciteit:

- Algemene reserve
- Bestemmingsreserves
- Stille reserves

Structurele weerstandscapaciteit:

- Onbenutte belastingcapaciteit
- Post onvoorzien

Feitelijk zijn alleen de algemene reserve en de reserve grondexploitatie in te zetten als afdekking van algemene risico's.

Voor de besteedbaarheid van de bestemmingsreserves geldt dat deze middelen, door de daarover genomen raadsbesluiten, geheel bestemd zijn.

3.2.1 Beleidsuitgangspunten weerstandscapaciteit en risico's

Tot medio 2018 was risicomanagement in Vught niet als een zelfstandig proces ingericht. Deze keuze hing samen met de omvang van de gemeente. Echter, er zijn ontwikkelingen die vragen om een meer procesmatige aanpak van risicomanagement. De eerste stappen hiertoe zijn in 2018 gezet. In 2019 is gewerkt aan de doorontwikkeling hiervan. Er heeft een gemeentebrede risico-inventarisatie plaatsgevonden en de interne controle is opnieuw opgezet waardoor dit een risico-beheersingsinstrument wordt. Hier wordt ingezet op zowel hard- (wet- en regelgeving) als softcontrols (houding en gedrag).

Via de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing sturen we op het weerstandsvermogen en de risico's.

Beleidsuitgangspunten

Bij het beheersen treffen we maatregelen om risico's te verminderen of kiezen ervoor deze te accepteren.

Het afdekken van de risico's gebeurt deels via afgesloten verzekeringen en deels via het treffen van voorzieningen. Maar ook door een goed opleiding- en aannamebeleid van personeel. De resterende risico's inventariseren we in deze paragraaf. Hiermee ontstaat een gefundeerd beeld op de benodigde weerstandscapaciteit.

Weerstandscapaciteit

Voor de weerstandscapaciteit wordt een streefwaarde van de algemene reserve van 20% van de uitkering uit het gemeentefonds gehanteerd.

Ons financieel beleid is gericht op een realistische en scherpe begroting: transparant met meer risico mits goed beargumenteerd en benoemd. Dit uitgangspunt is in de geactualiseerde risico-inventarisatie meegenomen.

Verzekeringen

Er zijn diverse verzekeringen afgesloten voor risico's door claims van derden en schadegevallen. We werken schadepreventief, o.a. door voldoende onderhoud te plegen, het correct naleven van bestaande procedures en het goed gemotiveerd afhandelen van bezwaarschriften. Risico's van achterstallig onderhoud zijn ondervangen door het opstellen van beheerplannen voor wegen, groen, verlichting, riolering, kunstwerken en speeltoestellen.

Voorzieningen

Er zijn voorzieningen getroffen voor risico's en verplichtingen waarvan bekend is dat die zich voordoen en die we kunnen kwantificeren. Er zijn voorzieningen getroffen voor verplichtingen (pensioen, wachtgeld, grondexploitatie), onderhoud (gebouwen, openbare verlichting en kunstwerken) en voor de afvalstoffen en riolering.

Grondexploitaties

Elk plan binnen de grondexploitatie heeft zijn eigen exploitatie, met eigen baten en lasten. Voor verwachte tekorten zijn voorzieningen getroffen.

Overige risico's worden opgevangen binnen de reserve grondexploitatie. De hoogte van deze reserve is berekend aan de hand van risicoanalyses van de planexploitaties.

Jaarlijks actualiseren we de plannen in het Uitvoeringsprogramma grondexploitatie en de hierin opgenomen risico-inventarisatie. Uit het Uitvoeringsprogramma grondexploitatie blijkt dat de stand van de reserve grondexploitatie toereikend is om de risico's te dekken.

3.2.2 Risico-inventarisatie

De risico-inventarisatie geeft een aantal geïdentificeerde risico's, die voldoen aan de volgende criteria:

- onzekerheden met grote financiële gevolgen;
- waarvan de kans reëel is dat de risico's zich voordoen; en
- waarvoor de oorzaken niet door de gemeente kunnen worden beïnvloed of waarvoor de gemeente (nog) niet in staat is geweest om passende beheersingsmaatregelen te treffen;
- risico's die niet zijn afgedekt door verzekeringen of voorzieningen.

Een risico-inventarisatie bevat altijd subjectieve aannames. De inschatting van de kansen en omvang is tijdsgebonden, waarbij het inzicht afhankelijk is van onzekere toekomstige factoren. Sommige risico's worden voor 2 jaar meegenomen. Dit is nodig omdat het in sommige gevallen niet mogelijk is direct maatregelen te treffen om risico's op te vangen of ze te verwerken in de meerjarenbegroting.

<i>x € 1.000</i>	Risico		
	Bedrag per jaar	Aantal jaar	Totaal risico
Renteontwikkeling	250	2	500
Jeugd	250	2	500
Wmo huishoudelijke hulp	94	2	188
Wmo solidariteit	200	2	400
Participatiewet	150	2	300
Stadsgewest renterisico	1.000	1	1.000
Strategische, operationele en schade-risico's	1.500	1	1.500
Totaal risico's			4.388
Na risicofactor	75%		3.300
Rijksinfra N65 en PHS (risicofactor reeds toegepast)	4.500	1	4.500
Totaal benodigde reservecapaciteit			7.800

Toelichting

Renteontwikkelingen

De rentes zijn onverminderd laag gebleven. Omdat de nieuwe leningen tegen een lagere rente worden aangetrokken dan de gemiddelde rente van onze totale leningenportefeuille lopen we niet veel risico voor de leningen die we oversluiten.

Dat risico is er wel voor de toename van onze leningen. Rondom de renteontwikkeling gaan wij nog steeds uit van een licht stijgende langlopende rente. Wanneer deze stijging groter is dan voorspeld, leidt dit tot extra financieringslasten. Naast de bestaande leningenportefeuille loopt de schuldpositie de komende jaren verder op door met name het project Rijksinfra. Wij schatten het risico op € 250.000 per jaar. Dit is gebaseerd op 1% rentestijging op te sluiten leningen van € 25 miljoen.

Jeugd

Met de transities zijn de risico's voor de gemeenten groter. Het grootste algemene risico ligt in de vraag of de rijksmiddelen die zijn overgeheveld naar de gemeenten voor de Jeugd afdoende zijn om de nieuwe taken te kunnen vervullen. Afgelopen jaar bleken er grote tekorten en is in regionaal verband een actieplan opgesteld. Dit vergt in de eerste jaren extra investeringen. In de begroting van 2019 zijn deze verwerkt. We zetten binnen Wegwijs+ extra in op preventie en kwaliteit in de dienstverlening ter voorkoming van stijgende kosten op langere termijn. Het beleid is gericht op tijdige signalering, de juiste hulp en preventie. Daarmee proberen we “zware”, en dus dure, cliënten te voorkomen.

Voor de jeugd werken we voor het onderdeel Zorg in natura in regionaal verband samen op basis van een solidariteitsbeginsel. Op basis van de ervaringscijfers 2015 tot en met 2017 blijken hier tekorten. Het is de vraag en dus een risico of we in staat blijken om samen met onze regionale partners de tekorten om te buigen.

Vanwege onder meer een nieuwe inkoopsystematiek en het daadwerkelijk zorgverbruik jeugdzorg lokaal en regionaal (zorgplicht gemeenten) stijgen de kosten. Een inschatting van daadwerkelijke kosten voor zorgverbruik jeugdzorg kan nu nog niet worden gemaakt. Deze vindt plaats voor de begroting 2020.

In verband hiermee is het totale risicobedrag bepaald op € 500.000.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Vught heeft, met zijn demografische opbouw, veel inwoners die in aanmerking komen voor maatschappelijke ondersteuning. Een financieel risico is er vooral bij de individuele Wmo-voorzieningen als er meer mensen dan begroot een beroep doen op deze voorzieningen of als er sprake is van meerdere dure woningaanpassingen in enig jaar. Wij hebben in het kader van het realistischer begroten de budgetten strakker getrokken. In combinatie met het langer thuis wonen van mensen met een hulpvraag houdt dit tegelijkertijd een hoger risico in bij open einde regelingen. Wij schatten het risico voor de Wmo op € 94.000 (2 grote woningaanpassingen van € 22.000 en 20 extra cliënten hulp bij het huishouden (van € 2.500) gedurende 1 jaar).

Voor de nieuwe Wmo-taken werken we samen met onze collega gemeenten in de Meierij. De ervaringscijfers laten ook hier tekorten zien op de zorg in natura door een toename van cliëntenaantallen. Ook de eigen bijdragen pakken lager uit. Met ingang van 2020 wordt de onderlinge solidariteit tussen de regiogemeenten los gelaten en zal per gemeente betaald worden voor de zorg van de eigen inwoners. Dit kan grote financiële gevolgen hebben voor onze gemeente. *(besluitvorming hierover in regionaal verband is nog niet rond).*

In verband met deze nieuwe ontwikkelingen verhogen we het bedrag naar € 200.000. Omdat de effecten zich over meerdere jaren voordoen en het ons tijd kost om hierop te anticiperen geldt een factor 2 en komt het risicobedrag op € 400.000.

Participatiewet

De gemeente is verantwoordelijk voor het verstrekken, beheren en verhalen van bijstand aan personen die niet zelfstandig in hun levensonderhoud kunnen voorzien en het bevorderen van (her)intrede op de arbeidsmarkt van bijstandsgerechtigden.

De gemeente ontvangt subsidie van het Rijk voor de uitvoering van deze taken. Op basis van de macro-economische omstandigheden blijft een toename in het aantal bijstandsgerechtigden een risico.

De nieuwe doelgroepen (statushouders, schoolverlaters VSO en Praktijkonderwijs door het afschaffen van de Wajong regeling) blijken een moeilijker plaatsbare doelgroep. Hiermee is rekening gehouden. Tegelijkertijd zien we een aantrekkelijk economisch klimaat waardoor meer mensen een arbeidsbetrekking hebben.

Het risico is aangepast naar € 300.000 (10 extra bijstandsgerechtigden ad € 15.000, 2 jaar lang).

Stadsgewest

De ontwikkelingen rondom het Stadsgewest zijn nog steeds niet afgerond. Het betreft de definitieve bovenafdracht, het doelvermogen nazorg, het rendement op het doelvermogen, de eindafwerking en ten slotte de gegarandeerde jaarlijkse aanlevering van brandbaar huishoudelijk afval.

De ontwikkelingen blijven we nauwlettend volgen, met name de overdracht van de stortplaats. Hier spelen de volgende risico's:

- Bij overdracht aan de Provincie moet een vermogen zijn overgedragen waaruit de nazorg eeuwigdurend wordt bekostigen. De Provincie heeft dit doelvermogen in 2008 berekend op € 17,6 miljoen. Het bestuur van het Stadsgewest gaat uit van maximaal € 14 miljoen.
- Het grootste risico naar de toekomst toe is dat de provincie voor datum overdracht de rekenrente (nu 5,06%) verlaagt. Informatie leert dat een verlaging van de rekenrente naar 3,65% betekent dat het af te dragen doelvermogen stijgt van € 14 miljoen naar € 30 miljoen.
- Uitgaande van een aandeel van de gemeente Vught van 7,43% betekent dit een risico van ruim een miljoen.

Vooralsnog ramen wij het risico op € 1.000.000.

Rijksinfra

Binnen het programma Rijksinfra wordt rekening gehouden met risico's voor de gemeente Vught. Een risico analyse inclusief beheersmaatregelen is opgesteld en wordt periodiek ge-update. Uit de laatste update blijkt een restrisico van € 4.500.000.

De toename van het risico wordt onder andere veroorzaakt door het risico op kostenstijgingen. Dit is nog steeds substantieel. Zowel ontwikkelingen op de markt als de huidige prijsontwikkelingen laten dit zien. Zowel PHS als N65 moeten nog aanbesteed en vervolgens uitgevoerd worden.

Daarnaast zijn wijzigingen in uitgangspunten als ontwerp zeker nog mogelijk. Voor beide projecten speelt op dit moment nog een aantal zaken t.a.v. geluid –en trillinghinder. Gedeeltelijk zijn hiervoor inmiddels oplossingen gevonden maar de dossiers zijn nog niet afgerond.

Strategische, operationele en schade-risico's

Een aantal risico's zijn specifiek te identificeren en zijn hiervoor gekwantificeerd. Daarnaast lopen er door onze processen heen natuurlijk altijd dossiers die een incidentele tegenvaller kunnen opleveren. Hiervoor nemen we een bedrag op bij de risico-inventarisatie van € 750.000.

Covid-19

De uitbraak van het coronavirus COVID-19 eind februari 2020 heeft grote impact op de Nederlandse samenleving en ook op de gemeente Vught. Bij het nemen van maatregelen stond en staat nog steeds de gezondheid van onze medewerkers en inwoners voorop. Vanzelfsprekend hebben de getroffen maatregelen gevolgen voor de gemeente. Die gevolgen zijn op meerdere gebieden zichtbaar, zowel op het vlak van bedrijfsvoering als financieel.

Denk hierbij onder andere aan:

- Ontstaan van vertraging in de uitvoering van projecten van het Rijk ten opzichte van de begroting. Deze vertraging kan effect hebben op de hoogte van de Algemene Uitkering daar hier sprake is van een samen trap op/af systematiek. Echter een fixatie van het accres is aannemelijker op dit moment.
- Extra kosten voor voorzieningen om thuis te werken.
- Risico ten aanzien van inbaarheid van gemeentelijke belastingen en heffingen, huuropbrengsten 2020 (dorpshuizen, sportvereniging), debiteuren
- Risico op achterblijvende legesopbrengsten (bouwleges etc.)
- Risico open-einde regelingen, toename aanvragen BBZ, bijstand etc. etc. (extra capaciteitsvraag ambtelijke organisatie)
- Risico dat subsidies naar organisaties voor 2020 ontoereikend zijn.

Bovenstaande risico's kunnen ook spelen bij verbonden partijen.

Daartegenover staat dat voor diverse kosten een compensatie van het Rijk ontvangen wordt. Dit geldt niet alleen voor de gemeente maar ook voor bijv. sportverenigingen, die rechtstreeks subsidie kunnen aanvragen. Ook zijn er diverse uitgaven die lager uit kunnen pakken, zoals bijv. achterblijvende activiteiten op de diverse taakvelden, reis- en verblijfkosten, schoonmaakkosten en dagelijks onderhoud.

Op al die onderdelen gelden grote onzekerheden.

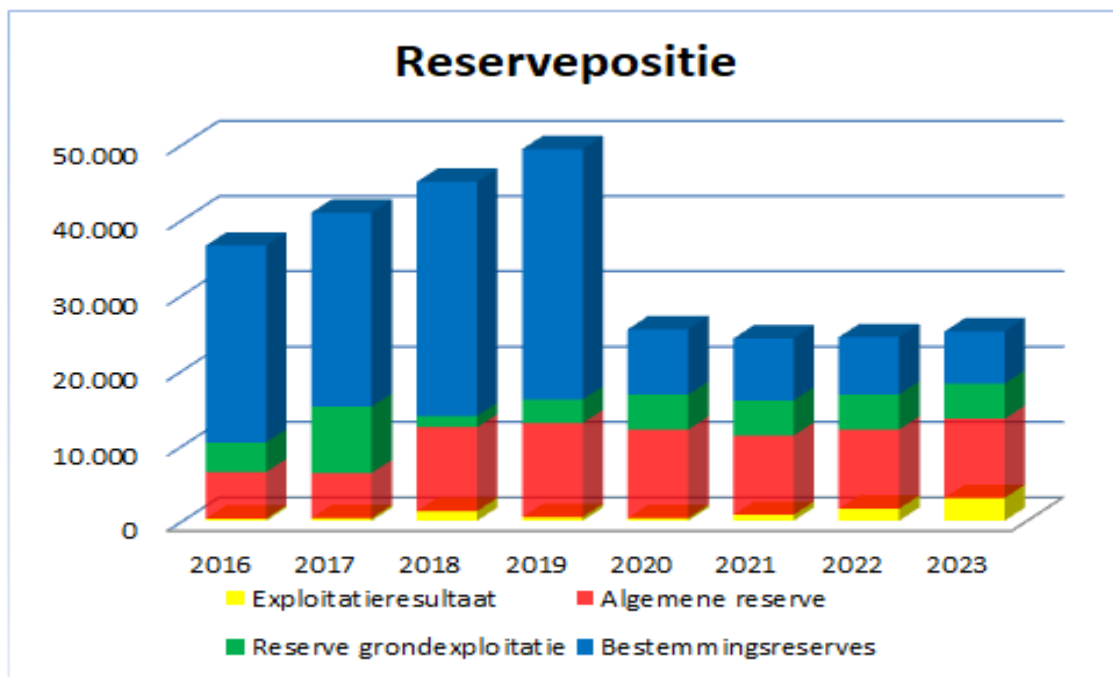
Inmiddels zijn beheersmaatregelen getroffen om onder deze omstandigheden uitvoering te geven aan de primaire taken (zoals invulling van een crisisteam, inventariseren van kerntaken, vervangingsplannen bij ziekte) Het ontbreekt op het moment van opmaken van het jaarverslag en de jaarrekening nog aan voldoende informatie over de consequenties om een financiële risicoberekening te maken voor de organisatie. Voorzichtigheidshalve is desondanks toch een bedrag van € 750.000 toegevoegd aan de risico-analyse. Wij volgen de impact nauwgezet en informeren de gemeenteraad actief.

Risicofactor

Een **risico** is een onzekere ongewenste gebeurtenis waardoor het realiseren van de organisatiedoelstellingen en -strategie in gevaar komt. Bij een risico is er dus sprake van een **kans** op een ongewenste gebeurtenis. De kans dat ál deze risico's zich voor de volledige omvang voordoen is klein. De benodigde reservecapaciteit wordt daarom op 75% van deze risico's gesteld.

3.2.3 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat volgens de regels uit de reservepositie, de onbenutte belastingcapaciteit, de post onvoorzien en de stille reserves.

De onder het eigen vermogen opgenomen reserves zijn geen geld. Als reserves wordt het verschil tussen de waardering van de activa en de schulden op de balans gepresenteerd.

Voor het betalen van investeringen of het doen van uitgaven moet er geld op de bankrekening staan of worden geleend. Ook als deze uitgaven gedekt worden uit de (bestemmings-)reserves. Aanwending van de reserves leidt dan tot stijgende schulden en extra rentelasten en een verslechtering van de solvabiliteit.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves worden op afzienbare termijn uitgegeven aan door de raad gegeven doelen. De bestemmingsreserve Rijksinfra vormt hiervan de hoofdmoot. Met de voortgang van dit project worden de mogelijkheden van de raad om de bestemming te wijzigen kleiner en schuift de balanswaardering hiervan op richting voorzieningen.

Stille reserves

Uit de inventarisatie van de vastgoedportefeuille is gebleken dat deze nog stille reserves bevat die te gelde kunnen worden gemaakt. Gedeeltelijk zijn de opbrengsten vooruitlopend op de verkoop bestemd voor de Rijksinfra.

Algemene Reserve

In het kader van het weerstandsvermogen vormt de algemene reserve voornamelijk een buffer voor het opvangen van de (toekomstige) risico's. De verwachte ontwikkeling van de algemene reserve ziet er als volgt uit::

Algemene reserve	<i>(bedragen × € 1.000)</i>	
Saldo 31-12-2018	11.138	
Bestemming jaarresultaat 2018	1.269	
Mutaties 2019		
Rekeningsaldo 2019 (excl.budgetoverheveling)	483	
Regiobijdrage Jeugdhulpverlening	-317	
Transformatieopgave Jeugd	-98	
Verkoop perceel Cromvoirt	74	
Verkoop Mariëllaschool	417	
Verkoop Martinilaan	0	
Verkoop Pepereind	0	
Bijdrage reserve grondexploitatie	0	
Vrijval reserve IHP	0	
Gerealiseerd saldo eind 2019	12.966	
Mutaties na 2019		
Verkoop van Rijckevorsel	147	
Turborotonde	-200	
Transformatieopgave Jeugd	-124	
Verkoop Pepereind	126	
Extra dotaties Rijksinfra	-2.000	
Verwachte saldi 2020-2023	pm	
Nog besteedbaar	10.915	
Aan te houden buffer <i>(bedragen × 1.000)</i>		
Buffer 20% uitkeringen gemeentefonds	7.527	
20 % Algemene, decentralisatie en integratie uitkeringen		
Totaal aan te houden buffer	7.527	
Vrije ruimte	3.388	

De algemene reserve dient toereikend te zijn om onverwachte tegenvallers op te vangen. Hoe hoog de algemene reserve moet zijn is onderdeel van bestuurlijke afweging. We hanteren een tweetal ratio's om deze afweging te ondersteunen.

Een *ratio balans*: waarbij de benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald met behulp van de risico-inventarisatie. Voor deze ratio wordt bij veel gemeenten gebruik gemaakt van de volgende waarderingstabel:

Ratio	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

Een *ratio exploitatie*: waarbij de benodigde weerstandscapaciteit wordt gerelateerd aan de (te) ontvangen uitkeringen uit het gemeentefonds. De omvang van de exploitatie is mede bepalend voor de risico's die we lopen. Om dit in beeld te brengen hanteren we als norm voor de benodigde weerstandscapaciteit 20% van de te

ontvangen uitkeringen uit het gemeentefonds.

Ook voor deze ratio willen we minimaal een voldoende scoren op basis van onderstaande tabel.

Ratio	Betekenis
> 1,2	ruim voldoende
1 – 1,2	voldoende
< 1,0	onvoldoende

Beschikbare weerstandsvermogen
Het beschikbare weerstandsvermogen bestaande uit het niet bestemde saldo van de algemene reserve is berekend op € 11,7 miljoen.

Uitkomst risicoratio op basis van de balans

Op basis van de risico-inventarisatie bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 7,800 miljoen. De ratio risico-inventarisatie komt daarmee uit op 1,69

Uitkomst risicoratio op basis van de exploitatie

Het saldo eind 2019 moet voldoende zijn om de risico's vanaf 2020 af te dekken. In de begroting 2020 is een bedrag van € 37,6 miljoen aan uitkeringen uit het gemeentefonds opgenomen. 20% hiervan is €7,5 miljoen.

De ratio exploitatie-omvang komt daarmee uit op 1,76.

Normering van de ratio vormt een goed hulpmiddel om de inzet van de algemene middelen te begrenzen.

De reserve grondexploitatie bedraagt eind 2019 ± 3,1 miljoen.

3.2.4 Kengetallen

Gebleken is dat gemeenteraden het lastig vinden om de financiële positie van hun gemeente te interpreteren en daarop te sturen. Om hen daarbij te ondersteunen is er, bij de vernieuwing van de begrotings- en verantwoordingsvoorschriften voor gemeenten, een aantal kengetallen ontwikkeld.

De kengetallen stellen de gemeenteraad in staat om de normen vast te stellen voor de sturing van de financiële positie via de meerjarenbegroting.

De normen in hun onderlinge samenhang bepalen hoe risicovol het financieel beleid is dat wordt gevoerd. Een afweging die is voorbehouden aan de raad.

Met de kengetallen wordt de raad in staat gesteld het beleid te sturen en te monitoren ten aanzien van:

- De reservepositie
- De schuldpositie
- De wendbaarheid en de resterende belastingcapaciteit
- Het risicobeleid

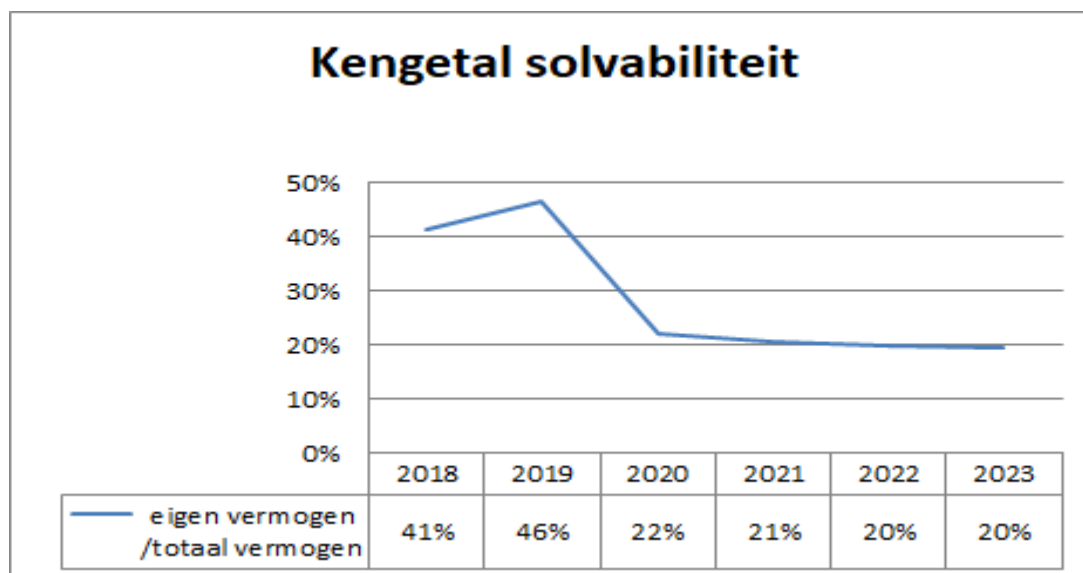
Deze aandachtsgebieden vormen met de reëel en structureel sluitende meerjarenbegroting en de planning en controlcyclus de pijlers voor de sturing van onze financiële positie.

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft aan welk percentage van de balanswaarde van het bezit niet met schuld is belast.

Het kengetal geeft de verhouding weer tussen het eigen vermogen en het balanstotaal.

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Als algemene norm voor de solvabiliteit geldt:

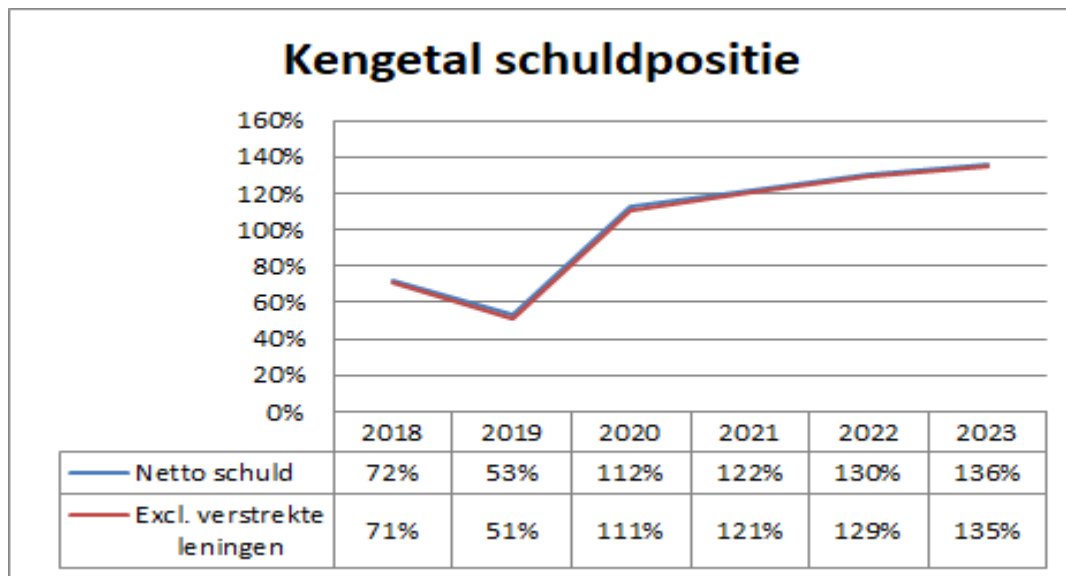
Algemene normwaarden bruto schuld	Ratio Solvabiliteit
Weinig tot geen schuld	> 80 %
Normaal	30% - 80%
Voorzichtigheid geboden	20% - 30%
Bezit zeer zwaar belast met schuld	0% - 20%

De solvabiliteit heeft zich de laatste jaren gestabiliseerd en bedraagt momenteel 40 %. Dit is als normaal te kwalificeren.

In komende jaren moeten er grote uitgaven gedaan worden voor het project Rijksinfra die een negatieve invloed hebben op de solvabiliteit. We streven er naar de solvabiliteit op peil te houden door de verkoopopbrengsten uit onroerende goed en gerealiseerde en nog te realiseren resultaten uit de grondexploitatie.

Schuldquote

De netto schuldquote geeft de verhouding weer tussen de jaarlijkse inkomsten en de netto schuldenlast. Dit geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op begroting en jaarrekening.

Als algemene norm voor de schuldquote geldt:

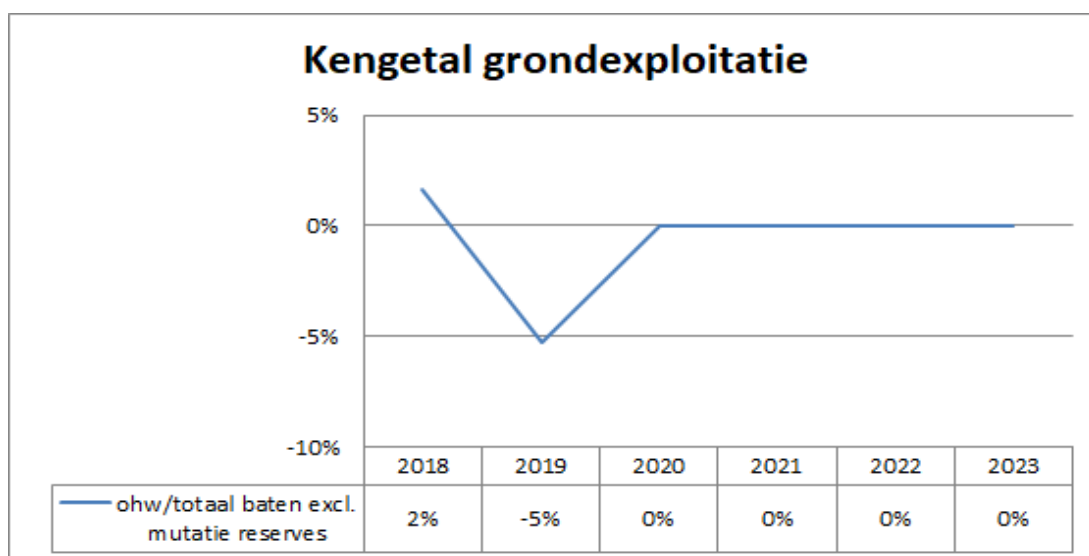
Algemene normwaarden schuldquote	Schuldquote
Normaal	0% -100%
Voorzichtigheid geboden	> 100%
Zeer hoge schuld	> 130%

Een schuldquote tussen 0 en 100% wordt als normaal beschouwd. Eind 2018 bedraagt de schuldquote 75% (eind 2017 was deze 61%).

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de in exploitatie genomen gronden zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden is van belang omdat deze moet worden terugverdiend bij de verkoop. De boekwaarden van verlies gevende plannen worden gewaardeerd op de actuele marktwaarde en voor verwachte verliezen worden voorzieningen getroffen.

Momenteel zijn er alleen winstgevendende plannen in exploitatie. De verwachting is dat deze in 2020 zijn afgewikkeld.

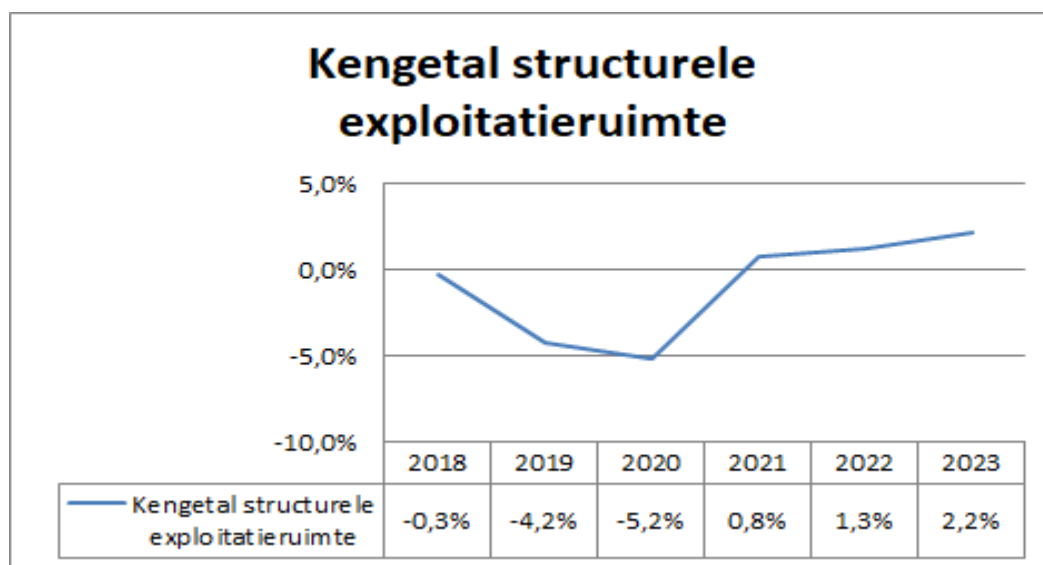

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.

Bij incidentele lasten en baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten.

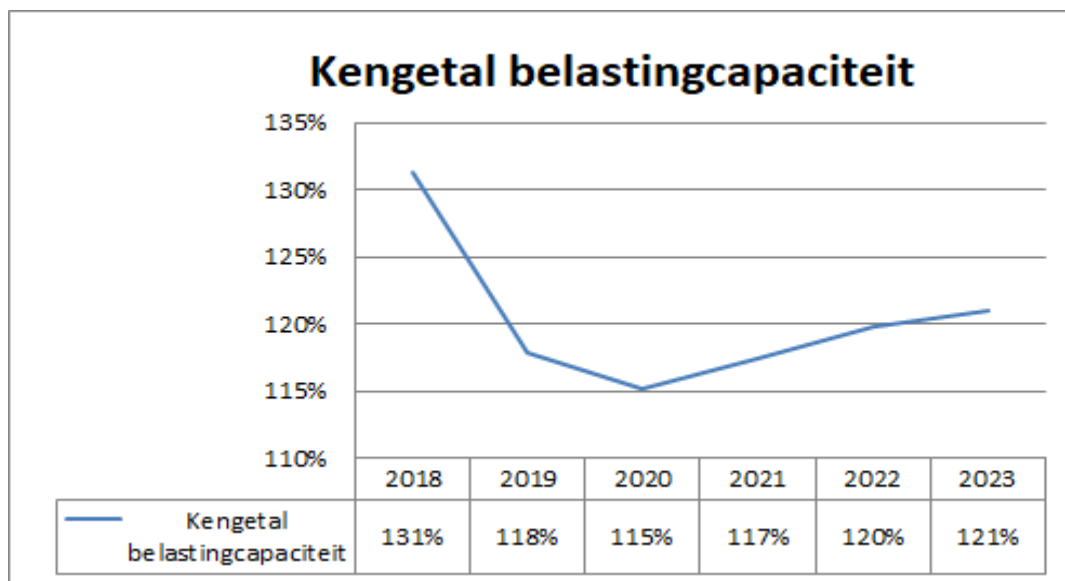

Op basis van het kengetal blijkt dat er weinig structurele begrotingsruimte is om tekorten of extra lasten binnen de huidige begroting op te vangen. Dit past binnen ons beleid om strak te begroten. Er is nog wel ruimte om wanneer dat nodig is het eigen beleid aan te passen en via ombuigingen ruimte vrij te maken.

Belastingcapaciteit

De ruimte die een gemeente heeft om belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsrechten voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente. Deze cijfers worden jaarlijks in de meicirculaire van het gemeentefonds bekend gemaakt.

Het kengetal vergelijkt de belastingdruk met het gemiddelde van alle Nederlandse gemeenten.

De lastendruk in Vught ten opzichte van het landelijk gemiddelde bedraagt 118%. Door de relatief hoge belastingdruk is de resterende belastingcapaciteit beperkt ondanks dat er geen wettelijk maximum is gesteld. Voor de rioolheffing en afvalstoffenheffing hanteren we 100% kostendekkendheid.

Algemene conclusie financiële positie

Het jaar 2019 is afgesloten met een batig resultaat op de activiteiten binnen de algemene dienst van € 483.000.

Met betrekking tot de grondexploitatie is voor € 1.980.000 tussentijdse winst genomen. Na verrekening aftrek van de vennootschapsbelasting (€ 207.000) en een dotatie aan het Fonds Bovenwijkse voorzieningen (€ 165.000) is per saldo € 1.608.000 toegevoegd aan de reserve Grondexploitatie.

Bij de financiële positie gaat het om de juiste balans tussen vermogen en exploitatie, rekening houdend met financiële risico's. Het is niet voldoende dat in een jaar de lasten worden gedekt door de baten. Dit moet structureel het geval zijn. We moeten immers ook in de toekomst in staat zijn om onze publieke taken in te vullen.

De grote bijdragen (PHS en N65) van Vught aan het project Rijksinfra hebben in 2019 niet plaatsgevonden. Wat we zien is dat het exploitatiesaldo een positief effect heeft op de solvabiliteit. Samen met de achterblijvende uitgaven in de Rijksinfra en het investeringsprogramma zorgt dit ook voor een herstel van de schuldpositie. Doordat veel uitgaven wel later plaatsvinden zien we deze kengetallen de komende jaren alsnog negatief ontwikkelen. Afgezet tegen de normpercentages van de VNG bereiken we een kritische grens.

Door de schuldpositie zijn we kwetsbaarder voor renteontwikkelingen. De wendbaarheid van de begroting is beperkt; mede omdat onze stille reserves worden ingezet. De reserve grondexploitatie ontwikkelt zich positief.

Een blijvende aandacht is nodig voor een goede balans tussen de aanwezige risico's, onze publieke taken en een financieel gezonde en zelfstandige gemeente Vught.

3.3 Financiering

3.3.1 EMU-saldo (EMU = Economisch en Monetaire Unie)

(bedragen x € 1.000)	Realisatie		Begroting	
	2018	2019	2019	2020
EMU- saldo	-4.921	9.205	-29.579	-19.114

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel. De EMU-systematiek werkt op een andere manier dan het (gemodificeerde) baten- en lastenstelsel dat de gemeenten hanteren. Investerings tellen bijvoorbeeld niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de kapitaallasten van de investeringen. Investerings in een jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben. Het EMU-saldo van de gemeente Vught voor 2019 komt uit op € 9,205 miljoen. Het betekent dat in EMU-termen de inkomsten € 9,2 miljoen euro hoger zijn dan de uitgaven. Het verschil ten opzichte van de begroting kent 3 belangrijke oorzaken: de bijdragen voor de rijksinfra hebben niet in 2019 plaatsgevonden, de uitgaven in het investeringsprogramma blijven achter en in de grondexploitatie is een koopsom ontvangen terwijl uitgaven in 2020 plaatsvinden.

In de jaren tot en met 2015 werden er een individuele referentiewaarden van het EMU-tekort vastgesteld. Voor 2019 is het aandeel in het EMU-saldo van de decentrale overheden gesteld op - 0,4%, niet verder uitgesplitst naar provincie, waterschap en gemeente. Het aandeel in het EMU-tekort betreft een inspanningsverplichting, er staat momenteel geen sanctie op een eventuele overschrijding van het toegestane EMU-tekort.

3.3.2 Financiering en de wet Fido

Risicobeheersing financiering

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid worden gevormd door renterisico's, kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en koersrisico's.

Renterisico's

Om de invloed van externe rentewijzigingen op de financiële resultaten van de gemeente te beperken, zijn normen vastgesteld. Voor financiering met een looptijd van minder dan een jaar geldt de kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet bedraagt 8,5% van de totale begrote uitgaven. Voor 2019 betekent dit een limiet van € 7,7 miljoen.

(Bedragen x € 1.000)	1e	2de	3de	4de
	kwartaal	kwartaal	kwartaal	kwartaal
Gemiddelde netto vlottende schuld	7.873	8.097	4.353	3.688
Ruimte onder kasgeldlimiet	-219	-443	3.301	3.966

Voor financiering met een looptijd langer dan een jaar geldt de renterisico-norm. De renterisico-norm begrenst de rentegevoeligheid van de vaste schuldpositie van de gemeente. De renterisico-norm toetst of er voldoende spreiding is in rente typische looptijden van de leningenportefeuille. Een dergelijke spreiding zorgt ervoor dat het risico bij rentestijgingen wordt beperkt. Wanneer de

rente op het moment dat een langlopende lening moet worden afgesloten hoger is dan geraamd, heeft dit consequenties voor het geraamde exploitatiesaldo. Ons huidige gemiddelde rentepercentage over de langlopende schuld bedraagt 2,8%.

De renterisico-norm bedraagt 20% van de totale oorspronkelijke begrote uitgaven. Voor 2019 betekent dit een norm van € 18,156 miljoen.

	Berekening rente risico (x € 1.000)	2019
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0
1b	renteherziening op vaste schuld u/g	0
2	renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0
3a	Nieuw aangetrokken vaste schuld	0
3b	Nieuw uitgezette vaste geldleningen	0
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a-3b)	0
5	Betaalde aflossingen	3.466
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	0
7	Renterisico op de vaste schuld (2+6)	0
8	Renterisiconorm	18.156
9a	Ruimte onder renterisiconorm (8-7)	18.156
9b	Overschrijding renterisiconorm (7-8)	0

Uit bovenstaande berekening blijkt dat ons renterisico ruimschoots onder de renterisico-norm blijft.

Kredietrisico's

Als gemeente mogen we eventueel overtollige middelen alleen uitzetten bij het rijk. In 2019 is geen nieuwe lening aangetrokken. De overige (tijdelijke) tekorten die ontstonden zijn gefinancierd met kortlopende leningen tegen een veelal positieve rente. Door maandelijkse kasgeldleningen aan te gaan ontstonden beperkte overschotten die aangehouden zijn op de schatkistbankierrekening bij het rijk.

Het verstrekken van leningen is wel toegestaan, op voorwaarde dat het de publieke taak dient. Bij het verstrekken van leningen worden zekerheden en garanties geëist. Ook is het toegestaan om bij andere overheden geld uit te zetten om meer rendement te behalen, of om te beleggen in papier waaraan een overheidsgarantie is verbonden. In dit kader fungeren we als achtervang voor leningen aan woningcorporaties (WSW) en voor leningen aan particulieren t/m 2010.

Voor leningen aan woningcorporaties bedraagt de schuldrestant t/m 2019 € 46,1 miljoen, voor leningen aan particulieren bedraagt de openstaande schuld op 31-12-2019 € 1,8 miljoen. In eerste instantie staat de WSW garant voor de leningen aan de woningcorporaties en de stichting WEW (Waarborgfonds Eigen Woningen) voor leningen aan particulieren t/m 2010. Op het moment dat de waarborgfondsen niet aan hun verplichtingen kunnen voldoen, ontstaat er een risico voor de gemeente. Het risico is theoretisch en bestaat uit het verstrekken van een relatief geringe en tijdelijke renteloze lening.

Daarnaast is in 2017 besloten maximaal 10 miljoen uit te lenen aan Stichting Vughtse Aankoopregeling. Per 31-12-2019 is de omvang van deze rekening-courant € 1.232.000.

Liquiditeitsrisico's

De gemeente moet doorlopend aan haar betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Hiervoor wordt de liquiditeitenplanning als instrument ingezet. Op basis van voorspellingen van de in- en uitgaande geldstromen kan tijdig actie ondernomen worden om tekorten aan te vullen en overschotten te beperken. Daarnaast is de liquiditeitsplanning een hulpmiddel om de renterisico's te bepalen, het dagelijks saldo te beheren en de liquiditeitsrisico's te beheersen. Per kwartaal wordt een geactualiseerde liquiditeitsplanning opgesteld.

Koersrisico's

De gemeente zet geen middelen uit die onderhevig zijn aan indexatie en koersen.

Gemeentefinanciering

De post opgenomen langlopende geldleningen heeft zich in 2019 als volgt ontwikkeld:

Langlopende leningen (x € 1.000)	2019
Stand leningen per 1 januari 2019	42.420
Nieuwe leningen	0
Aflossingen	3.466
Stand leningen per 31 december 2019	38.954

In 2019 is geen langlopende lening aangetrokken. De financieringsbehoefte is met kasgeldleningen afgedekt. Doordat de betalingen voor Rijksinfra zijn uitgesteld is het aantrekken van een langlopende geldlening niet nodig geweest.

Interne financiering

Conform de nieuwe BBV voorschriften wordt de werkelijke rente aan de exploitatie toegerekend via het omslagpercentage. Indien het werkelijke omslagrentepercentage of de werkelijke rentelasten teveel afwijken van de begroting zal een correctie plaats moeten vinden. Op de toegerekende rentelasten aan de taakvelden ontstaat een fors verschil van €532 K. Dit wordt nagenoeg geheel veroorzaakt doordat de bijdragen aan Rijksinfra niet hebben plaatsgevonden en de geraamde rentelasten van ruim € 0,5 miljoen er daarom niet zijn.

Het batig saldo is als renteresultaat toegerekend aan de algemene dekkingsmiddelen.

Schema rentetoerekening	Begroting	Realisatie	Vershil
	Incl. wijz.		
bedragen x 1.000			
a. Externe rentelasten (korte en lange financiering)	1.888	1.188	700
b. Externe rentebaten	-17	-50	33
Saldo rentelasten en rentebaten	1.871	1.138	732
c1. Doorberekende rente grondexploitatie	0	-23	23
c2. Rente projectfinanciering	0	0	
c3. Rentebaat doorverstrekte leningen	0	0	

Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	1.871	1.116	755
d1. Rente over eigen vermogen	0	0	0
d2. Rente over voorzieningen	0	0	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	1.871	1.116	755
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	1.903	1.371	532
f. Renteresultaat taakveld treasury	32	256	-223

Het renteresultaat is ontstaan door een lagere financieringsbehoefte door achterblijvende uitgaven (zowel exploitatie als het investeringsprogramma). Daardoor ontstond de mogelijkheid om met kasgeldleningen te financieren. Hierop ontvangen we rente, in plaats van te betalen rente op langlopende geldleningen.

3.4 Lokale heffingen

Inleiding

De gemeentelijke heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente. De lokale heffingen zijn onder te verdelen in twee categorieën, namelijk belastingen en rechten.

De belangrijkste belastingen en heffingen in de gemeente Vught zijn:

- Onroerende zaakbelasting (OZB)
- Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten
- Rioolheffing
- Toeristenbelasting
- Leges
- Reclameheffing

Daarnaast heffen we rechten zoals o.a. marktgelden en lijkbezorgingsrechten.

In deze paragraaf lokale heffingen zijn de uitgangspunten, zoals genoemd in het wijzigingsbesluit BBV, op hoofdlijnen opgenomen.

3.4.1 Opbrengsten

Totaaloverzicht gerealiseerde opbrengsten belastingen, heffingen en retributies.

Jaar	2017	2017	2018	2018	2019	2019
bedragen x € 1.000	Begroot	Realisatie	Begroot	Realisatie	Begroot	Realisatie
Onroerende zaakbelasting	7.534	7.528	7.517	7.485	7.660	7.743
Afvalstoffenheffing/ reinigingsrechten	2.169	2.167	2.279	2.336	2.327	2.384
Rioolheffing	3.608	3.747	3.403	3.463	3.545	3.667
Toeristenbelasting	267	277	277	315	300	302
Totaal	13.578	13.719	13.476	13.599	13.832	14.096

3.4.2 Beleid t.a.v. lokale heffingen

Het beleid voor 2019 is opgesteld naar de uitgangspunten van het coalitieakkoord 'Vernieuwd en vertrouwd'. Hierin wordt ingezet op het niet onnodig toe laten nemen van de lastendruk.

Voor de afvalstoffenheffing, de rioolheffing, leges en lijkbezorgingsrechten wordt maximaal 100% kostendekking toegepast. De kosten bestaan uit de directe kosten en een opslag voor de overhead. De opslag voor overhead wordt meegenomen bij de tariefbepaling van de diverse heffingen. Hiervoor wordt binnen de programmabegroting een consistente gedragslijn gehanteerd.

Overhead wordt toegerekend volgens de volgende formule:

$$((\text{directe personele kosten taakveld}(\text{inclusief eventuele inhuur})) / (\text{totale personeelslasten alle taakvelden excl. overhead})) \times \text{overhead} = \text{opslag}$$

Voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn de gebruikers belastingplichtig en is het tarief onder meer afhankelijk van inhoudelijke beleidskeuzes en het gewenste voorzieningenniveau.

De legesopbrengsten over het totaal van de verordening zijn, conform artikel 229b van de gemeentewet, op basis van voorcalculatie niet hoger dan de lasten. Het totaal van de

legesopbrengsten is wettelijk beperkt tot maximaal 100% kostendekkend. Kruissubsidiëring tussen de titels is niet verboden maar ook niet wenselijk omdat het dienstverlening betreft van verschillende aard. In principe wordt momenteel geen kruissubsidiëring tussen titels toegepast. De indexering van de leges is gekoppeld aan de stijging van de personele lasten.

3.4.3 Overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Onroerende zaakbelasting

De heffingsgrondslag voor de onroerende zaakbelastingen is de waarde zoals die in het kader van de Wet waardering onroerende zaken jaarlijks wordt vastgesteld: de WOZ-waarde. Er zijn twee onroerende zaakbelastingen, namelijk de gebruikersbelasting voor niet-woningen en de eigenarenbelasting zowel voor woningen als niet-woningen.

We bepalen de tarieven met als uitgangspunt de begrote opbrengsten. De stijging of daling van het tarief wordt bepaald door twee effecten, namelijk waardeontwikkeling en opbrengsten. In 2019 is sprake van een waardestijging voor woningen van gemiddeld 8,2% en -1% voor niet-woningen. De lastenstijging van de OZB is in 2019 beperkt gebleven tot 1,9%.

Bovengenoemde procentuele ontwikkelingen zijn in lijn met het landelijk gemiddelde. Daarnaast heeft de waarderingkamer de kwaliteit van de WOZ-taxaties reeds meerdere jaren met vier sterren (“goed”) beoordeeld. In 2018 is om die reden de kwaliteit met vijf sterren beloond, de hoogste categorie. In 2019 is deze hoogst mogelijke beoordeling gehandhaafd. Hieruit volgt dat de gemeente Vught de Wet WOZ goed uitvoert.

Het percentage bezwaarschriften in het kader van de WOZ-waarde in 2019 is 2,2% voor woningen en 4,1% voor niet-woningen.

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting maakt onderdeel uit van de algemene dekkingsmiddelen. Er zijn acht belastingplichtigen van professioneel geëxploiteerde accommodaties. De tarieven zijn met ingang van 2017 vastgesteld. In 2019 zijn de tarieven niet gewijzigd. Het tarief bedraagt p.p.p.n. € 1,85 voor hotels en € 1,60 voor overige accommodaties. Vanaf 2016 laat het aantal overnachtingen een stijgende lijn zien, wat overeen komt met de landelijke trend.

Jaar	2017	2017	2018	2018	2019	2019
	Begroot	Realisatie	Begroot	Realisatie	Begroot	Realisatie*
Opbrengsten x € 1.000	267	284	277	315	282	280
Aantal overnachtingen:	Begroot:	Realisatie:	Begroot:	Realisatie	Begroot:	*Voorlopig:
Overnachtingen hotels	88.000	98.932	98.000	104.612	98.000	104.000
Overnachtingen overige	65.000	63.190	60.000	65.867	60.000	55.000
Totaal overnachtingen	153.000	162.122	158.000	170.479	158.000	159.000

*Voorlopige aantallen, definitieve nog niet bekend.

Afvalstoffenheffing 2019

Afvalstoffenheffing is een bestemmingsheffing voor het verhalen van de kosten van de afvalinzameling en –verwerking. In 2017 is gestart met herzien huis-aan-huis inzamelen. Het uitgangspunt is maximaal 100% kostendekkende tarieven. De kosten van de milieustraat worden gedeeltelijk gedekt door tarieven aan de poort. We hanteren de principes “de vervuiler betaalt” en “afval is grondstof”. We bieden het door de burgers gewenste serviceniveau tegen zo laag mogelijke kosten. Het tarief bestaat uit een vastrecht en een variabel deel, op basis van volume en

het aantal ledigingen. Het saldo van de voorziening Afvalstoffenheffing per 1 januari 2017 is € 0. Een tekort op de Afvalstoffenheffing over 2019 komt ten laste van het rekeningresultaat. Als gevolg van minderopbrengsten op de afvalstromen en meerkosten ten opzichte van de primitieve begroting, is het dekkingspercentage van 100% niet gehaald en is de heffing niet kostendekkend. Het nadelige saldo ad € 289.000 komt ten laste van het rekeningresultaat.

Bedragen in € x 1.000	Primitieve begroting kostendekkendheid Afvalstoffenheffing	Realisatie kostendekkendheid Afvalstoffenheffing
Kosten taakveld(en) incl. (omslag) rente	2.389	2.553
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen	-681	-550
Netto kosten taakveld	1.708	2.002
Toe te rekenen kosten:		
Overhead incl. (omslag) rente	199	175
BTW	355	496
Totale kosten	2.262	2.673
Opbrengst heffingen	-2.262	-2.384
Dekkingspercentage	100%	89%

Rioolheffing 2019

Rioolheffing is een bestemmingsheffing om kosten voor een doelmatig werkende riolering en overige maatregelen ten aanzien van hemelwater en grondwater te verhalen. Artikel 228a Gemeentewet maakt een onderscheid tussen de waterketen (afvoer afvalwater) en het watersysteem (hemelwater en grondwater). Daarnaast kennen we een heffing voor de lozing van bronneringswater op het riool

Uitgangspunt voor de rioolheffing is 100% kostendekking. De rioolheffing is een gebruikersbelasting. In 2019 is het basistarief € 233,58 voor een verbruik t/m 299 m3 en het tarief voor grootverbruik € 2,69 per m3 drinkwater voor het verbruik boven 299 m3. Bij het vaststellen van de tarieven werd het besluit genomen om de tarieven t.o.v. 2017 met 2,5% te verhogen. Dit is gedaan naar aanleiding van actualisatie van de lasten en baten. Zonder verhoging zou de voorziening Riolering binnen het meerjarenperspectief op € 0 uitkomen. Een voorziening kan en mag niet negatief worden en een eventueel negatief saldo zal uit de algemene middelen aangevuld dienen te worden. De realisatie van de kostendekkendheid komt voor het jaar 2019 uit op afgerond 100%.

Bedragen in € x 1.000	Primitieve begroting kostendekkendheid Rioolheffing	Realisatie kostendekkendheid Rioolheffing
Kosten taakveld(en) incl. (omslag) rente	3.402	3.327
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen	-31	-40
Netto kosten taakveld	3.371	3.287

Toe te rekenen kosten:		
Overhead incl. (extracomptabele) rente	270	275
BTW	120	109
Totale kosten	3.761	3.671
		-3.466
Opbrengst heffingen	-3.731	-4
Egalisatievoorziening	-12	-3.671
Totaal	-3.761	
Dekkingspercentage	100%	100 %

Leges 2019

Bij de leges wordt onderscheid gemaakt tussen de leges algemene dienstverlening, dienstverlening fysieke leefomgeving (omgevingsvergunning) en overige dienstverlening. De legesverordening is opgebouwd uit deze 3 titels.

Kruissubsidiëring binnen de diverse titels van de Legesverordening wordt op beperkte schaal toegepast, o.a. bij het tarief voor bouw gerelateerde omgevingsvergunningen. Kruissubsidiëring wordt o.a. toegepast om legesopbrengsten te maximaliseren en financiële prikkels positief dan wel negatief in te zetten. De kostendeckingspercentage blijft op begrotingsbasis ruim onder de 100%. Dit is o.a. het gevolg van wettelijk vastgestelde maximumtarieven. Er zijn in titel 2 minder kosten gemaakt dan begroot. Hierdoor stijgt het dekkingspercentage en komt de gerealiseerde kostendeckendheid uit op 123%. Totaal blijft het gerealiseerde dekkingspercentage ruim onder de 100%.

Bedragen x € 1.000	Titel 1, algemene dienstverlening		Titel 2, dienstverlening fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning		Titel 3, dienstverlening onder Europese dienstenrichtlijn		Totaal legesverordening	
	Begroot Realisatie		Begroot Realisatie		Begroot Realisatie		Begroot Realisatie	
	Begroot	Realisatie	Begroot	Realisatie	Begroot	Realisatie	Begroot	Realisatie
Kosten taakveld(en) incl. (omslag) rente	763	833	883	543	77	69	1.723	1.445
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen	-13	-1	0	0	0	0	-13	-1
Netto kosten taakveld	750	832	883	543	77	69	1.710	1.444
Toe te rekenen kosten:								
Overhead incl. (omslag) rente	446	429	445	322	70	62	961	812
BTW	24	29	93	54	0	0	117	83
Totale kosten	1.220	1.290	1.421	918	70	62	2.788	2.339
Opbrengst heffingen	-369	-448	-1.183	-1.127	-20	-36	1.572	2.612
Dekkingspercentage	30%	35%	83%	123%	14%	28%	56%	69%

Begraafplaats/grafrechten

De gemeente Vught exploiteert één algemene begraafplaats. Er wordt gestreefd naar een kostendekkende exploitatie van deze begraafplaats. De kostendekkendheid bedraagt 202% in 2019. Het overschot ad € 19.000 komt ten gunste van het rekeningresultaat.

Bedragen in € x 1.000	Primitieve begroting kostendekkendheid Begraafplaatsen	Realisatie kostendekkendheid Begraafplaatsen
Kosten taakveld(en) incl. (omslag) rente	10	15
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen	0	0
Netto kosten taakveld	10	15
Toe te rekenen kosten:		
Overhead incl. (omslag) rente	4	0
BTW	1	3
Totale kosten	15	18
Opbrengst heffingen	-15	-37
Dekkingspercentage	100%	202%

Reclameheffing

Voor het centrum van Vught geldt een reclameheffing. De opbrengsten van deze heffing worden afgedragen aan het centrummanagement. Het centrummanagement gebruikt de middelen voor investeringen en activiteiten die positief bijdragen aan de leefbaarheid en aantrekkingskracht van het centrum. Het tarief voor de reclameheffing is in 2019 ongewijzigd en gehandhaafd op € 1,26 per € 1.000 WOZ-waarde, met een maximumbedrag van € 1.250.

3.4.4 De lokale lastendruk

De lokale lastendruk is gebaseerd op OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing. In het meerjarenperspectief is de lastenverhoging beperkt tot de trendmatige verhoging. In 2019 heeft een lastenverzwaring plaatsgevonden om aansluiting te houden met verhoogde kosten voor afval- en rioleringswerkzaamheden.

Jaar (meerpersoonshuishouden)*	2017	2018	2018 t.o.v. 2017	2019	2019 t.o.v. 2018
OZB					
WOZ-waarde	€ 306.000	€ 320.382		€ 346.653	
Tarief	0,1287%	0,1247%		0,1175%	
OZB	€ 394	€ 400	1,4%	€ 407	1,9%
Afvalstoffenheffing**					
Vastrecht	€ 131	€ 131		€ 131	
Ledigingen rest, 140l	€ 83	€ 85		€ 89	
Ledigingen gft, 140l	€ 10	€ 12		€ 12	

Rioolheffing	€ 224	€ 228	1,8%	€ 232	1,8%
Basistarief	€ 242	€ 228	-5,8%	€ 234	2,5%
Totaal	€ 860	€ 856	-0,5%	€ 873	2,1%

* Uitgangspunt is een meerpersoonshuishouden in een laagbouwwoning, met het gemiddeld aantal ledigingen per jaar.

** Het gemiddeld aantal ledigingen bedraagt: 9x Rest en 6x Gft per jaar.

3.4.5 Kwijtscheldingsbeleid

Het kwijtscheldingsbeleid is vastgelegd in een verordening. Kwijtschelding kan worden verkregen voor OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Mensen met een inkomen tot 100% van de bijstandsnorm komen hiervoor in aanmerking. Voor de doelgroep 100% tot 110% is er een bijdrageregeling in het leven geroepen. De bijdrageregeling is een regeling in het kader van het armoedebeleid die buiten het gemeentelijke belasting/invorderingsterrein valt. Voor de afvalstoffenheffing is het aantal ledigingen waarvoor kwijtschelding wordt verleend beperkt (de vervuiler betaalt).

Jaar	2017	2018	2019	2019
	Realisatie	Realisatie	Begroot	Realisatie
Aantal toekenningen	230	226	226	191
Derving x € 1.000	92	99	99	83

3.5 Onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente Vught heeft een buitengebied dat in de verre omgeving bekendheid heeft door haar landgoederen en de recreatieplas de IJzeren Man. In het binnengebied zijn veel gemeentelijke en andere voorzieningen te vinden die van belang zijn voor de manier waarop bewoners en bezoekers de omgeving beleven. In die omgeving wordt gewoond, gewerkt en gerecreëerd, waarbij de beleving voor een groot deel wordt bepaald door de kwaliteit van de kapitaalgoederen. Een goed beheer ervan is van groot belang.

3.5.1 Beheer en onderhoud openbare ruimte

Uitgangspunt blijft het efficiënt inzetten van middelen om het maximale resultaat te bereiken. Dit doen we door de beschikbare onderhoudsgelden zoveel als mogelijk integraal in te zetten in het MOR. In 2019 zijn alle beschikbare middelen vanuit het MOR ingezet.

Vanuit de zorg voor een structureel goed, veilig en efficiënt leef-, werk-, en woonmilieu voor de burger geeft de gemeente Vught jaarlijks aanzienlijke bedragen uit aan het onderhouden van kapitaalgoederen. De gemeenteraad stelt voor de kwaliteit, kwantiteit en het beschikbare geld de kaders.

Voor de diverse beheerdisciplines maken we gebruik van de beleids- en beheerplannen:

- Wegen
- Openbare verlichting
- Riolering (incl. water)
- Groen en bomen
- Speelvoorzieningen
- Verkeers- en Vervoersplan (incl. parkeren)
- Civieltechnische kunstwerken

Uit deze plannen genereren we het **Meerjarenuitvoeringsprogramma Openbare Ruimte (MOR)**.

Per beheerdiscipline zullen we nader ingaan op de financiën, het beleidskader, de prestaties en kwaliteit.

Wegen

Beleidskader

Het groot onderhoud van wegen vindt plaats volgens de systematiek van het rationele wegbeheer van het CROW. Hierdoor wordt op een rationele manier kennis verkregen over waar, wanneer, welke maatregelen moeten worden getroffen om volgens de vooraf gestelde norm het afgesproken onderhoudsniveau te bereiken. De systematiek geeft daarbij aan welke middelen hiervoor noodzakelijk zijn.

Prestaties en kwaliteit

Aan het beheer ligt de beleidskeuze vast die door de gemeenteraad op 24 april 2003 is gemaakt, waarbij de prioritering binnen de kwaliteitscriteria zijn vastgelegd. Daarin is de doelstelling van het beheer vastgelegd om het Vughtse wegennet te laten voldoen aan wat als 'normaal' mag worden beschouwd. Het jaarlijks onderhoud is gekoppeld aan een tweejaarlijkse globale inspectie van het wegenbestand. De laatste weginspectie is van 2019, de kwaliteitscijfers zijn hierop gebaseerd.

Binnen de in 2019 uitgevoerde integrale projecten is de bestaande open- en gesloten verharding vervangen. Voor de elementverharding is vanaf eind 2018 een aannemer actief om de achterstand weg te werken. Deze achterstand zal in 2022 weggewerkt zijn. Daarmee worden de doelstellingen van een evenwichtig wegennet ook dit jaar nog niet gehaald, maar dit wordt door de meerjarige

opdracht aan de aannemer ondervangen. De eerste resultaten van de gepleegde inspanningen beginnen zichtbaar te worden.

Kwaliteit asfaltverharding	Vught 2019	Evenwichtig wegennet	Kwaliteit elementenverharding	Vught 2019	Evenwichtig wegennet
Slecht (D)	7%	0%	Slecht (D)	6%	0%
Matig (C)	4%	8%	Matig (C)	1%	5%
Voldoende (B)	16%	12%	Voldoende (B)	18%	8%
Goed (A)	19%	60%	Goed (A)	22%	77%
Zeer goed (A+)	55%	20%	Zeer goed (A+)	54%	10%

Financiën

Voor het onderhoud van de wegen zijn jaargebonden budgetten beschikbaar. Voor de investeringen zijn jaarlijks investeringskredieten beschikbaar

Wegen	(Bedragen x € 1000)	Realisatie 2019	Begroot 2019
Onderhoud wegen		206	204
Investeringen wegen		714	827

Begroot krediet voor investeringen heeft betrekking op 2019, verhoogd met het restant van 2018. Door vertraging in integrale MOR-projecten, zijn werkzaamheden die verwacht waren voor 2019 niet uitgevoerd. Deze vertraging is ontstaan door personele wisselingen en intensiever overleg met bewoners en belanghebbenden. Dit wordt in 2020 uitgevoerd, bovenop de reeds geplande werkzaamheden.

Openbare verlichting

Beleidskader en ontwikkelingen

Het beleidsplan openbare verlichting dateert van 2010. Het beleidsplan geeft kaders waar de openbare verlichting aan moet voldoen om bij duisternis het openbare leven zo goed mogelijk te laten functioneren. Het beheerplan openbare verlichting wordt in 2019 geactualiseerd.

Prestaties en kwaliteit

Het totale areaal wordt verduurzaamd, dit sluit aan op het Energieakkoord 2030. Hierbij wordt conventionele verlichting vervangen door LED-verlichting. Hiertoe zijn aanvullende middelen beschikbaar gesteld.

Percentage storingen	2018	2019
Landelijk percentage storingen	7%	7%
Werkelijk	4,5%	5%

* Betreft het aantal storingen en schades op het totaal aantal lichtbronnen

Financiën

Voor het cyclisch onderhoud storten we jaarlijks een bedrag in de voorziening onderhoud openbare verlichting. Daarnaast zijn er investeringskredieten beschikbaar voor de openbare verlichting.

Openbare verlichting (Bedragen x € 1000)	Realisatie 2019	Begroot 2019
Investering openbare verlichting	199	256
Voorziening onderhoud openbare verlichting		

Beginsaldo voorziening	65	65	Begroot krediet voor
Storting	0	0	
Onttrekking	65	0	
Eindsaldo voorziening	0	65	

investeringen heeft betrekking op 2019, verhoogd met het restant van 2018.

Door vertraging in integrale MOR-projecten, zijn werkzaamheden die verwacht waren voor 2019 niet uitgevoerd. Deze vertraging is ontstaan door personele wisselingen en intensiever overleg met bewoners en belanghebbenden. Dit wordt in 2020 uitgevoerd, bovenop de reeds geplande werkzaamheden.

Bij de Burap 1 van 2019 heeft de raad besloten de voorziening onderhoud openbare verlichting op te heffen. Het restantbudget van 65K is vrijgevalen in het saldo van de rekening van 2019.

Riolering/Water

Beleidskader en ontwikkelingen

In het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) 2018-2023 hebben we de zorgplicht voor afvalwater, hemelwater en grondwater van de Wet milieubeheer en de Waterwet vertaald in visie en beleid voor de Vughtse riolering en wateren.

Prestaties en kwaliteit.

- Volledige scheiding van afvalwater en hemelwater op lange termijn. We streven ernaar we om alle foutieve aansluitingen in circa 12 jaar te minimaliseren (2012 – 2023), daarvoor hebben we een subsidieregeling.
- We vervangen en repareren rioolgemalen en riolering die in slechte staat verkeerd. We vervangen ongeveer 2 tot 3 % per jaar, zodat de gemiddelde kwaliteit toeneemt. Deze moet in 2024 voldoende zijn. We doen de werkzaamheden zoveel mogelijk gebiedsgericht, met verbetering voor weginrichting en groen.
- We zorgen ervoor dat bij een standaardbui die eenmaal per twee jaar optreedt geen water op straat voorkomt. We voorkomen schade door hevige regenval door bij vervanging van riolering te beoordelen of extra grote riolering nodig is.
- We meten en analyseren de grondwaterstanden met het oog op de plannen van de Rijksinfrastructuur.

Water:

- We vervangen de hemelwaterriolering zodanig dat de waterkwaliteit verbetert. We nemen extra verbindingen en berging in vijvers mee in projecten. We vervangen de beschoeiing ongeveer elke 15 jaar en baggeren regelmatig, elke 10 jaar.

Financiën

Voor de riolering zijn jaarlijks investeringskredieten beschikbaar voor riolering, pompen en gemalen. Voor de wateren zijn voor beschoeiingen jaarlijks investeringskredieten beschikbaar en voor baggeren een jaar gebonden budget.

Riolering en water(Bedragen x € 1000)	Realisatie 2019	Begroot 2019
Riolering		
Investering riolering	2.125	2.641
Investering pompen en gemalen	37	311
Water		

Investerings beschouwingen	85	102
Onderhoudsbudget baggeren	0	53

Begrote kredieten voor investeringen hebben betrekking op 2019, verhoogd met het restant van 2018. Door vertraging in integrale MOR-projecten, zijn werkzaamheden die verwacht waren voor 2019 niet uitgevoerd. Deze vertraging is ontstaan door personele wisselingen en intensiever overleg met bewoners en belanghebbenden. Dit wordt in 2020 uitgevoerd, bovenop de reeds geplande werkzaamheden.

Groen / bomen

Beleidskader en ontwikkelingen

Nota Groen 'Groen verbindt' 2016 en de waardevolle bomenlijst 2016 vormen een adequaat sturingsmechanisme voor het product openbaar groen. Om het groenonderhoud in de openbare ruimte zo efficiënt mogelijk uit te voeren, vindt het onderhoud en beheer van het groen plaats op basis van deze Nota Groen, waardevolle bomenlijst, het beheersysteem en vastgestelde beeldkwaliteitsnormen.

Prestaties en kwaliteit

In 2015 is een groot deel van het groenonderhoud voor zes jaar Europees aanbesteed met een tussentijdse evaluatie na 3 jaar. Bij de aanbesteding is bedongen dat de wijken en het centrum op A-kwaliteit worden onderhouden voor de prijs van B kwaliteit. De reguliere onderhoudswerkzaamheden aan de beplantingen voeren we deels in eigen beheer uit.

Gebied	Kwaliteitsniveau
Centra	A – kwaliteit
Wijken	A /B - kwaliteit
Buitengebied en overgang buitengebied	C - kwaliteit

Financiën

Voor investeringen in het groenareaal zijn de onderstaande kredieten beschikbaar.

Groen	(Bedragen x € 1000)	Realisatie 2019	Begroet 2019
Investerings groen		207	235

Begrote kredieten voor investeringen hebben betrekking op 2019, verhoogd met het restant van 2018. Door vertraging in integrale MOR-projecten, zijn werkzaamheden die verwacht waren voor 2019 niet uitgevoerd. Deze vertraging is ontstaan door personele wisselingen en intensiever overleg met bewoners en belanghebbenden. Dit wordt in 2020 uitgevoerd, bovenop de reeds geplande werkzaamheden.

Speelvoorzieningen

Beleidskader en ontwikkelingen

Eigenaren en beheerders van speelvoorzieningen zijn verplicht alle speelvoorzieningen die openbaar toegankelijk zijn aantoonbaar te laten voldoen aan het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS). De wet verplicht daarom de eigenaar en/of de beheerder een logboek bij te houden van elk speeltoestel.

Prestaties en kwaliteit

In het beheerplan speelvoorzieningen 2014-2018 is weergegeven welke speelvoorzieningen gedurende deze periode worden vervangen. De huidige gemiddelde kwaliteit van de speelvoorzieningen is hieronder weergegeven.

	Uitstekend	Goed	Voldoende	Onvoldoende	Slecht
Gemiddelde kwaliteit speelvoorzieningen		X			

Financiën

Voor de investeringen in speelvoorzieningen zijn de onderstaande kredieten beschikbaar.

Spelen (Bedragen x € 1000)	Realisatie 2019	Begroot 2019
Investering speelvoorzieningen	31	42

Verkeer- en vervoerplan (incl. parkeren)

Beleidskader en ontwikkelingen Verkeer

In het VVP 2014 – 2018 is het beleid vastgelegd. Kernbegrippen in het plan zijn bereikbaarheid, veiligheid en leefkwaliteit. Aanpassingen voor de afwikkeling van het verkeer tussen Vught-Noord en het centrum en ten gevolge van intensivering van het railverkeer zijn noodzakelijk. In het plan zijn de modaliteiten op elkaar afgestemd en zijn duidelijke keuzes betreffende de verschillende modaliteiten in relatie tot gebieden/ trajecten binnen de gemeentegrenzen gemaakt.

Prestaties en kwaliteit

In het VVP is bepaald dat de gemeente aansluit bij het landelijke beleid en de daarin gestelde doelstellingen qua verkeersveiligheid. De landelijke doelstelling geldt voor 2020 en gaat uit van 45% minder doden en 34% minder ziekenhuisgewonden ten opzichte van het driejaarlijks gemiddelde over de jaren 2001, 2002 en 2003.

Beleidskader en ontwikkelingen Parkeeren

In 2013 is het nieuwe parkeerbeleid 2013-2022 vastgesteld. Goed parkeerbeleid is van essentieel belang voor onder andere het functioneren van het centrum, de kwaliteit van de woonomgeving, het economisch functioneren van werkgebieden en het stimuleren van het gebruik van fiets en openbaar vervoer. Het parkeerbeleid kan bijdragen aan het versterken van de stedelijke vitaliteit en zorgen voor een optimale benutting van de infrastructuur. In de 'parkeernota' zijn de parkeernormen opgenomen.

Prestaties en kwaliteit

De nota Parkeerbeleid stelt dat minimaal 95% van de parkeerders in de parkeerschijfzone op een juiste wijze parkeert (korter dan de maximum toegestane parkeerduur) bij een maximale handhavingsinzet van gemiddeld 2 uur per parkeerplaats per jaar.

Financiën

Voor investeringen in verkeer en parkeren zijn de onderstaande kredieten beschikbaar.

Verkeer en parkeren (Bedragen x € 1000)	Realisatie 2019	Begroot 2019
Investering verkeer (incl. parkeren)	253	290

Begrote kredieten voor investeringen hebben betrekking op 2019, verhoogd met het restant van 2018. Door vertraging in integrale MOR-projecten, zijn werkzaamheden die verwacht waren voor 2019 niet uitgevoerd. Deze vertraging is ontstaan door personele wisselingen en intensiever

overleg met bewoners en belanghebbenden. Dit wordt in 2020 uitgevoerd, bovenop de reeds geplande werkzaamheden.

Civieltechnische kunstwerken

Beleidskader en ontwikkelingen

Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om de kwaliteit van alle civieltechnische kunstwerken te waarborgen. In 2013 is een beheerplan opgesteld voor het onderhoud van alle bruggen in Vught en Cromvoirt. Dit wordt om de twee jaar geactualiseerd middels een visuele inspectie. In 2019 wordt meerjarig onderhoud uitgevoerd conform beheerplan.

Financiën

Voor het groot onderhoud van de civieltechnische kunstwerken wordt jaarlijks het onderstaande bedrag gestort in de voorziening brugonderhoud.

Civieltechnische kunstwerken (Bedragen x € 1000)	Realisatie 2019	Begroet 2019
<u>Voorziening onderhoud bruggen</u>		
Beginsaldo voorziening	342	342
Storting	65	65
Onttrekking	319	37
Eindsaldo voorziening	88	370

Restantkrediet investeringen civieltechnische kunstwerken wordt overgenomen naar voor 2020. Dit in verband met een meerjarige uitbesteding, waarbij de realisatie in 2020 wordt uitgevoerd.

3.5.2 Onderhoud gebouwen

Het onderhoud aan de gebouwen wordt uitgevoerd conform meerjarenonderhoudsplannen. Onderhoud coördineren we centraal. We kiezen ervoor om het conditieniveaus van alle gebouwen op een eenduidige manier te bepalen. De gehanteerde conditieniveaus zijn:

Conditie score	Omschrijving	Toelichting
1	Uitstekende conditie	Incidenteel geringe gebreken
2	Goede conditie	Incidenteel beginnende veroudering plaatselijk zichtbare veroudering
3	Redelijke conditie	Plaatselijk zichtbare veroudering. Functievervuiling van bouw- en installatiedelen niet in gevaar
4	Matige conditie	Functievervuiling van bouw- en installatiedelen incidenteel in gevaar
5	Slechte conditie	De veroudering is onomkeerbaar
6	Zeer slechte conditie	Technisch rijp voor sloop

De conditiescores gebruiken we voor de volgende categorie gebouwen:

- Primair, speciaal en voortgezet onderwijs (*voor zover de verantwoordelijkheid strekt*)
- Gemeentelijke gebouwen
- Sociaal-culturele gebouwen en sportaccommodaties

Voor de overige objecten wordt geen conditiescore bepaald. Het onderhoud wordt uitgevoerd volgens het principe “veilig-en-droog”. Deze objecten hebben geen publieke taak.

Primair, speciaal en voortgezet onderwijs

Voor het basisonderwijs en speciaal onderwijs geldt dat gemeenten geen verantwoordelijkheid hebben voor het planmatig en groot onderhoud.

Uitzondering op deze situatie vormt gebouw Het Kwartier waar basisschool Het Molenven is gehuisvest en De Koningslinde (als dependance van de Piramide). Omdat dit twee scholen betreft van twee verschillende schoolbesturen en het gebouw nog meer functies huisvest, is afgesproken dat de gemeente eigenaar is en blijft van dit gebouw.

Gemiddelde conditie van de gemeentelijke gebouwen							
Accommodaties	Gewenste conditie	Huidige conditie					
		1	2	3	4	5	6
Het Kwartier	2		X				

Financiën

Clustervoorziening onderhoud Vught-Noord <i>x € 1.000</i>	Realisatie 2019	Begroot 2019
Verloop voorziening onderhoud		
Begin saldo	119	119
Stortingen	78	78
Onttrekkingen	1	20
Eindsaldo	196	177

Het inregelen van het ventilatiesysteem is niet uitgevoerd i.v.m. onderzoek naar warmte en koude klachten van het gebouw door installatieadviseur. In samenspraak met de gebruikers zal worden bekeken of de installatie aangepast moet worden voor een goed gebruikscomfort van het complex.

Gemeentelijke gebouwen

Onder de gemeentelijke gebouwen vallen het gemeentekantoor, het raadhuis en de locatie aan de Kettingweg (BOR/Brandweer) ten behoeve van eigen huisvesting.

Het onderhoudsniveau van deze gebouwen wordt optimaal gehouden om de gewenste conditiescore te behouden/behalen.

Gemiddelde conditie van de gemeentelijke gebouwen							
Accommodaties	Gewenste conditie	Huidige conditie					
		1	2	3	4	5	6
Gemeentekantoor (Secr. van Rooijstraat)	2		X				
Raadhuis (Leeuwensteinplein)*	2			X			
Koetshuis (fietsenstalling raadhuis)*	2			X			

BOR/Brandweer (Kettingweg)	2		X				
Lambertustoren*	2			X			

* rijksmonument

De gemeentelijke gebouwen verkeren momenteel in een redelijke tot goede conditie. De renovatie van het raadhuis en het koetshuis is gestart in 2019 en zal half 2020 worden afgerond. Na de renovatie neemt de conditie van deze gebouwen toe naar het gewenste niveau. In 2018 stonden herstelwerkzaamheden aan het voegwerk van de Lambertustoren gepland waardoor de conditie van de toren toeneemt. Deze werkzaamheden zijn uitgesteld naar 2020.

Financiën

Gemeentelijke gebouwen x € 1.000	Realisatie 2019	Begroot 2019
Verloop voorziening onderhoud		
Begin saldo	1.113	1.113
Stortingen	477	167
Onttrekkingen	764	312
Eindsaldo	826	968

De meerkosten voor de renovatie raadhuis en koetshuis zijn tijdens de uitvoering naar boven gekomen. Hierbij is geconstateerd dat tijdens de vorige renovatie de verflaag op zeer slechte manier is aangebracht waardoor nu extra werkzaamheden moeten worden uitgevoerd om de schade op een goede manier te herstellen. Om deze meerkosten mogelijk te maken is ook de dotatie aan de voorziening éénmalig verhoogd.

Bij de BOR is het vervangen van de BMI installatie (24k) naar voren gehaald vanuit de meerjarige onderhoudsplanning, omdat de bestaande installatie niet meer te onderhouden was.

Sociaal-culturele gebouwen en sportaccommodaties

Vanuit het accommodatiebeleid in Vught stoten we gebouwen af en sommige hebben niet langer een sociaal-culturele functie. Voor andere gebouwen wijzigt hun functie en/of het gebruik.

Bij de gemeentelijke accommodaties maken we onderscheid in:

1. Binnensportaccommodaties
2. Buitensportaccommodaties
3. Sociaal-culturele gebouwen
4. overige accommodaties.

Binnensportaccommodaties

De binnensportaccommodaties hebben allemaal een relatie met het geven van bewegingsonderwijs voor het primair en/of voortgezet onderwijs. Bij de nieuw(ver)bouw van scholen wordt gekeken naar het handhaven en/of vernieuwen van gymzalen.

In 2019 zijn er twee gymzalen bijgekomen namelijk De Springplank en Vught Zuid deze nieuwbouw is in 2019 opgeleverd. Hiervoor zijn meerjarige onderhoudsplanningen opgesteld.

Het onderhoudsniveau van deze gebouwen varieert van minimaal tot optimaal om daarmee de gewenste conditiescore te behouden.

In onderstaande tabel is de onderhoudsstatus van de in beheer zijnde gebouwen/locaties vermeld:

Gemiddelde kwaliteit van de binnensportaccommodaties							
Accommodaties	Gewenste conditie	Huidige conditie					
		1	2	3	4	5	6
Binnensportaccommodaties							
Gymzaal De Springplank	2	X					
Gymzaal Vught Zuid	2	X					
Sporthal Martinihal	2		X				
Gymzaal Vught Noord	2		X				
Gymzaal Hertog van Brabant	2		X				
Gymzaal Cromvoirt (is gerenoveerd)	3			X			
Sportzaal Lidwina*	3			X			
Gymzaal De Kwebben*	3			X			

*Objecten worden afgestoten binnen termijn 2-5 jaar en/ of wordt er een verkoopadvies voorbereid.

Financiën

Sport- en gymzalem x € 1.000	Realisatie 2019	Begroot 2019
Verloop voorziening onderhoud		
Begin saldo	470	470
Stortingen	11	11
Onttrekkingen	9	0
Eindsaldo	472	481

Voor de nieuwe accommodaties zijn Meerjarige Onderhoudsplannen opgesteld die niet begroot waren.

Buitensportaccommodaties (incl. volkstuinen)

Op Real Lunet en De Zwaluw na, zijn alle opstallen naar de verenigingen gegaan.

Gemiddelde kwaliteit van de buitensportaccommodaties							
Accommodaties	Gewenste conditie	Huidige conditie					
		1	2	3	4	5	6
Buitensportaccommodaties							
Sportpark Bergenshuizen; sportvelden	3			X			
Prins Hendrik; sportvelden	3			X			
Kleedruimte Real Lunet	2		X				
Kleedruimte VFC Zwaluw	2			X			
Volkstuinencomplex Piacenza – Gement – Bergenshuizen	3			X			

Financiën

Buitensportaccommodaties x € 1.000	Realisatie 2019	Begroot 2019
Verloop voorziening onderhoud		
Begin saldo	211	211
Stortingen	18	18
Onttrekkingen	24	95
Eindsaldo	205	134

Vanwege de herontwikkelingsplannen voor het sportpark Bergenshuizen zijn er het afgelopen jaar geen onderhoudsinvesteringen gedaan aangezien de bestaande kleedkamers van VFC Zwaluw gesloopt zullen gaan worden.

Sociaal-culturele gebouwen

Onder de sociaal-culturele gebouwen vallen de gebouwen waar activiteiten voor sociaal-culturele activiteiten (incl. jongeren) plaatsvinden of een maatschappelijke bijdrage leveren.

De panden Schoonveld en Gouden Zonne staan op dit moment leeg.

Op basis van de uit te voeren onderhoudsniveaus worden de condities in stand gehouden/behaald.

Gemiddelde kwaliteit van de Sociaal-culturele gebouwen							
Accommodaties	Gewenste conditie	Huidige conditie					
		1	2	3	4	5	6
Sociaal-culturele gebouwen							
Het Kwartier	2		X				
SCC Rozenoord*	3			X			
Vlierthontk*	3			X			
SCC De Kwebben*	3		X				
Theresialaan	3			X			
Mariaplein*	3			X			
SCC Lunetten	2		X				
Schoonveld*	4						X
Gouden Zonne*	5						X

*Objecten worden afgestoten binnen termijn 2-5 jaar en of er wordt een verkoopadvies voorbereid. Voor deze panden geldt het principe "veilig en droog" en worden geen investeringen meer gedaan om deze naar de eerder vastgestelde gewenste conditie te krijgen.

Financiën

Sociaal-culturele accommodaties x € 1.000	Realisatie 2019	Begroot 2019
Verloop voorziening onderhoud		
Begin saldo	380	380

Stortingen	0	0
Onttrekkingen	6	4
Eindsaldo	374	376

Overige gebouwen

Onder de overige gebouwen vallen de objecten die geen publieke functie hebben.

Het onderhoudsniveau van deze gebouwen wordt op een minimaal niveau uitgevoerd. Dit wordt uitgevoerd volgens het principe van 'veilig-en-droog'.

Gemiddelde kwaliteit van de overige gebouwen							
Accommodaties	Gewenste conditie	Huidige conditie					
		1	2	3	4	5	6
Overige accommodaties							
Brandweerpost Cromvoirt (St. Lambertusstraat 56)	3			X			
Gymzaal Molenven	3			X			
Fusilladeplaats	2		X				
Entree poort kazerneterrein Loyalalaan	2			X			
Berging op woonwagenlocatie Olmenlaan	2				X		

In 2021 zullen de werkzaamheden uitgevoerd worden om de bergingen van de woonwagenstandplaatsen op het gewenste conditieniveau te krijgen.

3.6 Bedrijfsvoering

3.6.1 Algemeen

Personeel

Het personeelsbudget laat een positief verschil zien van € 177.000, 1,2% van het totale budget. Dit saldo wordt met name veroorzaakt door 'vacatures' die bij burap II gemeld zijn maar, vanwege krapte op de arbeidsmarkt, niet invulbaar bleken. Intern is geschoven met taken waardoor cruciaal werk toch opgepakt is. Werk waar uitstel niet direct gevolgen had voor de dienstverlening is daardoor blijven liggen maar wordt, voor het waarborgen van de kwaliteit, op een later moment opgepakt.

Overhead (exclusief personeel)

Binnen de overhead hadden we te maken met incidentele voordelen of zijn keuzes gemaakt waardoor niet direct noodzakelijke uitgaven konden worden uitgesteld. Dit resulteert in een incidenteel voordeel.

Taakstelling bedrijfsvoering

Op de bedrijfsvoering had de organisatie in 2019 een bezuinigingsopdracht van € 91.000. Een uitdagende opdracht in deze tijd, waarin de vraag van buitenaf toeneemt en de noodzaak om bij te blijven bij alle externe ontwikkelingen groot is. Vanwege incidentele voordelen of het kunnen/moeten uitstellen van uitgaven en werk valt de taakstelling weg tegen de voordelen op overhead en personeel.

3.6.2 Planning & Control

De basis voor de planning & controlcyclus ligt in het bestuursakkoord. Samen met het normen- en toetsingskader van de raad, waar de rechtmatige uitvoering van ons beleid is geborgd, is dit de basis voor de planning & controlcyclus.

Deze doelstellingen zijn nader uitgewerkt in de planning & control producten kadernota en de programmabegroting. De uitvoering van beleid en bedrijfsvoering is gedelegeerd aan het managementteam van de gemeente Vught.

Door middel van deze jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de voortgang van de geformuleerde doelstellingen en de afgeproken actiepunten.

In 2018 is intern een beheersmodule geïmplementeerd waarmee de acties en budgetten uit de programmabegroting worden gemonitord. Doelstelling is dat de organisatie niet verrast wordt en in control is op de gemaakte afspraken en de beschikbare budgetten.

Maandelijks is door middel van rapportages over de uitvoering van beleid en besteding van middelen het management geïnformeerd over de voortgang en risico's. Dit proces moet zich verder doorontwikkelen.

Om de volledigheid en betrouwbaarheid van de rapportages te bewaken is in samenspraak met de accountant een set van interne controlemaatregelen geïmplementeerd. Een nadere toelichting over deze interne beheersmaatregelen wordt gegeven in de paragraaf interne controle.

3.6.3 Informatisering & Automatisering

In het kader van Samen Organiseren is de VNG bezig te werken aan meer collectiviteit op ICT-voorzieningen. Deze gemeenschappelijke gemeentelijke infrastructuur creëert een veilige, samenhangende digitale infrastructuur, waardoor samenwerken tussen gemeenten en andere overheden beter, veiliger en gemakkelijker wordt. In 2019 is geïnvesteerd om zoveel mogelijk aan te sluiten bij deze landelijke ontwikkeling. In 2019 is bijvoorbeeld de aansluiting op GGI

Netwerk (beveiligde verbinding met ander overheidsorganisaties) en GT Connect (telefonie/communicatie oplossing) gerealiseerd. Hiermee is een flexibele werkplek gerealiseerd, inclusief telefonische bereikbaarheid die overal waar een internetverbinding is kan worden gebruikt.

Het actueel houden van de digitale werkplek is belangrijk om goed en veilig te kunnen werken. Updates en nieuwe versies van applicaties volgen elkaar steeds vaker op en moeten plaatsvinden terwijl de gemeente moet kunnen blijven doorwerken. Twee noemenswaardige acties die in 2019 zijn uitgevoerd zijn de Windows 10 migratie en de Oracle database migratie.

De herindeling van de gemeente Haaren is een traject waar in 2019 de voorbereidingen voor zijn gestart. Deze herindeling is op ICT gebied complexer als een reguliere herindeling omdat gegevens over vier ontvangende gemeenten moeten worden opgesplitst. Er is in kaart gebracht welke applicaties de verschillende gemeenten hebben en hoe de informatiestromen lopen. Omdat zo goed als alle werkprocessen digitaal verlopen en ook onderling gekoppeld zijn is een goede voorbereiding essentieel.

Informatieveiligheid en privacy

In 2019 zijn diverse activiteiten uitgevoerd ten aanzien van informatieveiligheid en privacy. De kern van de activiteiten bestond uit bewustwordingsacties en activiteiten voor zowel informatiebeveiliging als privacy. In 2019 is het Strategisch Informatieveiligheidsbeleid 2019 - 2022 vastgesteld. Het informatieveiligheidsbeleid is gebaseerd op de Baseline Informatiebeveiliging Overheid die met ingang van 2020 voor alle overheidslagen van kracht is.

De horizontale verantwoording over informatieveiligheid is opgenomen in dit jaarverslag. De informatieveiligheid wordt getoetst door middel van een zelfevaluatie(ENSIA). Voor DigiD en SUWInet is een separate Collegeverklaring ENSIA opgesteld. Een externe, onafhankelijke auditor toetst de Collegeverklaring ENSIA voor de opzet en bestaan van een aantal maatregelen en geeft hierover een Assurance-verklaring af. Over 2019 heeft de auditor geconstateerd dat: voor DigiD en Suwinet niet aan alle normen wordt voldaan. DigiD-aansluiting 1 en Suwinet voldoen aan alle geselecteerde normen. Voor de normen van DigiD-aansluiting 2 waaraan niet volledig is voldaan is een “Verbeterplan” opgesteld.

Datalekken

In 2019 heeft de gemeente Vught geen datalekken gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens(AP). Intern zijn 18 datalekken geregistreerd. Naar aanleiding van zeven datalekken is tevens contact opgenomen met betrokkene(n) en zijn zij hierover geïnformeerd. De datalekken hebben geen nadelige gevolgen gehad voor betrokkenen. Alle datalekken zijn geanalyseerd en in enkele gevallen heeft dit geleid tot aanpassing van de werkwijze. Periodiek is aandacht gevraagd voor 'veilig en zorgvuldig e-mailen', omdat de meeste datalekken worden veroorzaakt door mailen naar de verkeerde ontvanger (8).

3.6.4 Personeel & Organisatie

Organisatieontwikkeling

Ook in 2019 heeft de organisatie stevig geïnvesteerd, en met succes, in het op peil houden van de kwalitatieve en kwantitatieve personele bezetting. Dit was noodzakelijk door de gezonde economie, de daarmee samenhangende hoge arbeidsmobiliteit en de hoge kwaliteitseisen ten aanzien van het ambtelijk apparaat. Het betrof zowel de reguliere formatie als wel de tijdelijke capaciteitsbehoefte.

In 2019 is zijn de onderwerpen ‘duurzame inzetbaarheid’ en ‘vitaliteit’ voortvarend opgepakt. Er is een ‘nul-meting’ gehouden door een gespecialiseerd bureau om de ‘mentale en fysieke conditie’

van de medewerkers te inventariseren. Daarna is beleid geformuleerd en zijn er acties ondernomen. Dit alles met als (preventief) doel de medewerkers voor de lange termijn vitaal en gezond te houden.

Ook zijn er in het jaar twee belangrijke HR instrumenten gemoderniseerd: de HR-gesprekken en het beloningsbeleid. De periodieke HR gesprekken tussen manager en medewerker zijn flexibeler gemaakt, qua inhoud en frequentie en ze zijn meer gericht op de toekomst en de ontwikkeling van de medewerker. Het beloningsbeleid is hierop aangepast en geeft meer mogelijkheden tot prestatiegericht, flexibel belonen.

Verder is er voortdurend gekeken naar mogelijkheden om de werkomstandigheden van de medewerkers te verbeteren; flexibeler, beter bereikbaar en meer verantwoordelijkheid (eigenaarschap) zijn hierbij de kernwoorden. Ook is een start gemaakt met een onderzoek naar de toekomstbestendigheid van de ambtelijke organisatie wat betreft de steeds toenemende digitalisering van het werk in relatie tot gewenste competenties.

Haaren

De werkzaamheden rondom de herindeling Haaren heeft een stevig beslag gelegd op de capaciteit van HR. Onze ambtelijke organisatie krijgt er conform de afgesproken verdeelsleutel per 1 januari 2021 een aantal medewerkers bij. In het traject daar naar toe is een flink aantal noodzakelijke documenten opgeleverd onder supervisie van de project- en stuurgroep.

Ziekteverzuim

Het algemene ziekteverzuimpercentage was in 2019 4,2% (streefcijfer maximaal 5,0%). Dat betekent een flinke daling ten opzichte van 2018: 5,8%. Dit heeft te maken met uitstroom van langdurig zieke medewerkers, die statistisch gezien zwaar drukken op het cijfer. Landelijk was het percentage ziekteverzuim (alle branches) voor 2019 op 4,4%. Het gevoerde verzuimbeleid heeft daarmee goed gefunctioneerd.

Personeelsbudget

	Primitief	Wijzigingen	Inc. Wijz.	Werkelijke kosten	Verschil
Regulier personeel	13.213	-920	12.292	12.392	-99
Tijdelijk personeel	912	1.524	2.437	2.230	206
Tijdelijk (tlv) projecten en grexen	339	169	508	508	0
<i>Subtotaal budget personeel</i>	<i>14.464</i>	<i>773</i>	<i>15.237</i>	<i>15.130</i>	<i>107</i>
Overige salariskosten					
Raads- en commissieleden	300	30	330	336	-6
Burgemeester en wethouders	490	0	490	490	0
Overige (begraafpl., carillon, trouwambtenaren)	32	0	32	51	-19
<i>Subtotaal overig</i>	<i>821</i>	<i>30</i>	<i>851</i>	<i>876</i>	<i>-25</i>
Totaal budget	15.285	803	16.088	16.006	82

Toelichting regulier personeel/inhuur personeel

Budget

Ten opzichte van de primitieve begroting is het budget toegenomen met € 773.000. Voor ongeveer € 250.000 zorgde dit voor een belasting van de exploitatie, met name als gevolg van de

cao. Met de overige toename was op een plek elders in de begroting reeds rekening gehouden of stond er een direct gerelateerde opbrengst tegenover. Deze toename is daarmee budgettair neutraal.

Realisatie

Het personeelsbudget laat een positief verschil zien van € 82.000, dit is iets meer dan 0,5% van het totale budget. Het voordeel op het tijdelijk personeel ontstaat door het niet volledig benutten van het budget dat beschikbaar was voor de behandeling van omgevingsvergunningen.

3.6.5 Onderzoeken rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid

In 2019 is voor een nieuwe inrichting van de interne controle gekozen, die voorziet in een structurele inbedding van de werkzaamheden. We maken een professionaliseringsslag door proces- en risicogericht te werken. Hierdoor gaat de interne controle verder dan de naam suggereert, en moet dit onderdeel in één adem genoemd worden met risicomanagement, doelmatigheid en doeltreffendheid. Een professionele inrichting van de interne controle dient primair ter verbetering van de kwaliteit van onze werkprocessen. Rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid maken onderdeel uit van deze interne controlewerkzaamheden en krijgen continue aandacht. Dit wordt in 2020 verder geprofessionaliseerd ter voorbereiding op de rechtmatigheidsverantwoording 2021 en de daarbij behorende in control statement.

3.6.6 Interne controle

Wanneer de interne controle een periodieke cyclus van het uitvoeren van werkzaamheden, inclusief het terugkoppelen van de resultaten en de follow-up van verbetervoorstellen bewaakt en monitort, levert dit vanzelfsprekend een betere interne beheersingsmaatregel op dan wanneer de interne controle eenmalig aan het eind van of na afloop van het jaar de werkzaamheden uitvoert. In 2019 is uitvoering gegeven aan de nieuwe inrichting van de interne controle, die voorziet in een structurele inbedding van de werkzaamheden. De nieuwe inrichting betekent een meer proces- en risicogerichte werkwijze die gedurende het hele jaar plaatsvindt, waardoor kort-cyclisch kan worden bijgestuurd. De interne controle gaat verder dan de naam suggereert, en moet in één adem genoemd worden met risicomanagement, doelmatigheid en doeltreffendheid. We hebben in 2019 de samenwerking en afstemming met de accountant geïntensiveerd, waardoor efficiencyvoordelen ontstaan en de interim-controle soepeler verloopt. In 2020 wordt de interne controle verder geprofessionaliseerd door de drie 'lines of defence' te gaan inrichten en voorbereidingen te treffen voor de nieuwe werkwijze met betrekking tot de rechtmatigheidsverantwoording 2021.

3.7 Grondexploitatie

Met deze paragraaf verschaffen wij inzicht in de huidige stand van zaken van de grondexploitatie. Achtereenvolgens geven we een toelichting op:

- Het gevoerde grondbeleid;
- De voortgang van locaties opgenomen in het grondbedrijf (activiteiten);
- Een evaluatie van de resultaatsverwachtingen;
- De financiële positie van het grondbedrijf.

3.7.1 Beleidskaders en doelstellingen grondbeleid

Het grondbedrijf in Vught heeft een operationeel karakter en acteert binnen een aantal door de raad vastgestelde kaders, zoals het bestuursakkoord, structuurvisies, woonvisie, bestemmingsplannen, meerjarenplan woningbouw, accommodatiebeleidsplannen.

De wettelijke financiële kaders voor het grondbeleid zijn vastgelegd in de verslagleggingsregels 'Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten' (BBV). Deze regels bevatten regelgeving voor onder andere het administreren van kosten en opbrengsten.

Volgens de regelgeving BBV zijn er twee categorieën gronden te weten: BIE (afkorting van 'bouwgrond in exploitatie') en MVA's (afkorting van 'materiële vaste activa'). Alleen de BIE's worden in deze paragraaf verantwoord. De overige gronden zijn als materieel vast actief verwerkt.

De cijfers ten behoeve van de jaarrekening 2019 zijn door het college vastgesteld en worden in april aan de raad ter vaststelling aangeboden middels de Actualisatie van het uitvoeringsprogramma grondexploitatie 2020. Deze bevat:

- a. de geactualiseerde grondexploitaties;
- b. een evaluatie van de resultaatverwachtingen;
- c. een bijstelling van de financiële resultaatsverwachting en reservepositie;
- d. een toets op de toereikendheid van de voorzieningen;
- e. een bijstelling van de risico inventarisatie,

Daarbij kijken we terug naar het afgelopen jaar en is een doorkijk voor de komende vier jaar doorgerekend.

3.7.2 Activiteiten

Stadhouderspark

Boekwaarde per 31-12-2019 -€ 1.578.596 (na winstneming)

Voortgang:

- Deelgebied Kazerne: het appartementencomplex De Colligny (21 middeldure huurappartementen) is conform planning in februari 2019 opgeleverd. BPD is in overleg met een partij over de invulling van het klokgebouw met een maatschappelijke bestemming. Het gebouw Het Koepeltje is particulier eigendom en nog niet ingevuld.
- Deelgebied Dorpsrand: BPD heeft momenteel nog slechts een kavel beschikbaar voor verkoop (al wel in optie, met de wens om hier twee in plaats van een woning op te realiseren d.m.v. een kavelsplitsing). Voor de overige recent verkochte kavels zijn bouwplannen in ontwikkeling/aanvraag.
- Deelgebied Parkbos: Alle grondgebonden woningen zijn opgeleverd. Met de bouw van het laatste appartementencomplex (Willem de Zwijger, 16 appartementen) is in 2019 een aanvang gemaakt. Oplevering hiervan is gepland voor het eerste kwartaal 2020. Ook is in 2019 de speelvoorziening aan de Amalia van Solmslaan gemaakt en werd de openbare ruimte rondom de opgeleverde grondgebonden woningen ingericht.

- Kamers: Na het bouwrijp maken einde 2018 en juridische levering van de bouwpercelen aan BPD eerste kwartaal 2019 is door BPD de verkoop aan de individuele kopers afgerond. BPD startte in april 2019 met de bouw en verwacht de woningen in mei/juni 2020 op te kunnen leveren.

De Koepel

Boekwaarde per 31-12-2019 -€ 3.195.523 (na winstneming)

Voortgang:

Omdat alle werkzaamheden zijn afgerond sluiten we deze grondexploitatie per 31-12-2019. In totaal is € 3.195.523 winst gemaakt.

De Hagen

Boekwaarde per 31-12-2019 -€ 4.101.570

Voortgang:

In het eerste en tweede kwartaal 2019 heeft uitgebreid archeologisch onderzoek en explosieven onderzoek plaatsgevonden en is het plangebied in opdracht van de gemeente bouwrijp gemaakt. De gronden zijn in 2019 overgedragen aan de ontwikkelaar Van der Heijden en woningstichting Woonwijze (thans: Charlotte van Beuningen Woonstichting). De ontwikkelaar verwacht, mede door toepassing van de specifieke bouwwijze met prefab bouwelementen, in het eerste kwartaal van 2020 alle woningen op te kunnen leveren. Naar verwachting worden de 10 sociale huurwoningen als eerste opgeleverd.

Het archeologisch onderzoek heeft bijzondere vondsten opgeleverd in de vorm van aanvals- en verdedigingsgreppels van het beleg van 1629, palen van het verdedigingswerk van de Isabellakazerne en overblijfselen van 3 soldaten en veel musketkogels. De vondsten worden nog geconserveerd en bekeken zal worden op welke wijze deze in Vught gebruikt kunnen worden.

3.7.3 Resultaatverwachting

Financiële resultaatverwachting

Het gerealiseerde resultaat op de grondexploitatie 2019 bedraagt € 1.979.523 en is toegevoegd aan de reserve grondexploitatie. Het gerealiseerde resultaat bestaat uit:

- € 743.000 tussentijdse winstneming op plan Stadhouderspark
- € 232.523 eind winstneming op plan De Koepel
- € 1.004.000 tussentijdse winstneming op het plan De Hagen

De resultaatverwachting voor 2019 volgens het Uitvoeringsprogramma grondexploitatie 2018 bedroeg oorspronkelijk € 1.966.876.

Verwacht was een saldo reserve grondexploitatie per 31-12-2019 van € 3.188.144.

Daadwerkelijk bedraagt de stand van de reserve grondbedrijf per 31-12-2019 € 3.127.107.

Het verschil is te verklaren als volgt:

De positieve bijstelling van de koepel heeft te maken met minder gemaakte kosten woonrijp maken en landmeten dan verwacht. Omdat de grondexploitaties Stadhouderspark en De Hagen zijn geactualiseerd verschuiven, als gevolg van BBV regelgeving, de tussentijdse winstnemingen. Vanwege positieve bijstelling van de Hagen en De Koepel moet daadwerkelijk meer vennootschapsbelasting worden afgedragen dan vorig jaar was geraamd.

3.7.4 Risico's en reserves

Het ontwikkelen en realiseren van locaties brengt financiële risico's met zich mee. De omvang hiervan brengen we in kaart om te kunnen bepalen of de voorzieningen en de risicoreserve toereikend zijn om de risico's te dekken.

Voor bepaalde voorzienbare risico's treffen we voorzieningen. Voor in exploitatie genomen bouwgronden geldt dat er per project een voorziening getroffen moet worden (regelgeving BBV) tot het voorgerecalculeerde tekort volgens de exploitatieopzet. Momenteel worden er geen tekorten verwacht op de plannen die in exploitatie zijn genomen. Er worden daarom geen voorzieningen aangehouden.

Voor de dekking van onvoorziene risico's houden we de reserve grondexploitatie aan. Op basis van de actuele stand van de plannen zijn deze risico's ingeschat. Zie de onderstaande tabel. De reserve grondexploitatie is eind 2019 ruimschoots voldoende om deze risico's af te dekken.

Reserve grondexploitatie <i>bedragen $\times 1.000$</i>	2019	2020	2021	2022	2023
Saldo reserve eind van het jaar	3.127	4.979	4.979	4.979	4.979
Geïnventariseerde risico's	120	120	120	120	120
Dekkingsgraad	2606%	4150%	4150%	4150%	4150%

3.8 Verbonden partijen

Het takenpakket van gemeenten is groot. Deze taken worden niet altijd door de eigen ambtelijke organisatie van de gemeenten uitgevoerd, maar ook door andere organisaties. In dit kader heeft Vught een relatie met verbonden partijen.

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee de gemeente een bestuurlijk én financieel belang heeft. Van een bestuurlijk belang is sprake indien de gemeente rechtstreeks invloed heeft op de besluitvorming binnen de verbonden partij. Een financieel belang is aan de orde als de gemeente financieel kan worden aangesproken wegens het functioneren van de verbonden partij of wanneer de gemeente geld kan kwijtraken bij een faillissement van een verbonden partij.

Verbonden partijen zijn in toenemende mate van belang voor het realiseren van de doelstellingen van gemeenten en provincies en dus is van belang dat de verbonden partijen financieel gezond zijn en blijven. Immers, met de verbonden partijen worden bestuurlijke en financiële banden onderhouden, met alle risico's van dien.

Hieronder wordt een tabel gepresenteerd met de verbonden partijen onderverdeeld in:

- Gemeenschappelijke regelingen
- Vennootschappen en Coöperaties
- Stichtingen en Verenigingen
- Overige verbonden partijen

Per partij wordt kort de visie en het beleid van de betreffende partij en het bestuurlijk en financiële belang van de gemeente aangegeven

Over het beleid in algemene zin kan per categorie van verbinding het volgende worden opgemerkt.

Gemeenschappelijke regelingen

Vught participeert in enkele gemeenschappelijke regelingen tussen gemeenten. Daarbij hebben de deelnemende gemeenten een gezamenlijk belang. Het gaat om regionale beleidsontwikkeling en -afstemming, en/of om uitvoerende taken die beter op regionaal niveau georganiseerd kunnen worden.

Stichtingen

Er is een tijd geweest dat de gemeente was vertegenwoordigd in besturen van veel partijen met wie zij een subsidierelatie had. Die lijn is bewust verlaten in het belang van een objectieve opstelling ten opzichte van een dergelijke partij en een ongebonden beoordeling van het maatschappelijk nut ervan. Waar de gemeente nu nog vertegenwoordigd is in stichtingsbesturen gaat het om stichtingen waarin de gemeente bewust een actieve rol wil spelen.

Stadsgewest 's-Hertogenbosch

Gemeenschappelijke regelingen	
Programma	Besturen
Naam en vestigingsplaats	Stadsgewest 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> Het beheren van 'De Vlagheide tot de overdracht aan de provincie.
	<u>Beleidsvoornemen</u>

	Tot de overdracht de resterende activiteiten conform de geldende regelgeving te beheren en daar waar mogelijk initiatieven te ontplooiën tot kostenbesparing.
Bestuurlijk en financieel belang	De burgemeester maakt namens de gemeente Vught deel uit van het algemeen bestuur. De burgemeester is lid van het dagelijks bestuur met de portefeuille financiën. De burgemeester is bestuurslid Stichting Beheer Registergoederen Stadsgewest 's-Hertogenbosch en is lid van de bestuursraad nazorgfonds. Aansluitend aan de definitieve bovenafdeling in 2015 wordt het overdrachtsprotocol met de provincie doorlopen, waarna per eind 2018 overdracht aan de provincie kan plaatsvinden. Het stadsgewest moet hierbij een doelvermogen overmaken aan de provincie waaruit eeuwigdurend het onderhoud van de stortplaats door de provincie kan worden gewaarborgd. Het verwachte nadelig vermogen komt, bij de overdracht, ten laste van de deelnemende gemeenten. Door de gemeente Vught is hiervoor een voorziening getroffen van € 518.000. Programmabegroting 2020 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Exploitatieresultaat voor onttrekking: 4.473 Exploitatieresultaat na onttrekking: 4.473 Jaarrekening 2018 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen: 01-01-2018: -6.323 31-12-2018: -6.973 Vreemd vermogen: 01-01-2018: 8.088 31-12-2018: 7.700 Het stadsgewest 's-Hertogenbosch is insolvent.
Bijdrage gemeente	€ 0

Veiligheidsregio Brabant-Noord

Gemeenschappelijke regelingen	
Programma	Veiligheid
Naam en vestigingsplaats	Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord (incl. Meldcentrum) 's-Hertogenbosch
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> Een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en

	crisisbeheersing onder één regionaal bestuur. Door de gecoördineerde aanpak zijn hulpverleningsdiensten beter en gemakkelijker aan te sturen. <u>Beleidsvoornemen</u> De veiligheidsregio wil samen met de hierin samenwerkende diensten bijdragen aan het scheppen van fysieke veiligheid en het uitvoeren van de aan hen opgedragen taken in het belang van de burgers, bedrijven en instellingen van Brabant-Noord
Bestuurlijk en financieel belang	De burgemeester is lid van het Algemeen Bestuur van de regeling en één van de wethouders is de plaatsvervanger. De deelnemende gemeenten dragen voor het GMC en de GHOR, naar rato van het aantal inwoners, de kosten van de regeling, voor zover de kosten niet uit andere middelen worden gedekt. Programmabegroting 2020 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Exploitatieresultaat voor onttrekking: 8 Exploitatieresultaat na onttrekking: 0 Jaarrekening 2019 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen: 01-01-2019: 9.963 31-12-2019: 10.276 Vreemd vermogen: 01-01-2019: 28.122 31-12-2019: 27.336 Solvabiliteit begin jaar: 26,2 % Solvabiliteit einde jaar: 27,3 %
Bijdrage gemeente	€ 1.198.893

Werkvoorzieningschap de Dommel (WSD)

Gemeenschappelijke regelingen	
Programma	Zorg, Arbeid en Inkomen
Naam en vestigingsplaats	Gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap De Dommel (WSD) Boxtel
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> Iedereen die wil, kan meedoen in de samenleving, ongeacht afkomst, leeftijd of beperkingen. <u>Beleidsvoornemen</u> Zich inzetten als 'breed mensontwikkelbedrijf' van en voor gemeenten.
Bestuurlijk en financieel belang	Eén wethouder heeft zitting in het algemeen bestuur en één wethouder in het dagelijks bestuur

	Bijdragen in de algemene bestuurs- en indicatiekosten van de WSD groep en bijdragen in de exploitatie van WSD en Blizo op basis van aantal geplaatste werknemers uit gemeente. Programmabegroting 2020 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Exploitatieresultaat voor onttrekking: -1.180 Exploitatieresultaat na onttrekking: 0 Jaarrekening 2019 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen: 01-01-2019: 27.350 31-12-2019: 27.929 Vreemd vermogen: 01-01-2019: 5.992 31-12-2019: 5.338 Solvabiliteit begin jaar: 82,0 % Solvabiliteit einde jaar: 84,0 %
Bijdrage gemeente	€ 24.608

GGD Hart voor Brabant

Gemeenschappelijke regelingen	
Programma	Zorg, Arbeid en Inkomen
Naam en vestigingsplaats	Gemeenschappelijke regeling GGD Hart voor Brabant 's-Hertogenbosch
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> Het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van iedereen, met speciale aandacht voor risicogroepen. <u>Beleidsvoornemen</u> Het belang van preventie neemt toe: voorkomen is beter dan genezen.
Bestuurlijk en financieel belang	Wethouder heeft zitting in algemeen bestuur. De gemeente is samen met de andere deelnemende gemeenten verantwoordelijk voor de instandhouding van de gemeentelijke gezondheidsdienst. Programmabegroting 2020 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Exploitatieresultaat voor onttrekking : -1.550 Exploitatieresultaat na onttrekking: 0 Jaarrekening 2019: <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen: 01-01-2019: 10.147

	31-12-2019: 8.528 Vreemd vermogen: 01-01-2019: 7.889 31-12-2019: 8.371 Solvabiliteit begin jaar: 56,3% Solvabiliteit einde jaar: 50,5%
Bijdrage gemeente	€ 857.287

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

Gemeenschappelijke regelingen	
Programma	Zorg, Arbeid en Inkomen
Naam en vestigingsplaats	Regionale ambulance-voorziening (RAV) Brabant Midden-West-Noord. 's-Hertogenbosch
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> Voor een goede ambulancezorg is het van belang samen te werken in de vorm van een openbaar lichaam. Deze samenwerking is gericht op een niveau van ambulancezorg waarbij de patiënt centraal staat. <u>Beleidsvoornemens</u> Het leveren van kwalitatief hoogwaardig ambulancezorg, die tijdig ter plaatse is en binnen de taakstellende budgettaire kaders wordt gerealiseerd.
Bestuurlijk en financieel belang	Wethouder heeft zitting in het algemeen bestuur Programmabegroting 2020 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Exploitatieresultaat voor onttrekking: -39 Exploitatieresultaat na onttrekking: 0 Jaarrekening 2019: bedragen (* € 1.000) Eigen vermogen: 01-01-2019: 14.074 31-12-2019: 13.670 Vreemd vermogen: 01-01-2019: 25.747 31-12-2019: 25.506 Solvabiliteit begin jaar: 35,3% Solvabiliteit einde jaar: 34,9%
Bijdrage gemeente	€ 0

Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC)

Gemeenschappelijke regelingen	
Programma	Overhead
Naam en vestigingsplaats	Gemeenschappelijke regeling Het Brabants Historisch Informatie Centrum 's-Hertogenbosch

Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> Het uitvoeren van de archief wettelijke taken verwerving, opslag en beschikbaar stelling. <u>Beleidsvoornemen</u> 'Meer publiek, meer divers publiek'. Dit zal gerealiseerd worden door een verdere daling van het fysieke publieksbereik, en een sterke stijging van het digitale publieksbereik. Daarnaast is het noodzakelijk meer samen te werken met andere erfgoedaanbieders en de eigen organisatie verder af te slanken.
Bestuurlijk en financieel belang	De burgemeester maakt namens de gemeente Vught deel uit van het Algemeen Bestuur. De burgemeester neemt als portefeuillehouder deel aan de portefeuillehouders vergadering. Deze is informierend naar het bestuur. Het bestuur bestaat uit drie leden aangewezen door de minister en drie leden gekozen vanuit de regio. Programmabegroting 2020 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Exploitatieresultaat voor onttrekking: 280 Exploitatieresultaat na onttrekking: 0 Jaarrekening 2019: <i>bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen: 01-01-2019: 518 31-12-2019: 915 Vreemd vermogen: 01-01-2019: 2.516 31-12-2019: 3.807 Solvabiliteit begin jaar: 17,1 % Solvabiliteit einde jaar: 19,4%
Bijdrage gemeente	€ 113.409

Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)

Gemeenschappelijke regelingen	
Programma	Bouwen en Wonen
Naam en vestigingsplaats	Omgevingsdienst Brabant Noord 's-Hertogenbosch
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> De ODBN zorgt voor een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst <u>Beleidsvoornemen</u> Samen met gemeenten en provincie optimaliseren van de uitvoering van de Omgevingswet (2018), zodat Noord (oost) Brabant zich positioneert tot top regio agrifood, met de ODBN als het kennis- en expertisecentrum voor

	landbouw en groene wetgeving.
Bestuurlijk en financieel belang	Wethouder maakt namens de gemeente Vught deel uit van het algemeen bestuur. De deelnemende gemeenten dragen een bijdrage per inwoner af en een bijdrage voor het takenpakket op basis van uren. Programmabegroting 2020 <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Exploitatieresultaat voor onttrekking: 67 Exploitatieresultaat na onttrekking: 167 Jaarrekening 2019: <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen: 01-01-2019: 10.553 31-12-2019: 8.575 Vreemd Vermogen: 01-01-2019: 12.771 31-12-2019: 11.518 Solvabiliteit begin jaar: 45,2% Solvabiliteit einde jaar: 42,8%
Bijdrage gemeente	214.906

Stichting Bureau Inkoop en aanbesteding Zuid-Oost Brabant (Bizob)

Vennootschappen en Coöperaties	
Programma	Kostenplaatsen
Naam en vestigingsplaats	Stichting Bureau Inkoop en Aanbesteding Zuidoost-Brabant (Bizob) Oirschot
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie:</u> Door samenwerking de inkoop van gemeenten te professionaliseren. <u>Doel:</u> Door professioneler in te kopen, geld te besparen, kwaliteit van producten, diensten en werken te verbeteren, Het beheersen van doorloop- en levertijd, voorkomen van onverwachte budgetoverschrijdingen en integriteit van de gemeentelijke organisatie waarborgen. Hierdoor het vertrouwen van de samenleving vergroten in de manier waarop gemeenschapsgeld wordt besteed.
Bestuurlijk en financieel belang	Burgemeester maakt deel uit van het bestuur namens de gemeente. Begroting 2019: <i>bedragen (* € 1.000)</i>

	Begrotingsresultaat: 0 Jaarrekening 2019: bedragen (* € 1.000) Eigen vermogen: 01-01-2019: 786 31-12-2019: 868 Vreemd Vermogen: 01-01-2019: 605 31-12-2019: 957 Solvabiliteit begin jaar: 56% Solvabiliteit einde jaar: 48%
Bijdrage gemeente	€ 81.965

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vennootschappen en Coöperaties	
Programma	Algemene dekkingsmiddelen
Naam en vestigingsplaats	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) Den Haag
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> BNG bank is de bank voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. <u>Beleidsvoornemens</u> -Het behoud van een substantieel marktaandeel in de Nederlandse publieke sector en het semi-publieke domein. -Het behalen van een redelijk rendement voor aandeelhouders.
Bestuurlijk en financieel belang	De gemeente is aandeelhouder en heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op deze aandelen. De gemeente bezit 15.795 aandelen met een nominale waarde van € 2,50 per aandeel. Afhankelijk van de winstgevendheid van de BNG wordt aan de aandeelhouders jaarlijks dividend uitgekeerd. Om aan de nieuwe wettelijke kapitaalvereisten voor banken te voldoen moet het leverage ratio (het gerealiseerde eigen vermogen als percentage van het balanstotaal) minimaal 3% bedragen. Om hier aan te voldoen wordt de komende jaren slechts 25% (was voorheen 50%) van het dividend uitgekeerd. Jaarrekening 2019: bedragen (* € 1.000.000) Eigen vermogen: 01-01-2019: 4.991 31-12-2019: 4.887 Vreemd Vermogen: 01-01-2019: 132.518 31-12-2019: 144.802

	Over 2018 realiseerde BNG Bank een nettowinst na belastingen van € 163 miljoen (2018: € 337 miljoen)
Bijdrage gemeente	€ 0

Stichting Agrifood Capital

Vennootschappen en Coöperaties	
Programma	Leven
Naam en vestigingsplaats	Stichting Agrifood Capital en Agrifood Capital BV 's-Hertogenbosch
Visie en beleidsvoornemens	<u>Openbaar belang en visie</u> Door samenwerking in de regio laten excelleren op het gebied van agri en food. <u>Doel:</u> De regio tot een competitieve regio te ontwikkelen met een excellente arbeidsmarkt, sterke bedrijvigheid, betekenisvolle innovaties en een goed woon, werk en leefklimaat.
Bestuurlijk en financieel belang	Burgemeester maakt deel uit van de bestuurlijke regiegroep. Jaarrekening 2017: bedragen (* € 1.000) Eigen vermogen: 01-01-2017: 333 31-12-2017: 19 Solvabiliteit begin jaar: 20,4% Solvabiliteit einde jaar: 1,1%
Bijdrage gemeente	€ 105.672

Vereniging van Eigenaars Prins Hendrik

Stichtingen en Verenigingen	
Programma	Leven
Naam en vestigingsplaats	Vereniging van Eigenaars Atletiekcomplex Prins Hendrik Vught
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> Het voor de langere termijn beheren van het gebouw en de grond en het behartigen van gemeenschappelijke belangen van de eigenaars. <u>Beleidsvoornemen:</u> het zo doelmatig mogelijk in standhouden van het gebouw op de atletiekaccommodatie.
Bestuurlijk en financieel belang	Deze VvE is in 2012 opgericht. De gemeente heeft 1/3 deel van de stemmen in de VvE. Middels het onderbrengen van het gebouw op de atletiekaccommodatie in een vereniging van eigenaren wordt het belang van de instandhouding gedeeld met de andere eigenaren. Er zijn geen begrotingen en jaarrekeningen van de vereniging beschikbaar.
Bijdrage gemeente	€ 8.620

De solvabiliteit als volgt berekend:

$$\text{Solvabiliteit} = \frac{\text{eigen vermogen}}{\text{totaal vermogen (=balanstotaal)}}$$

Solvabiliteit

De solvabiliteit is een graadmeter voor de mate waarin de verbonden partij met eigen middelen is gefinancierd en daardoor in staat is om ondernemingsrisico's op te vangen. Hoe hoger de solvabiliteit is, des te minder afhankelijk is de verbonden partij van externe vermogensverschaffers.

Een gezonde solvabiliteit ligt boven de 20%.

Eigen vermogen

De algemene en bestemmingsreserves.

Het eigen vermogen wordt opgevat als de financiële buffer voor het opvangen van ondernemingsrisico's.

Vreemd vermogen

De voorzieningen, de langlopende en kortlopende schulden en de overlopende passiva.

Totaal vermogen

Het totaal van eigen en vreemd vermogen = balanstotaal.

Voor de BNG geldt een afwijkende solvabiliteitsberekening:

De BIS totaal ratio is het totale toetsingsvermogen van banken, uitgedrukt als percentage van het vreemd vermogen.

Het toetsingsvermogen bestaat uit drie categorieën:

- het zogeheten kernvermogen (bestaande uit o.a. het gewone aandelenkapitaal, agioreserves plus de ingehouden winsten);
- het aanvullende vermogen (bestaande uit o.a. herwaarderingsreserves en langlopende achtergestelde schulden);
- het overige vermogen (kortlopende achtergestelde leningen).

De BIS totaal ratio moet minimaal 8% zijn.

Voor de bepaling van de Tier-1 ratio mag in plaats van het totale toetsingsvermogen alleen het kernvermogen worden meegeteld.

Op grond van voorschriften van de Nederlandsche Bank moet de Tier-1 ratio minimaal 4% zijn.

Afkortingenlijst

ABZ	(Stichting) Anders Bezig Zijn
AFC	Agrifood Capital
AFM	Autoriteit Financiële Markten
AMT	Algemeen Management Team
Awb	Algemene wet bestuursrecht
BABW	Besluit Administratieve Bepalingen inzake het Wegverkeer
BAG	Basisregistratie adressen en gebouwen
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BDU	Brede doeluitkering
BDUR	Brede doeluitkering rampenbestrijding
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BIE	Bouwgronden in exploitatie
BIS	tierde verhouding tussen eigen vermogen en de niet-risicovrije kredietverlening
BLIZO	(onderdeel WSD-groep) leerwerkbedrijf vnl. voor visueel en auditief beperkte mensen
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BOR	Beheer Openbare Ruimte
BRP	Basis Registratie Personen
Bs	Basisschool
BTW	BTW-compensatiefonds
BUIG	Wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten
Burap	Bestuursrapportage
BV	Besloten Vennootschap
B&W	Het college van Burgemeester en Wethouders
BWV	Bovenwijkse voorzieningen
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CPO	Collectief Particulier Opdrachtgeverschap
Dzd	Duizend
EHBO	Eerste Hulp Bij Ongelukken
EMU	Economische en Monetaire Unie
Fte	Formatieplaats
GFT	Groenten- Fruit- en Tuinafval
GGD	Gemeentelijke of Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen
GKB	Gemeentelijke kredietbank
GMC	Gemeenschappelijk Meldcentrum Brabant-Noord
GreX	Grondexploitatievering
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
HHT	Huishoudelijke Hulp Toelage
Hr	Human Resources
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
iDOP	integraal Dorpsontwikkelingsplan
IEGG	in exploitatie genomen gronden
IHP	Integraal Huisvestingsplan Onderwijs
IKB	Individueel keuze budget
IKC	Integraal Kindcentrum

I&M	Ministerie van -: Infrastructuur en Milieu
JC	Jongerencentrum
LDEC	Lokale Duurzame Energie Coöperaties
MER	Milieu Effect Rapportage
MJPG	Meerjarenprogramma Geluidsanering
MKB	Midden en Klein Bedrijf
MOR	Meerjarenuitvoeringsprogramma Openbare Ruimte
NIEGG	Niet in exploitatie genomen gronden
NV	Naamloze Vennootschap
ODBN	Omgevings Dienst Brabant Noord
OKE	Ontwikkelkansen door kwaliteit en educatie
OLP	Onderwijs Leerpakket
OM	Openbaar Ministerie
OTB	Ontwerp Tracé Besluit
OV	Openbaar vervoer / Openbare Verlichting
OW	Onderwijs
OZB	Onroerende Zaak Belasting
P&C	Planning en Control
PGB	Persoons gebonden budget
PHS	Programma Hoogfrequent Spoor
P&O	Personeel en Oragnisatie
Pro	Praktijk Onderwijs
RAV	Regionaal Ambulance Vervoer
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie
RVV	Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens
SCC	Sociaal Cultureel Centrum
SHP	Stadhouderspark
SHV	Schuldhelpverlening
TB	Tracé Besluit
u/g	uitgeleende gelden
UVP	Uitvoeringsplan
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
VET	Vughtse Energie Transitie
vGRP	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan
VHROSV	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing
V-N	Vught Noord
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VpB	Vennootschapsbelasting
VRI	bij onderwijs Glorieuxlaan
Vrz	Voorzieningen
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VTH	Vergunningen, Toezicht en handhaving
Vve	Voor- en vroegschoolse educatie
VVP	Verkeers- en Vervoersplan
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
WAS	Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen
Wet FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
WION	Wet Informatie uitwisseling Ondergrondse Netten
Wkpb	Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen
WK-weg	Wolfskamerweg

Wlz	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
Wro	Wet ruimtelijke ordening
WSD	Werkvoorzieningschap de Dommel
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WVA	Wet verbetering arbeidsmarktpositie alleenstaande ouders